శ్రీ ర స్తు.

శ్రీమదనంత నిగమాంత సిద్ధాంత ప్రతిపాదిత
శ్రీతారకపరబ్రహ్మ చరణారవింద నిష్యందమకరందపానానందంబును,
అజ్ఞానాంధకారజన్య కర్తృత్వాది కారకోత్పన్నకర్మ
నిబిడతర తమస్సునకు భాస్కరాయమాణంబును,
జన్మాంతర సహస్రార్జితానేక నిష్కామ్య పుణ్యారాశిలభ్యంబును,
నిత్యమంగళ స్వరూప పరమపద బోధరూపంబునునైన
పరమరహస్యార్థ బోధినియను

ముముక్షుజనానందము.

ఇది
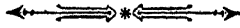
విజ్ఞాన సార్వభౌములైన
సద్గురు చిన్నసామిశాస్త్రుల వారి
ప్రియశిష్యుండగు
శ్రీపాలగోత్రోద్భవ వ్యాసనామధేయ తిరుచినాపల్లి
స్వామి రాజగోపాల నాయనివారిచే,
సంస్కృత ఆంధ్ర ద్రావిడ భాషలలో ప్రవీణులైన
మహనీయులగీతాదులకు విశేషార్థసహితంబుగ రచియింపఁబడి
తన స్నేహిత శిష్యవర్గ ప్రేరేపణ ద్రవ్యసహాయంబులచే

ఆర్. కే. రాజు అండ్ కంపెనివారి
శ్రీ వేణుగాన ముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపించి ప్రచురింపఁబడియె.
చెన్నపురి.

 [*January 1907.*

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

విద్వదంగీకారములు.

శ్రీకాంచీపురి ద్రావిడ ప్రపన్నవిద్వాంసులగు రామస్వామినాయఁడుగారు రచియించిన శాట్రికవి :—

1. తిరువారుమఱుమత్తెంపెరుమాన్ కీర్త్తి-తిగఴ్ మునటక్కర్త్తనామాలై యాలే
మరువారుంపరమ రహస్యార్థవుణ్మై-వయంగుంబోధినియెన్నుం మొక్కనూలై
ఓరువారుముమూత్ము జనానందప్పేరాల్-ఉలగినోర్క్కఙ్ఞానినువన్దళిత్తాన్
తరువారువానోరు మగిఴ్న్దుపోట్ట్రి-శాట్ట్రిరునప్పేరిన్బం తఴైక్కమాదో.
2. ఇన్నవన్ శ్రీపాల గోత్తిరత్తుదిత్తాన్-ఎఴిల్ శిరాప్పళ్ళియినా నైతిరాజన్ తన్
మన్నుతిరువడిక్కన్బన్ చిన్నసామి-మాతుయురవోన్ ప్రథమమాణవన్ శీర్
తున్నురామకృష్ణమహిభన్ పిన్నోన్-తుగళిల్ శీర్ తమిఴ్దనాన్థిరముంవల్లోన్
పన్నరియరాజ గోపాలప్పేరోన్-భాగవతనిశైమిక్క పణ్బినానే.

☞ ఇట్లు కా. రామస్వామి నాయఁడు.

ఆంధ్ర విద్వచ్ఛిఖామణియగు శ్రీ పెరుంబూదూర్ రంగయ్యాగారలొసంగిన చాటుధార :—

ద్వి ప ద.

అవనిముముక్షు జనానందమనెడు-ప్రవిమలగ్రంథంబు రచియించె రాజ
గోపాలనాయని గుణవంశచరిత-మేపునవర్ణింప నెవరిశక్యంబు
శ్రీవిష్ణుపాదజ శ్రీపాలగోత్ర-భావుండు తిరుచునాపల్లిలోఁబుట్టి
సప్తఋషులలోన సత్తముండైన-తృప్తభరద్వాజ ఋషిగోత్రమందుఁ
బరఁగెడుకృష్ణయ్య పౌత్రుండుమఱియు-ధరణిలో శేషయ్య తరుణిగంగాభ
వానికిర్వురకును ప్రథమపుత్రుండు-జ్ఞానవైరాగ్యాది సంపన్నుఁడగుచు
ధనఁజెన్నపురిరాజధానిలోఁగాంచి-పురిసమీపంబునఁ బొలుపుగానున్న
కుత్తనూరనియెడు కుఱుగ్రామమునను-జిత్తజాకారుఁడౌ శ్రీచిన్నస్వామి
శాస్త్రిలు వేదాంత శాస్త్రముల్ ధర్మ-శాస్త్రంబులనుతత్త్వ శాస్త్రంబులందు
ద్వైతంబునందు నద్వైతవిశిష్టా-ద్వైతంబులనియెడు తగుత్రిమతంబు
లనునేకముగఁజేసి లక్షణార్థంబు-లనుశిష్యులకుబోధలను జేసిపెల్లయ
నాయనఛాత్రుఁడైనట్టి గోపాల-నాయనివారిని నలువొప్పశిష్య
బృందముల్ స్నేహిత బృందముల్ గాంచి-యిందునందనుమతి యెంచనునూరు
పరమార్థతత్త్వంబు బాగుగాఁదెలుపు-పరమగ్రంథంబును బహుప్రీతితోడ
రచియింపుడనుచు ప్రార్థనములుచేయఁ-బ్రచురంబుగాదీని రచియించెనహహ
తనగురుండుపదేశ తత్త్వార్థముగను-ఘనముగాఁజేసిన ఘనకీర్తనముల
వేరిదికూరిచి యొసఁగగాప్రా-ప్రీరేపణంబునఁ బ్రీతితోనచ్చు
స్థిరముగావేయించెఁ జెన్నొందవెలయు-ధరణిలోనాచంద్ర తారార్కముగను.

☞ ఇట్లు శ్రీ. రంగయ్య.

శ్రీ

మిత్ర బంధు శిష్యవర్గ అభిప్రాయములు.

ముముక్షుజనానందమను నీగ్రంథము మత్స్నేహితులగు వ్యాసనామధేయ స్వామి రాజగోపాలనాయనివారిచే రచియింపఁబడినది. దీనియందు భక్తి వైరాగ్య యోగ జ్ఞాన మార్గములు చక్కఁగ వివరింపబడియున్నవి. ఈగ్రంథమును పరిశీలించి జూచువారికి వీరు సాంప్రదాయ జ్ఞానముగలవారనియు అనేక వేదాంతరహస్యములు వీరికి కరతలామలకమనియు విశదముగాఁ దెలియవచ్చును.

ఇట్లు, టి. వి. బాలక్రిష్ణ మొదలియార్,
లోకల్ ఫండు యింజినీయర్, రాయచూర్.

శ్రీమదఖండ సచ్చిదానంద శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణేనమః.
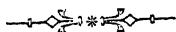
“ మర్త్యత్వం ప్రాప్యమానుష్యం తత్రాపి నరవిగ్రహం ” అనినట్లు పురుష దేహంబు ప్రాప్తించిన్ని పరమాత్మ ప్రతిపాదితకృత్యార్థంబును సద్గురుసన్నిధి శ్రవణ మనన నిదిధ్యాసంబులచే గ్రహించి “తనలో సర్వంబుండగ తనలోపల వెతకలేక” జననమరణ సంసారచక్రమునందు చిక్కఁబడి స్వయంకృతకర్మబద్ధులై వృథా ఆయుర్దాయంబుఁ జేయుచుండువారెప్పటికి ముక్తులుకారు. గనుక అట్టివారల క్షేమంబు కొరకు సద్గురువులు తాము కృతకృత్యులైనను వారివారికితగినట్లు కర్మభక్తియోగ జ్ఞానమార్గముల నుపదేశించి కృతార్థులుగ జేయుదురు. అట్టివారిలో “ కాకల్పలతాలోకే సచ్ఛిష్యాయాప్తితావిద్యా” అనగా సద్గుణసంపన్నులైన శిష్యులకుపదేశించిన బ్రహ్మవిద్యాదీపమునుండి దీపములైనట్లు అనేక శిష్యపరంపరలయందువర్తిల్లి కల్పవృక్షశాఖవలె పుడమిజనుల కానోపకరముగ నుండుననియు, భక్తిజ్ఞానవైరాగ్య మార్గంబులు కరతలామలకముగ సద్గురుకటాక్షముచే పొంది తనయనుభవమును లోకులకు కాలక్షేపరూపంబుగ బోధించినట్టి శ్రీమాన్ చిన్నస్వామిశాస్త్రి వారి ప్రియశిష్యులును, సంతత శ్రీతారకనామామృతముచే తృప్తిబొందియుండు వారును ప్రియశిష్యబృందముల భక్తియనుపాశముచే జుట్టబడిన తనకారుణ్యమను కవ్వముచేతఁజిలుకబడిన తనమనస్సనెడి చల్లనుండి ముముక్షుజనానందమను నవనీతముచే లోకుల నుద్ధరింపఁజేయు మదీయ శ్రేష్ఠులగు స్వామి శ్రీ రాజగోపాలనాయనివారికి నేను శరణుజొచ్చుటయేగాక వారియనుభవజ్ఞానమనెడి బీగపుచెవులచేత ముముక్షుజనానందమను పెట్టెనుతెఱచి దానియందుంచియుండెడి భక్తివైరాగ్య యోగజ్ఞానరత్నములను జేకొని నిత్యతృప్తి జెందియుండ కోరువారలందరికిని నే నంజలి నొనర్చుచున్నాఁడను.

ఇట్లు, సుయోగి. కణ్ణుకుట్టిస్వాములవారి ప్రియశిష్యుండగు
పు. రామస్వామినాయుఁడు.

ఓం శ్రీ సద్గురవేనమః.

వేదాంతశాస్త్రములు సాంగముగా జదివి పాండిత్యమునొందినవారలే ఈ షణత్రయము లనుపాకముతో కట్టుబడుటవలన బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునొందుట దుర్లభంబైయుండగ, ప్రత్యక్షానుభవంబైన జననమరణాది దుఃఖములను తెలిసి వాటిని నివర్తించుటకు నదుపాయంబు వెదకక గర్వభరితులై అంధకారబంధురంబగు మహాకూపంబున తెలియక పడిన జాత్యంధునిచందంబున ఐహికసుఖానుభవపరులైన నరులకట్టి బ్రహ్మసాక్షాత్కారంబునొందుట అతిదుర్లభంబేగదా. గాన నెల్లవారును సద్గతినొందుటకు వైరాగ్యోపశాంత్యాదులు ముఖ్యకారణములనియు అటకలుగుటకు శ్రీరామపరబ్రహ్మ అనుగ్రహమే ప్రధానసాధనమనియు శ్రీ భరద్వాజాది మహర్షులయొక్క నిశ్చితాభిప్రాయను. ఆ భరద్వాజగోత్రోద్భవుండైన మా పరమగురువరుండగు శ్రీమాన్ చిన్నసామిశాస్త్రిలవారి సేవాధురీణుండును అఖండ సచ్చిదానందస్వరూపుండును మద్గురువరుండునగు స్వామిరాజగోపాలనాయనివారు మా సంశయనివృత్తికొఱకు కృపాంతరంగితమతులై అప్పుడప్పుడు యానతిచ్చిన వేదాన్తశాస్త్రములవిషయములను మాత్రమే రేపణమువల్ల ముముక్షువుల కుపయోగార్థమై పుస్తకరూపముగ ముముక్షుజనానందమను ఈ గ్రంథము రచియించిరి. ఇందుపదేశింపబడియుండు అవాఙ్మానసగోచరుండగు పరబ్రహ్మస్వరూప ఆత్మారామవిచారణమునందొక నిమిషమైనను మనస్సునుంచువారికి, శ్రుతిస్మృతిపురాణేతిహాస ప్రమాణానుసారముగ, గంగాసేతుయమునాది సమస్త పుణ్యతీర్థస్నానఫలంబును, సత్పురుషులకొఱకు భూమండలమంతయుం దానము జేసినఫలంబును, పితృదేవతులు మొదలు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాది దేవగణంబందరి సంతర్పితఫలమును, గాయత్ర్యాదిమహామంత్ర సహస్రకోటి జపఫలంబును, అత్యుగ్రమైన చాంద్రాయణాదితపోఫలంబును గలుగుటయేగాక ముక్తియుం గరతలామలకంబగును. ఎట్లనగా యౌవరాజ్యమందుండు రాజపుత్రుండు సామ్రాజ్యవాంఛచేత రాజునాశ్రయించి ప్రజారంజనాదిగుణవంతుండైనరాజే యెట్లగుచున్నాడో అట్లు జీవుండు ఆత్మారాముండైన సాక్షినాశ్రయించి బ్రహ్మమే యగుచున్నాడు. గనుక నెల్లసుజనులును సద్గురువులనాశ్రయించి సాక్షినుపాసించి సర్వసాక్షియందేకీభవించి సుఖింప బ్రార్థించెదము.

ఇట్లు, స్వామి రాజగోపాలునాయని శిష్యబృందములోని

స. శ్రీనివాసులునాయుడు. దుర్గాబాయమ్మ.

డ. నారాయణరావ్. రాంబాయమ్మ.

డ. భగవంతరావ్. రంగమ్మ.

పీఠిక.

కారణగురుస్తుతి.

ద్రావిడవృత్తము.

నానివన్ తానవౝ ఎనైన్ఱు సవిన్రఱియాదేయుఴన్ర నాయినేటక్క-
త్తాౝ అమరుంనిలైయిదు వేదాంత ఉపశాంతమిదు తానేతానాం
మోనమొఴియిదు వెననాౝ మత్తైయిౝ ఉపనిడద మొఴిముడివు కాట్టుం
జ్ఞానగురుదేశికనైనావగత్తుం పావగత్తుం సవిట్టుర్వామే.

దావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

చిన్నసామియిౝ మాట్చిమైయైక్కేళుం-శీరేస్తుంవళ్ళల్॥ చిన్న॥

చరణము.

ఎన్నైన్రునాజ్ఞలియుంబిడువోమిన్ద-మన్నుంభూతలత్తినిల్ వాఴ్ఱ మఱయి
తీరాదపిణియాంజననమగల-వారాదవరవాయ్ వన్దసంజీవి॥ (గ్గళిౝ
ఇన్ద్రియఙ్గళెన్నుంఇభంగళైత్తుణిక్క-శైన్తిరుమార్బౝ శెలుత్తియఖడ్గం
కణ్ణసమలమణివణ్ణనందనైయై-తణ్ణరుళ్ మిగవేయుణ్ణిడుంపాత్రౝ
ఇల్లఱత్తిరున్దుం ఇదయమడక్కియ-సల్లఱంపూర్ణానలమిగుంయోగి
ఉళ్ళప్పరిశుద్ధం ఉగన్దిన్నాళుం- తెళ్ళముదాగియశ్రీరామక్కు-గన్దోౝ
ఎంగుంనిఱైన్ద ఇరుళ్జ్ఞానం-శంకైయిన్రినీజ్గత్తాౝ వరుమిరవి
అరుళేయురువుకొణ్డవనియిల్ వన్ద-పొరుళేయివనెనప్పుగన్రిడుంపన్దల్
పూమాలైచూడుంపూమగళ్ నాథనై-పామాలైకొణ్డుపణియుంవినోధన్
కామాదియాగుం కళ్వరైవెన్రు-రామాదినామరసత్తైయుట్కొణ్డోౝ
వణ్ణమిగున్దమరకతమణియాం-కణ్ణౝ వ్యాపారం కైకొణ్డకురిశిల్
ముడివిల్ వేదముత్తైమైయినుణ్మైయై-అడియవర్క్కైత్తరుళ్ గిన్రఅణ్ణల్
తాౝ పెట్ట్రిపేఱు జగమెలాంపెఱనే-వాౝ పోన్రకరుణైవఴఙ్గియమేఘం
మన్నియపొరుళాం వామనౝ కఴర్క్కై-తున్నియనామ తుళవంచోరిన్దిడుం
భక్తియిలుయర్ పరమపురుషరడి - ముక్తియిలుమిగ మున్దియదెన్బోౝ
గోకులత్తినిల్ రాజగోపాలనెనవన్ద-మాధవౝ పదమే పణంగుంశృంగారౝ
ఇన్నముళ్ళగుణంగళైయెడుత్తురైత్తిడఅ-ప్పన్నగంగళు కృథిపతియాలుం
వశమో॥ చిన్న॥

వ॥ మద్గురుస్వామియగు ఈమహానుభావుండు శాలివాహనశకాబ్ద 1751-యగు సర్వధారినామసంవత్సర శ్రావణమాస కృష్ణపక్ష ద్వితీయ శనివార రేవతీ నక్షత్రసహిత శుభదినమందు పుణ్యక్షేత్రమగు కాంచీపురమునకు సమీపమున కుత్తునూరనుగ్రామమందు భరద్వాజ గోత్రంబు పవిత్రంబుజేయ నవతరించి శ్రీరామభక్తశిఖామణియై ప్రకాశించుచు సామాన్యచదువుల నభ్యసించుచురాగా, తన యిరువదియవ సంవత్సరమున చిత్రాపౌర్ణమినాడు శ్రీరామచంద్రుండే యొకసిద్ధరూపమున దిగంబరియై జటాధారియై పగలు పన్నెండుఘంటలకు ఆగ్రామస్థులుజూడగ దర్శనమిచ్చి "నాన్వన్దేన్ నాన్వన్దేన్" అనుచు తిరువాయ్మలర్ న్దరుళి పూర్ణకటాక్షవీక్షణంబుచే ననుగ్రహింప "మూన్నోన్నేమున్నినాల్ ముడియాడపోరుళ్ళ్" అనునట్లు సంస్కృత ద్రావిడభాషలలో ప్రవీణుండై శ్రీమద్రామాయణాది సత్కాలక్షేపముచేత సకలజనుల నుజ్జీవింపజేయుచు, రుక్మాంగద అంబరీష కుచేల శ్రీభాష్యకార రామదాసాదుల చరిత్రంబులను,

దాృవిడకీర్తన. రాగం-ధన్యాసి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

గానమేయానందం- శెన్తామరైక్కణ్ణన్ చరిత॥ గా॥

అనుపల్లవి.

దానమీదుధ్యానమీదు గంగా- స్నానమీదదీనమెన్రుమంగా
వానవరుందానవరుంపుగ్ణియ-మానవర్ ముదలానవరుం పణ్ణియ॥ గా॥

చరణము.

శరణడైన్దపోదేక్కైసెట్టి-సంతతాభయముపవిమనైయాట్టి - భరణమెనగుణాభరణంపూట్టి ప్పలభావనై యోట్టిప్రణవపీఠైత న్తిరిమైమీట్టి-ప్పేరిన్పమాంఅముదంఊట్టి- త్తరణోపాయమార్గంకాట్టి-సద్గురుతానస్బదైనిలైనాట్టి। క్కరణశుద్ధి శెయ్యక్కణ్డునన్ణుం - కల్పితమాగియమణ్ణుం విణ్ణుం-తిరణమెన్రుదృఢమాగవేయెణ్ణుం- చిన్నసామియోగినిదంపణ్ణుం॥ గానమేయానందం॥

అనునట్లు భగవంతుండు గానలోలుండుగాన వేదాంతరహస్యార్థములనెల్లను గోప్యముగనుంచి గానయోగ్యములగు గీతములరూప

ముగరచియించుచు, యీలీలావిభూతియందు యేబదిమూడు తిరునక్ష
త్రంబులునివసించి, అనేకులను కృతార్థులుగజేయ రచియించిన అనేక
కీర్తనములలో వేదాంతసంబంధగీతములును, యోగీశ్వరుండగు వేంకట
రమణస్వామివారివద్దనుండి లభ్యమైన తెనుగుకీర్తనలు పద్యములును,
మఱియు, వేఱు అనేకశ్లోకములు వృత్తములు మొదలగువాటిని శ్రుతి
ప్రమాణముల సహితముగ సందర్భోచితముగ పొందుపఱచి భక్తివై
రాగ్య యోగజ్ఞానమార్గములనుదెలుపు యొకగ్రంథరూపకముగ రచి
యించినాఁడను :—

ఈగ్రంథమున కొన్ని ఆంధ్రకీర్తనాదులయందు ప్రాసాదిలక్ష
ణములు మొదలగువాటిలో కొంతలోపము గలిగియున్నను,

ద్రావిడవృత్తము.

పొయ్మెయ్మెయ్యెన్నమూథర్ పుణ్ణియరెన్నుపురాణం కూప్పిషుమానాల్
మెయ్మెయ్మెయ్యెన్జ్ఞానిక్కుకుట్ట్రిజ్గళ్ విథిత్తశాత్తిరముణ్ణో
పొయ్యదేదెనిల్ నామరూపంగళాంఘాతమాగియమాయై
మెయ్యదేదెనిల్ సచ్చిదానందమాయ్వ్యాపిక్కుం అన్ మావే.

వ॥ అనునట్లు శుక్తికయందు భ్రమచేతకల్పితమైన రజతమువంటి
భ్రమస్వరూపుఁడగు చిదాభాసుఁడైనజీవుఁడు అవిద్యచేతకప్పఁబడి
అనృత జడ దుఃఖ మలిన ఖండరూపదేహాదులను స్వస్వరూపముగా
నెంతవరకుస్వీకరింపుచున్నాఁడో అంతవరకు నేను సంసారిననియభిమా
నించి అశాశ్వతములైన స్వర్గాదిలోకభోగములకోరుచు యజ్ఞయాగాది
కర్మనిష్ఠయందు ఆసక్తుఁడైయుండగను వాని పుణ్యవంతుడని పురాణము
లుపొగడుటవలన, అట్టివానియందే ఏదోషములను గణింపరాదనియుం
డగ, బుద్ధీంద్రియాదులయందు ప్రతిబింబించి భ్రమరూప జీవభ్రాంతిని
పొందిన చిదాభాసుఁడు సద్గురునియనుగ్రహముచే మిథ్యయని జ్ఞానము
చేత తిరస్కరింపబడి సత్యజ్ఞానానంద నిర్మలాఖండ కూటస్థస్వరూపమే
తననిజస్వరూపమనిస్వీకరింపుచు అసంగచిదాత్ముఁడునైవెలయు జ్ఞానివిష
యమై యేవిధదోషమున్ను గణించినశాస్త్రములుగలవా? లేవు; గనుక
నిట్టివారి యనుభవగీతాదులయందు పైజెప్పిన ప్రాసాదిలక్షణములలో
ఏలోపమున్నను వాటిని గమనింపరాదు. మఱియు

ద్రావిడవృత్తములు.

1. యానుంతానాయొళిన్దానై యాదుమెవర్క్కుమున్నోనై
   తానుంశివనుం బిరమునుమాగిపణైత్తతనిముదలై
   తేనుంపాలుంకన్నలుమముదు మాగిత్తిత్తిత్తెన్
   ఊనిల్ ఉయిరిల్ ఉణర్విల్ నిన్రవాన్నైయుణర్దేనే.
2. నిన్రవాన్నైయుణర్దేనుక్కదనుళ్ నేర్నై యదుఇదువెన్రు
   ఒన్రు మొరువర్క్కుమునరలాగాదు ఉణర్దుమేలుంకాణ్బరిదు
   శెణ్రుశెణ్రుపరంపరమా యాదుమిన్రిత్తేయ్న్దట్రు
   సన్రుతీదెన్రజీవరిదాయ్ ననాన్రియ్‌జ్ఞానంకడన్దే.
3. ననాన్రియ్‌జ్ఞానంకడన్దుపోయ్ నల్లిందిరియమెల్లామీర్తు
   ఒనాన్రియ్‌క్కిడన్దవరుంపెరుంపాళ్ళలప్పిలదనైయుణర్దుణర్దు
   శెనాన్రిజ్జిన్బత్తున్బంగళ్ శెట్రుక్కళైన్దుపశైయట్రాల్
   అన్రేఅప్పోదేపీడు అదువేపీడుపీడామే.

వచనము॥ అనునట్లు తమమేలునేకోరి శాంతశమదమాద్యనంత కల్యాణగుణపరిపూర్ణులై నిజవైరాగ్యోపరతిమార్గంబులచే సుషుప్త్యం దువలె జాగ్రతవస్థయందును సర్వప్రపంచంబునుమఱచి తన్మయమైయుం డువారికన్నను,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-సావేరి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

కీర్తనపరరుక్కు సకలమానపేరుం కీట్టానవర్ పారుం॥ కీర్తన॥

అనుపల్లవి.

ఆర్తజనంగళిడర్ తీర్తన్దపరంధామ-సార్థకరాగచ్చెయ్యుం పార్థసారధి నామ॥ కీర్తన॥

చరణములు.

1. సకలనదిస్నానముం తప్పాదుపురిన్దాలుం - జగత్తినిల్ స్థళమెన్గుం దినందోఱుంతిరిన్దాలుం-ఇగత్తిలుళ్ళకలైగళ్ ఎదుగళుం తెరిన్దాలుం-అగమగిళ్ళంబడిప్పాన్న నిశముంశోరిన్దాలుం॥ కీర్తన॥

2. మానావమానంగళై మరువామితుఱన్దాలుం - తానాయ్ విళఙ్గుంజ్ఞాని సంతతియిల్ పిఱన్దాలుం - కానాలయత్తిరున్దు కనియుండు శిఱన్దాలుం-మోనాదికారియాగి ముగ్గుణముమఱన్దాలుం॥ కీర్తన॥

3. వర్ణ త్తినిలుయర్ న్దాలుం మన్న వరానాలుం నేమ-నిర్ణయప్పడి మఖమనేకం శెయ్దాలుంకామ - కిన్న త్త్రైయొళ్ త్తాలుం విజ్ఞానసార్వ భౌమ-చిన్న సామియైప్పోల సీతాభిరామనామ॥ కీర్తన॥

వ॥ అనునట్లు జ్ఞానవిజ్ఞానసంపన్నులై తమకు లభించినసుఖంబు ఇతరులకునులభించిసుఖంపవలయునని తమనిజానుభవములను సర్వజనాహ్లాదకరమగు గీతములరూపముగజెప్పిన మహనీయులవిషయమై యెంత మాత్రమైనను యెప్పటికైనను ఏవిధదోషములను ఎన్నరాదు.

క॥ ప్రాసములు యతులుగణములు। భాసురముగనుండవనుచు బలికెద రేమో। దేశికగురువరచరణో। పాసకులకు నేలయిట్టి భ్రాంతుల బొందన్॥

గీ॥ ప్రాసములునెంచగురుపద ప్రాప్తిసుమ్ము। యతులుగురుపాదసేవను మతినిలుచుట। గణముసద్భక్తజనములఁ గలసియుండ। చెలఁగి యీభావమునగూర్చి చెప్పవాఁడ॥

అని ఆర్యులు పలికియున్నందున యీగ్రంథమునుఁ జదువువారలు హంసపగిది సారాంశములను గ్రహించి ఆనందింపవలయునని ప్రార్థించెద.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-పున్నాగవరాళి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

మంగళం మంగళం మంగళం ఆచార్యనుక్కు॥ మంగళం॥

అనుపల్లవి.

పంకజభవనళిత్త పుంగవబ్రహ్మారాధకమ
సంకళిక్కవన్దదిత్త ఎజ్గళ్ యాజ్ఞ్యవల్క్యరుక్కు॥ మంగళం॥

చరణములు.

1. తజ్గపశుక్కళుయిర్ కొణ్డజగ్గోడచ్చెయ్ద యోగి - శిజనుక్కు ప్పతంగాత్మ రంగశిష్యనానవర్కు॥ మంగళం॥

2. ఐన్దువయదన్నై యుళిరున్దు మాయైయిల్లావరం - తన్దుముకున్దహ్వానవన్దదిత్త నమ్దురైక్కు॥ మంగళం॥

3. శిన్దైయిల్ కుడియిరున్దు విన్దైయాయడుమైకొణ్డ - ఎన్దైక్కేం గుంపుగళ్రం సునన్దపుణ్యరాశిక్కు॥ మంగళం॥

4. వాదంశెయ్యవన్దడఙ్గుం మాతవరెల్లాండుభయ-పాదంపణియ పరమ బోధమళిత్తవనుక్కు॥ మంగళం॥

5. ఆదిశాఖైవేదత్తై జ్యోతిఅదవన్ అరుళ్-మేధినియోరుక్కళిత్త వేదియశిఖామణిక్కు॥ మంగళం॥

6. అనఘనెన్రుపుగఴ్ం జనకనుళ్త్తై నడు-దినకరన్ పోలచ్చెయ్ద కనకనాభనుక్కు॥ మంగళం॥

7. భూమివిణ్ణలంపాతాళంమావిన్దలోకత్తఖిల-నామియాయిరు క్కుంచిన్న సామితానానవనుక్కు॥ మంగళం॥

ఇట్లు, సద్గురు చిన్నసామిశాస్త్రిలవారి ప్రియశిష్యుండు
టి. రాజగోపాలునాయుడు.

ఓం తత్ సత్.

ప్ర క ట న.

ఈగ్రంథముయొక్క వెల రూపాయ 1 0 0

కావలసినవారలు ఈక్రింద జెప్పబడినవారివద్దనుండి తెప్పించుకొనవచ్చును.

వాల్యూపేయబిల్ బుక్పోష్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారు వాటికయ్యేటి ఖర్చులను తామే యిచ్చుకోవలయును.

10-కాపీలు మొత్తముగా వుత్తరవుజేయువారికి 11-కాపీలుగా పంపబడును.

ఇట్లు, గ్రంథకర్త శిష్యులలో నొకరగు
రాంబాయమ్మ.

Messrs. RAJU & Co., SREE VENUGANUM PRESS,
No. 5, Seven Wells Street, G. T. Madras.

M. R. Ry, N. SRINIVASULU NAIDU,
Clerk, Station Supply Office, Fort St. George.

" P. RAMASAWMY NAIDU,
Draftsman, Perumbore-Workshop, Madras.

" D. BHAGVANT RAO,
1st Class Hospl. Asst. 30th Lancers, Bangalore.

" T. R. DEVARAJULU NAIDU,
Clerk, Imperial Post Office, Hyderabad (Deccan.)

ఓమ్.

శ్రీరామజయం.

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః.

ముముక్షుజనానందము.

సచ్ఛిష్యస్వభావము.

శ్లోకం॥ సంతుష్టస్సతతంయోగీ యతాత్మాదృఢనిశ్చయః।
మయ్యర్పితమనోబుద్ధి ర్యోమద్భక్తస్సమేప్రియః॥

భావము॥ సతతము సంతుష్టస్వభావముగలవారై నిరంతరము ఆత్మానుసంధానముచేయువారై నియమింపబడిన మనోవ్యాపారముగలవారై దృఢనిశ్చయముతో నాయందే మనస్సును బుద్ధిని సమర్పించి నాయందే భక్తిగలవారెవరో వారే నాకుప్రియులు. ఇట్టి అనన్యభక్తులకే సద్గురువులు పరమరహస్యమును బోధించి ధన్యులుగజేయుదురు.

సద్గురుని వర్ణన.

పద్యము॥ గురుడబ్జగర్భుండు గురుడాదినారాయణుండు మహాశంకరుండుగురుడు। చర్చింపగురుడుసాక్షాత్పరబ్రహ్మ తద్గురునకుతుల్యాధికుండులేడు। గు-పదార్థమెన్నంగ ఘోరాంధకారంబు రు-పదార్థమది తన్నిరోధకంబు। గానసజ్ఞానాంధకారంబుతొలగింపజాలిన-ధన్యుడే సద్గురుండు। తలపనట్టిమహాత్ముసందర్శనంబు। సేయువారికిసకలంబుసిద్ధియగును। సకలనిగమాంతసంవేద్యసత్వభేద్య। శంకరాచార్యాత్మసాక్షిస్వస్వరూపా॥

శ్లో॥ గు శబ్దస్త్వంధకారస్స్యాత్ రుశబ్దస్తన్నివర్తకః।
అంధకారనివర్తత్వాత్ గురురిత్యభిధీయతే॥

గు అనగా అజ్ఞానఅంధకారము రు అనగా దానిని నివారించు కారణ ఆచార్యుడనియెడి దినకరుడు.

గురుశిష్యులనగా భ్రమరకీటకన్యాయము గనుక శిష్యులను త
మరూపముగ జేసుకొనుటకు సామర్థ్యముగలిగియుండువారే గురువులు.
ఇట్టిగురువులనాశ్రయించి భగవన్నిష్ఠకై ప్రయత్నముజేసి తత్వవివేకులై
జీవన్ముక్తులై సుఖించవలయును॥ ఓం తత్ సత్.

సద్గురుస్తుతి.

ద్రావిడవృత్తము.

ఎవరుడై యరుళాల్ యానే యెజ్ఞమాం బ్రహ్మంఎన్ బాల్
కవరుడై బ్బువనమెల్లాం కల్పితమెన్రఱిన్దు
సువరిడై వెళిపోల్ యానే స్వరూప స్వభావమానేఁ
అవరుడై ప్పదుమపాదం అనుదినం పణిగిన్రేనే.

రాగం-తోడి-తాళం-చాపు.

పల్లవి.

గురుని సేవించవే మనసా - మా గురు - రామబ్రహ్మమే మనసా॥

అనుపల్లవి.

పరిపూర్ణమై ద్వాదళ పద్మమధ్యమునందు
హరిహరబ్రహ్మాదివేల్పుల కాదితేజోరూపమై
భాసురతమూపులఁజూడ ఆపోజ్యోతియైవిలసిల్లుచుండె॥ గురు॥

చరణములు.

1. సారవిహీనమైనట్టి-సంసారవర్తనలుపోదొట్టి। కోరికలనువీడగొట్టి-సద్గురుపాదములుచేబట్టి। ఆరూఢిసుజ్ఞానమనుమార్గముబట్టి। సారెసారెకు దేహవృత్తుల-జాడలరసిహసించియాత్మ। విచారులైబ్రహ్మైక్యపదవిలో-జారగోరెటివారిబ్రోచే॥ గురు॥

2. భ్రూమధ్యమునలక్ష్యముంచి-అభేదమనోదీప్తిమించి। ఆమికలను తొలగించి-బ్రహ్మానందరవమాలకించి। నీమజ్ఞులైజ్ఞాన-నేత్రానందముగాంచి। రామరామాయనుచుఆత్మా-రాముడైయున్నట్టిసద్గురు। స్వామిపాదాబ్జములునేత్రో-త్సవముగాగనుగాంచువారి॥ గురు॥

3. పంచకళలతోడ మెలగుచు-ప్రపంచమంతటనిండి వెలుగుచు । పెం చిభక్తులనుభావింపుచు-వారిసంచితభవములణంచుచు । కాంచనమై స్వ ప్రకాశస్వరూపమై।పంచవింశతితత్త్వములకును-మించినిగమములుదిరిగె। పంచభూతమయుండుత్రిజగత్-పావనాంఘ్రిసరోజములుగల॥ గురు ॥

4. ఘణఘణమనిబల్కుచున్న-ఓంకారమేసద్గురుడన్న । గణుతింప గురుసేవకన్న-మోక్షగతికిపేమావలెదన్న । వినుమొక్కశ్రుత్యార్థము నుదెల్పెదనుదివ్య । మణులరంజిలనడుమసూత్రము-ఘనతరంబుగయున్న మాడ్కిని। అణువులోపరమాణువైజగ-మంతటనువర్తించునట్టి॥ గురు॥

పంచకళలు. – నివృత్తికళ, ప్రతిష్ఠాకళ, విద్యాకళ, శాంతికళ, శాంత్యతీతకళ.

ఓం శ్రీసద్గురవేనమః.

వచనం॥ నివృత్తికళసమన్వితులై తాపత్రయరూపసంసార దావా గ్నిలోచిక్కుకొని మండిపోవుచున్న మమ్ముకడ తేర్చుడని మొఱబెట్టెడి సుజనుల మొఱవిని, సద్గురుండు కేవలమందాధికారులకు, —

శ్లోకం॥ హరేర్నామైవనామైవ నామైవమమజీవనం ।
కలౌనాస్త్యేవనాస్త్యేవ నాస్త్యేవగతిరన్యథా ॥

అన్నట్లు ఈకలికాలమందు భగవంతునియొక్క నామమే జీవన మనియు మరియొకగతిలేదనియుఁజెప్పి తారకమంత్రోపదేశముఁజేసి త త్త్వభావంబును దెలుపుచున్నారు: —

శ్లోకం॥ జయతుజయతుమంత్రం జానకీప్రాణమంత్రం । విబుధవినుతమం త్రం విశ్వవిఖ్యాతమంత్రం । దశరథసుతమంత్రం దైత్యసంహార మంత్రం । రఘుపతినిజమంత్రం రామరామేతిమంత్రం॥

శ్లోకం॥ సంసారసాగర సముత్తరణైకమంత్రం । బ్రహ్మాదియోగి మునిపూ జితసిద్ధమంత్రం । దారిద్రదోష భవరోగవినాశమంత్రం । వందే మహాభయహరం రఘువీరమంత్రం॥

శ్లోకం॥ శత్రుచ్ఛేదైకమంత్రం వ్యసనభుజగసందష్టసంత్రాణమంత్రం। సంసారోత్తారమంత్రం సముచితసమయేసంగనిర్యాణమంత్రం। సర్వైశ్వర్యైకమంత్రం సకలముపనిషద్వాక్యసంపూజ్యమంత్రం॥ జిహ్వే శ్రీరామమంత్రం జపజపసతతంజన్మసాఫల్యమంత్రం॥

వ॥ సర్వోత్కృష్టమైన మోక్షసంపదతోఁగూడుకొన్నదై మహాశుభదమై కామాదివిధ్వంసియై సనకాదిమహాయోగులచేత కొనియాడబడినదై నిరంతర కాయిక వాచిక మానసిక తపస్సులచేత పురుషశ్రేష్ఠులైన బ్రహ్మజ్ఞానులకు జీవనమైయొప్పెడు తారకనామామృతమును త్రాగి అంగజతాపమెల్ల విడిపింపబడిన శిష్యులు అనన్యభక్తిచే ప్రకాశించుచు సద్గురు సహితముగా ఆనందించుట:—

ద్రావిడ కీర్తన. రాగం - కాపి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

అగప్పట్టదెయ్యా - రామనామం - అగప్పట్టదెయ్యా॥

అనుపల్లవి.

సుఖప్పట్టువా్యూ జన్మాంతర-సుకృతత్తాల్ అఖిలముంతాణతర॥ అగ॥

చరణములు.

1. సుందరనాం హనుమానుక్కుం- తొల్లులగత్తైప్పడైత్తోనుక్కుం- అందళివైక్కుం అవళ్ కోనుక్కుం-అగప్పట్టపడి అడియేనుక్కుం॥అ॥

2. శుకకౌశికరుక్కోరుక్కాలె - సుఖంతందరుళిక్కిడైత్తదుపోలె-అగస్త్తియసుధీష్టరుక్కన్నాలె-అగప్పట్టవారైయ్యనరుళాలె॥ అగ॥

3. కనకకసిపుకుమారనుక్కుం - గంగానది ఓడక్కారనుక్కుం-అనఘభారతవీరనుక్కుం-అందవణ్ణాం ఇనద్ధీరనుక్కుం॥ అగ॥

4. పుత్తినిలుదిత్త పుణ్ణియనుక్కుం - పుగ్రమ్సుబ్బిర మణ్ణియనుక్కుం-అత్తిముఖలావణ్ణియనుక్కుం-అగప్పట్టదిన్దగణ్ణియనుక్కుం॥ అగ॥

5. నారదనుక్కుం వ్యాసనుక్కుం - నన్ఱదవుం ఇలంగేశనుక్కుం-
శీరుదవుం త్యాగరాజనుక్కుం-చిన్నసామి దాసనుక్కుం॥ అగ॥

శ్రీరామ పరమాత్మనేనమః.

శ్లోకం॥ పరమంయోమహత్తేజః పరమంయోమహత్తపః ।
పరమంయోమహద్బ్రహ్మ పరమంయః పరాయణం ॥

శ్లోకం॥ పవిత్రాణాంపవిత్రంయో మంగళానాంచమంగళం ।
దైవతందేవతానాంచ భూతానాంయో అవ్యయఃపితా॥

అనునట్లు సర్వమంగళప్రదమయిన తారకబ్రహ్మమందలి శిష్యుల
కు భక్తిదృఢముగనుండునటుల సద్గురుండు మరల: —

శ్లోకం॥ త్రిషట్కానిచనామాని పఠేదాత్మస్యయోనరః ।
సత్రయోపాధిరహితః మోక్షం సం అధిగచ్ఛతి ॥

వ॥ ఈప్రమాణానుసారముగా పదునెనిమిదిమార్లు శ్రీరామనామ
స్మరణజేసినవారు క్రమేణ స్థూల సూక్ష్మ కారణోపాధులునశించి ఉపా
ధిత్రయాతీత పరబ్రహ్మమాత్రులై ప్రకాశింతురు గనుక సద్భక్తితో నా
మకీర్తనంబుచే ఉజ్జీవించుడని ఉపదేశింపుచున్నారు.

వృత్తము.

రామరామరామరామ రామరామయంచుశ్రీ
రామరామరామరామ రామరామయంచుశ్రీ
రామరామరామరామ రామరామయంచుతగన్
నామకీర్తనంబుఁజేసినం గలుంగుమోక్షమున్ ॥

వచనం॥ పరిశుద్ధులయిన భక్తులుజేయు భగవద్ధ్యానము సగుణ
ధ్యానము నిర్గుణధ్యానమని ద్వివిధంబు. అందు సగుణధ్యానమనునది:—

పద్యము॥ మానసకమలమునందున । శ్రీనారాయణునిమూర్తిన్
చింతించుచులో । ధ్యానము సేయుటసగుణ । ధ్యానంబనియండ్రుసుజనుల
మలవివేకా॥

కీర్తన - రాగం - ధన్యాసి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

రామచంద్ర రఘునందన-దాశరథే-కరుణాపయోనిధే॥ రా॥

అనుపల్లవి.

కామజనకముఖ సోమజలధర శ్యామజనకజా వామహా శ్రీ॥ రా॥

చరణములు.

1. రక్తకంజదళలోచనశ్రీకర-రావణాదిరాక్షసరణభీకర- భక్తదురిత నిహారవిభాకర-పతితలోకపావనకరుణాకర॥ రా॥

2. కమలచరణకమలనాభమాధవ- కమలహస్తకమలాంభక కేశవ క్షమలాముఖకమలకమలబాంధవ-కమలవదనదరకందర్పమామవ॥ రా॥

3. శాలవిచ్ఛేదననవవ్యాకరణ- స్మారజ్ఞవినుతసాధుజనశరణ - శీలదివ్య మయకౌస్తుభాభరణ-చిన్నసామిదాసార్చితచరణ॥ రా॥

ఈసగుణ ధ్యానమనునదే భక్తియోగము.

పద్యము॥ శ్రేయములుకోరియుభక్తిని। జేయక కేవలముబోధసిద్ధికితపముల్ । జేయుటవిఫలముపొల్లం । దాయుముజేకుఱునెతలపనధికంబైనన్॥

తాత్పర్యము॥ ఎల్లశుభములనువర్గించునట్టి అనన్యభక్తితో భగవత్సేవయు సద్గురుసేవయు జేయకయే కేవలజ్ఞానము లభించుటకు తపస్సుజేయుటచేత తరకలు ఎంతరాశిపోశి దంచినను అందులో బియ్యము లభించనట్లు భక్తిలేక జ్ఞానముసిద్ధింపదు. అనగా భక్తివలన వైరాగ్యమును, వైరాగ్యమువలన సద్గురులాభమును, సద్గురునిచేజ్ఞానమును, జ్ఞానమువలన ముక్తియుగలుగును. గాన సద్భక్తులు తమనిజవాంఛలను సద్గురునియందుజేర్చి సగుణధ్యానమొనర్చి సుఖించవలయును.

శ్లోకం॥ బ్రహ్మానందంపరమసుకరుణం వేదవేదాంతవేద్యం।
దివ్యాకారందురితహరణం దివ్యయోగప్రదానం।

ఆత్మాకాశంవిమలచరితం అవ్యయానంత వేద్యం।
వందేనిత్యంమమగురువరుం యోగిరాట్ దివ్యమూర్తిం॥

కీర్తన - రాగం - పరశు - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

భజరేగురునాథం-మానస- భజనిజసుఖబోధం॥

అనుపల్లవి

అజనారాయణ శంభుసమానం-అద్భుతమహిమానం గతమానం॥ భజ॥

చరణములు.

1. భూజారమణనిభంగతకపటం- ఆజానులంభితారుణసుజటం॥ భజ॥

2. యదునాథమివ వశీకృతమాయం - మృదుభాషిణమంబుదనిభ కాయం॥ భజ॥

3. ఉన్నతపదనిలయంసత్కీర్తిం-చిన్నసామిదరిశితశుభమూర్తిం॥భ॥

ఇట్లు ఈశ్వరునియందును సద్గురునియందును జేయు సగుణభక్తి,

శ్లోకం॥ శ్రవణంకీర్తనంవిష్ణోః స్మరణంపాదసేవనం।
అర్చనంవందనందాస్యం సఖ్యంఆత్మనివేదనం॥

అను నవవిధ అంగములుగలదై బాహ్యము, అనన్యము, ఏకాంతము అని త్రివిధములైయున్నది. అందుబాహ్యభక్తిచే పరోక్షజ్ఞానమును, అనన్యభక్తిచే అపరోక్షజ్ఞానమును, ఏకాంతభక్తిచే సద్రూపుడయిన పరబ్రహ్మమును, చిద్రూపిణియయిన పరబ్రహ్మశక్తియును, చంద్రచంద్రికలవలె ఏకమనెడు నిశ్చయజ్ఞానమువలన నిత్యానందానుభవమును గలుగజేయును.

పైజెప్పిన ద్వివిధధ్యానములలో నిర్గుణధ్యానమనునది:—

పద్యము॥ కమలాసనస్థుడై కాయంబునిక్కించి-కరములూరులజేర్చి కనులుమూసి। దేహేంద్రియప్రాణ ధీమనాదికమెల్ల-దృశ్యమేగా

నుతద్ధృక్కు నేను । దృశ్యమేగానుతద్ధృక్కు నేననువృత్తి-దృశ్యంబుకాన తద్ధృక్కు నేన । అనివిజాతీప్రత్యయనివృత్తిగా-సజాతీప్రత్యయ ప్రవృత్తిక్రమమున॥ నాత్మతానైనయందాకనయ్యశేష । దృశ్యదృగ్వృత్తులనునిషేధించుకొనుచు। ననిశమాత్మావలోకనమందుచుంట। నిర్గుణధ్యానమనఁజెల్లునిర్మలాత్మ॥

అనగా శరీర ఇంద్రియ ప్రాణములు దృశ్యములు. ఇవి నేగాను వీనిని వీక్షించు సాక్షిని సాక్షిని నేననెడు వృత్తియు దృశ్యమే గనుక ఆవృత్తినిజూచుసాక్షిని అని మాయాకల్పితములై విజాతీయములగు దృశ్యములను అదృశ్యములకు సాక్షి నేననెడు వృత్తిని నేతినేతి వాక్యార్థానుసారముగ నిషేధించుచు సత్తు చిత్తు ఆనంద నిర్మల అఖండరూపమై సర్వదృక్కగు పరబ్రహ్మము తాననెడు దృఢముగలుగుదాక సతతము నిర్వికల్ప బ్రహ్మనిష్ఠగల్గియుండుటే నిర్గుణధ్యానము.

నిర్గుణధ్యానఫలము.

శ్లోకం॥ స్వస్వరూపానుసంధానా న్నృత్యంతంసర్వసాక్షిణం ।
ముహూర్తంచింతయేన్మాం యస్సర్వబంధైఃప్రముచ్యతే ॥

అనగా తనస్వరూప అనుసంధానమువలన క్రీడింపుచున్నట్టియు సమస్తంబునకు సాక్షిభూతుండయినట్టియు పరమేశ్వరుని యేముముక్షువులు రెండుగడియలకాలము ధ్యానింతురో వారు సకల అవిద్య ఉపాధులచేతను నిశ్శేషంబుగా విడువబడుచున్నారు. ఇట్టిపరిపక్వహృదయ ముఖ్యాధికారికి సద్గురు సన్నిధిని వేదాంతశ్రవణమాత్రంబుచేత జ్ఞానోదయంబై బ్రహ్మప్రాప్తియగును. మంద మధ్యమ అధికారులకు సద్గురుని సంతోషింపజేయుచు సగుణబ్రహ్మోపాసనజేసి పిదప నిర్గుణబ్రహ్మోపాసనచేత బ్రహ్మప్రాప్తియగును.

అయితే ఇట్లు సర్వకాల సర్వావస్థలయందును ప్రాణులు వేరే పనిలేక భగవధ్యానమందే నిశ్చలముగయున్న పక్షమందు తక్కినపనులు ఎట్లు జరుగునని శంకింప :—

శ్లోకం॥ తిష్ఠతాగచ్ఛతావాపి స్వపతాజాగ్రతాపివా ।
శయానోనోపవిష్టేన జప్యోనారాయణస్సదా॥ మరియు,

ద్రావిడవృత్తము.

నడక్కిలుంవాళిపారు నాట్టముంవాళిపారు
ముడక్కిలుంవాళిపారు ముగైసువాళిపారు
అడక్కిలుంవాళిపారు అఱివిలుంవాళిపారు
దృఢగ్గురునాగైనాథర్ తిరునటంశేయ్‌వార్ నెంజే॥

అని ఆర్యులు పలికియున్నందున ఆరూఢబ్రహ్మావేత్తలు "సుప్తేరుత్థాయసుప్త్యంతం" అనగా ప్రొద్దున నిద్రలేచినది మొదలు మరల రాత్రి నిద్రకుపోవువరకు సర్వేంద్రియకృత్యములను పరబ్రహ్మాఆరాధనమే అని భావించి సుఖింతురు. గనుకనే శ్రీగోవింద భగవత్పాదాచార్య స్వాములగు శ్రీశంకరాచార్యులును;

శ్లోకం॥ ఆత్మాత్వంగిరిజామతిః పరిజనాఃప్రాణాశ్శరీరంగృహం। పూజాతేవిషయోపభోగరచనానిద్రాస్సమాధిస్థితిః।సంచారపదయోః ప్రదక్షిణవిధిస్తోత్రాణిసర్వాగిరాః। యద్యత్కర్మకరోమితత్తదఖిలంశంభోతవారాధనం॥ అనితనఅనుభవమునుజెప్పియున్నారు.

ఇట్టి అనుసంధానము నిరంతరము కలిగియుండుటే శ్రీపరమాత్మను అనవరతము ధ్యానించుట గనుకనే మద్గురుస్వామియు;

ద్రావిడ కీర్తన. రాగం - మోహన - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఆరాధనంశెయ్‌వేనే-అజ్ఞానత్తిల్-అడివైరెయుంకొయ్‌వేనే॥

అనుపల్లవి.

ఈరారునామనై ఇనకులసోమనై హృదయకమలత్తిని లిరుక్కుమిరామనై॥

చరణములు. ఆరా॥

1. ఆనందామృతత్తాల్ అభిషేకంపురిన్దు - ఆశైయెన్నుంపొన్నాడై అలంగరిత్తుప్పురిన్దు- సానస్పైనుంగంధత్తైనలమాయ్‌ప్పూశిత్తెరిన్దు-నామమాగుంతుళవ నవమల్లిగైచోఱ్చెరిన్దు॥ ఆరా॥

2. మహాత్తానక్కృపైయెన్నుం మణిమకుటంశూట్టి-వడకలై తెన్కలై యిణ్ వల్లమైఅంగదంపూట్టి - మిగప్ప్రిసంగళ్ క్రియాంయెన్నుంహారం కూట్టి - విళంగుంప్రాణధూపముం విజ్ఞానదీపముంకాట్టి॥ ఆరా॥

3. వార్తైగళైమణిపాద్దియంగళాక్కి - వణంగిశెయనిప్పదైవందనంగళాక్కి-సార్థకజ్ఞానప్పాటియై చ్ఛత్రచామరంగళాక్కి-సకలోపచారంగళై సంపూర్ణంగళాక్కి॥ ఆరా॥

4. అరువర్గంగళాగుంఆరురసంగళ్ కూడుం-ఆత్మప్రసాద త్తైయర్పణం శెయ్ దన్నాడుం- తేరుంబుద్ధికర్పూర దీపప్రకాశత్తోడుం - చిన్నసామి దాసన్ జగమెంగుంకొండాడుం॥ ఆరా॥

అని తన అనుభవమును పాడియున్నారు. ఇట్లనుష్ఠించదగిన సర్వకర్మములను బ్రహ్మసమర్పణరూపముగా భజించుచు,

శ్లోకం॥ అహింసాప్రథమంపుష్పం పుష్పంఇంద్రియనిగ్రహం। సర్వభూతదయాపుష్పం క్షమాపుష్పంవిశేషతః। శాంతిపుష్పంతపఃపుష్పం ధ్యానపుష్పంతథైవచ। సత్యంఅష్టవిధంపుష్పం విష్ణోః ప్రీతికరంభవేత్॥

అనువాక్యరీతిని పరమాత్మకు అత్యంతప్రీతికరమగు పైజెప్పిన అహింసమొదలగు పుష్పములచేత ననవరతము భగవంతుని నర్చించుచుండువారి భాగ్యమేభాగ్యము. ఈ అష్టవిధపుష్పములలో తపస్సు కాయికము, వాచికము, మానసికము అని త్రివిధములగును. అందు,

కాయికము.

శ్లోకం॥ దేవద్విజగురుప్రాజ్ఞ పూజనంశౌచంఆర్జవం।
బ్రహ్మచర్యంఅహింసాచ శారీరంతపఉచ్యతే॥

వాచికము.

శ్లోకం॥ అనుద్వేగకరంవాక్యం సత్యప్రియహితంచయేత్।
స్వాధ్యాయాభ్యాసనంచైవ వాఙ్మయంతపఉచ్యతే॥

మానసికము.

శ్లోక॥ మనః ప్రసాదః సౌమ్యత్వం మౌనం ఆత్మవినిగ్రహః ।
భావసంశుద్ధిరిత్యేత త్తపోమానసముచ్యతే ॥

ఈత్రివిధ తపస్సులచేత భగవంతునియందును సదాచార్యుని యందును సద్భక్తిగలవారెవరో వారు సద్గురూపదేశమార్గమున భగవంతుడే భారకుడనియు అతనితప్ప తమకు వేరుగతిలేదనియు స్మరించి సుఖించవలయును.

ద్రావిడవృత్తములు.

1. ఎవ్వుయిరుంకాక్క ఒరుఈశనుండో ఇల్లైయో
   అవ్వుయిరిల్ యానొరువనల్లవో-వవ్వి
   అఱుగువదుకొణ్డిఙ్గు అల్లైవదేన్ అన్నై
   పరుగువదు తానేవరుం.

2. కణ్ణుణాఴయాక్కాట్టిల్ కరుంకల్ తవళైక్కుం
   ఉణ్ణుంబడియుణర్న్దు ఊట్టుమవర్ - ఎణ్ణుం
   నమక్కుంపడియళప్పార్ నారిమూర్ పాగర్
   తమక్కుత్తొళిలెన్నదాన్.

3. అత్తిముదలెఱుంబీఱానవుయిరత్తనైక్కుం
   చిత్తమగిఴ్న్దళిక్కుం దేశికన్-ముట్ఱివే
   కట్పిత్తాన్ పోనావో కాక్కక్కడనిల్లైయో
   అప్పనో అన్నాయరన్.

4. కరుప్పైక్కుళ్ ముట్టైక్కుం కల్లినుళ్ తేరైక్కుం
   విరుప్పుట్ఱుముదళిక్కుం మెయ్యన్-ఉరుప్పెట్ఱిల్
   ఊట్టివళర్క్కానో వోకెడువాయ్ అన్నాయ్ కేళ్
   వాట్టమునక్కేన్ మగిళ్.

ఇట్టిభక్తిమార్గమొక్కటి దృఢపడినపక్షమున భారమునువహించియుండు పురుషుడు భారమును భూమిపైపడవైచి యెట్లువిశ్రాంతిని పొందుచున్నాడో అట్లువిశ్రమించి సకలసామ్రాజ్యములనుపొందగలరు.

ద్రావిడ కీర్తన. రాగం - ఆరభి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

వారాదా-రఘునాథా-మతియొడుపదకంజం-వణంగక్కృపైకొంజం॥ వా॥

అనుపల్లవి.

పారాళుందశరథ పార్థివన్మఖువగం - పలిక్కవన్దదులగం పాడినాలిగం॥

చరణములు. వా॥

1. సకలయోగికులత్తోడుమునికులమే సంతోషిక్కుంఇన్దపొన్నిలమే-శరణడైయుండున్నడెక్కలమే సంపత్తుక్కెల్లాం ఒరుబలమే నలమే ॥ వా॥

2. నిఖిలదేవమయంనీయెన్రునాడి నిర్మలగుణంగళైప్పాడి - నిత్తియమునైయేకొణ్డాడి నిలైక్కనినైత్తదెల్లాం తేడి కైక్కూడి॥ వా॥

3. చిన్నసామియునదు తిరువడియుగమె-శిస్దిక్కుంవిధంకణ్డుజగమె. చిన్మయమెన్నునంబకమె-శీర్ పెఱనిలైత్తిడుం అగమె సుఖమె॥ వా॥

ఇట్లు ఏకాగ్రచిత్తులై గురుదైవభక్తిచేయువారే యోగాభ్యాసమునకు అర్హులగుదురు. శిష్యులు యోగాభ్యాసముచేసుకొంచేటట్లు నిర్వికల్పసమాధినిష్ఠయందు స్వతంత్రముగ సంచరించినయోగుల. అనుభవమునుబోధింపుచున్నారు.

రాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

1. గొబ్బియళ్లో-గొబ్బియని పాడరమ్మా భక్తులవైభవము గో॥
2. గొబ్బియళ్లో-శివకాయాపురి పట్టమందు మేలైనవస్తువులే గో॥
3. గొబ్బియళ్లో-వస్తువులవిస్తారములు ప్రస్తుతిచేసితిమె. గో॥
4. గొబ్బి-ఆరువీధులకుమీద మేరుశిఖరమెక్కితే గో॥
5. గొ-అక్కడకానవచ్చు అనంతకోటితేజమే గో॥

6. గో-బండిచెరువుల రెంటినడుమ పండువెన్నెలబైటనే గో॥
7. గో-అక్కడపరిపూర్ణముగవున్న వారెవ్వరే గో॥
8. గో-పురములోగామూడుగలసిన గురుడురంజితూడమ్మా గో॥
9. గో-స్థిరముగాశివభక్తులపాలిట చేకొనినిలచినాడమ్మా గో॥
10. గో-శృంగారదళముమీదబృందావనమేగంటిరా గో॥
11. గో-శుచిగవిశ్వరూపసమున అందేపూనియుంటిరా గో॥
12. గో-నక్షత్రభ్రూమార్గమున నిక్షేపమైయుంటిరా గో॥
13. గో-అక్షరములుఅయిదారింట సాక్షిమూలముగంటిరా గో॥
14. గో-ఆరుమూటిలోగాకంచు భేరినాదమేవింటిరా గో॥
15. గో-హరిహరేంద్రాదులకు ఆదిమూలమెవ్వరే గో॥
16. గో-శాంతగురులింగమే జంగమప్రభులింగము గో॥
17. గో-కంటిమింటిరెంటినడుమ వింటినొక్కనాదమే గో॥
18. గో-నాదములోవేదములు నయములొప్పయున్నాడే గో॥
19. గో-చేతనాంబుజములందు ఉద్భవించినాడే గో॥
20. గో-ఆండాండపిండాండములకు ఆధారంబైనిలచెనే గో॥
21. గో-ఇహపరాదులకునెల్ల స్థిరముగానిలిచున్నాడే గో॥
22. గో-ముప్పైయారుతత్వాలందు మునిగితేలుచున్నాడే గో॥
23. గో-త్రికూటాద్రిస్థానమందు స్థిరముగానిలిచున్నాడే గో॥
24. గో-నిటలభ్రూమధ్యమందు స్ఫటికవర్ణమాయనే గో॥
25. గో-త్రివిధలోకములయందు దివ్యలింగమాయనే గో॥
26. గో-గుండ్లరెంటికినడుమ పండువెన్నెలబైటనే గో॥
27. గో-కారణీకమైనలింగం కానవచ్చెచూడరే గో॥
28. గో-నీరులేనినిండుచెరువుల నిలిచినవారెవ్వరే గో॥
29. గో-పారేటిరెండేరులనడుమ పవ్వళించినవారెవ్వరే గో॥
30. గో-పాలభాగమునందుశివుడు కొలువైనిలిచినాడమ్మా గో॥
31. గో-సూత్రంపుబొమ్మాలరెంటి పాత్రమాడుచున్నాడే గో॥

32. గో-అడించేటిఆటకాదు మేడలోనేయున్నాడే గో॥
33. గో-ఖ్యాతిగానేశాంబశివుడు సర్వాంతానెలకొన్నాడే గో॥

ఈ పాటలో గుప్తముగనుండు మర్మములను సద్గురుముఖముగ తెలిసి యింద్రియములనణచి మనస్సును చెదరకుండ కుదిరికగానిలిపి దివ్య జ్యోతిదర్శనముచే ఆనందించుశిష్యులకు నమస్తమంగళములు.

ఓం శ్రీకృష్ణసహాయం.

శ్లో॥ విమలకమలనేత్రం విద్యుతోదారగాత్రం । సరసమధురభాషం సాధుమార్గప్రకాశం । పరనపరవిభేదం దాసలోకప్రసాదం । ప్రణమితపదపద్మం యోగిరాట్ దివ్యమూర్తిం॥ అనిస్తుతించి,—

కర్మభక్తి యోగ జ్ఞానమార్గములను సవిస్తరముగబోధించి మమ్ము రక్షింపుడని ప్రార్థించిన శిష్యులవినయమై సద్గురుండు కరుణించి,

శ్రుతి॥ ఏకఏవపుమాంల్లోకే స్త్రీప్రాయంఇతరంజగత్॥ అనునట్లు,

పద్యం॥ కాంతారత్నములార మీగృహముల కల్యాణమే । యేమిగావింతుర మీకిటురండుమమ్మునిచట పీక్షింప । నేతెంచినారెంతో వేడుకతో నెరుంగుదుమునిష్ఠై త్యస్థితి। న్నన్న ధీమంతుల్క్రియ జేరికం దురుగదామత్సేవల సర్వముల్ ॥ అనియానతిచ్చి,

జీవులు సంచరించుమార్గములు అంధకార ధూమాది అర్చిరాది విజ్ఞానమార్గములని చతుర్విధములు. అందు,

1. అంధకారమార్గమనునది రాగము, ద్వేషము, కామము, క్రోధము, లోభము, మోహము, మదము, మాత్సర్యము, ఈర్ష్య, అసూయ, దంభము. దర్పము, అహంకారము అను 13 అంగములు గలదై పాపకర్మములయందే బుద్ధిని పోవునట్లుచేయును. దీనినేమాయే యమలమనియు పెద్దలుఁజెప్పుదురు. ఈమార్గమును అవలంబించినవారు నరకమునబడి గోడుకుడుచుచుందురు. గనుక యోగాభ్యాసముచే సుఖించకోరు బుద్ధిమంతులు ఈదుర్గుణములవద్దచేరక భగవత్సేవాపరులై మహాత్ములను సేవించుచు ఉజ్జీవించవలయును.

ద్రావిడ కీర్తన. రాగం - నాదనామక్రియ - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

అగప్పట్టజనంగళుక్కున్న గతి సుఖప్పడవల్లి శోల్లుంసీతాపతి ॥

అనుపల్లవి.

నిగమగోచరనాన నిన్నై యఱిన్దునిలైయిల్ -
నిట్కామల్ మనందిక్కు దిక్కాయలైయవలైయిల్ ॥ అగ ॥

చరణములు.

1. అన్నైత్తులగిలుం ఉళ్ళతుంగత్తిలే - అనామరూపనేత్రంతరంగత్తిలే - నిన్నైత్తువిడుపడామల్ తంగత్తిలే - నిలత్తిలేపట్టిమాదరంగత్తిలే - పున్నైంది దేసుఖమెన్రుభోగిక్కుంపాంగత్తిలే- తన్నైమఱందసత్తానసంసార పంకత్తిలే॥ అగ॥

2. నిగరిల్లాదపరంధామత్తిలే- నిశ్చయమతికొండునేమత్తిలే- అకళంకరాయునడునామత్తిలే- అన్బోదునినైన్దక్షేమత్తిలే - సకలమెన్రిరామల్ తామసధూమత్తిలే - జగత్తైయేనిజమెన్రు తెరివిక్కుంకామత్తిలే॥ అగ॥

3. శొన్నవన్నై శెయ్యామల్ పాపత్తిలే-తుణిందడిక్కడిమనస్తాపత్తిలే- వన్నమలరడిపెరిదోర్ శాపత్తిలే - మతిమయంగిత్తయంగిశోపత్తిలే - అన్నత్తిలేపూపత్తిలే ఆశైయడైన్దాపత్తిలే - ఎన్న శెయ్వోమెన్రలైన్దు చిన్నసామికోపత్తిలే॥ అగ॥ ఇట్లు ధనేషణ దారేషణ పుత్రేషణ అను ఈషణత్రయములకు లోబడి పుణ్యకర్మములను చెడగొట్టి పాపములను మూటకట్టుకొనుదుర్జనులకు,

శ్లో॥ సంసారసర్పసందష్ట నష్టచేష్టైకభేషజం ।
కృష్ణేతి వైష్ణవంమంత్రం శ్రుత్వాముక్తోభవేన్నరః ॥

అనునట్లు సంసారమనెడి మహాసర్పముచేత కరువబడి నష్టచేష్టులంగలవారికి కృష్ణ రామ హారే అనెడు మహామంత్రములే ఔషధము గనుక.

శ్లో॥ హరేరామహరేరామ రామరామహరేహరే।
హరేకృష్ణహరేకృష్ణ కృష్ణకృష్ణహరేహరే॥

అని పఠించి సుఖించుడని బోధించు మహనీయులకుగల కారుణ్యము నూహించవలయును గనుక,

శ్లో॥ ఆచార్యస్యహరిస్సాక్షా చ్చరరూపీనసంశయః।
మగ్నానుద్ధరితేలోకాన్ కారుణ్యాచ్ఛాస్త్రపాణినా॥

అనగా పైజెప్పిన అంధకారమార్గమను అధోగతియందు సంచరించువారిని సహితము దివ్యరహస్యోపదేశంబుచే ననుగ్రహించి ఆత్మజ్ఞాన సంపన్నులుగజేసి యేలుకొను సద్గురుండు సాక్షాత్ శ్రీహరియే ఈవిషయములో సందేహములేదు. గనుక ఇట్టి జగద్గురులకు సదా విజయోస్తు.

2. ధూమాదిమార్గము.

శ్లో॥ అగ్నిహోత్రంతపస్సత్యం వేదానాంచానుపాలనం।
ఆతిథ్యంవైశ్వదేవంచ ఇష్టమిత్యభిధీయతే॥

ఇవియే ఇష్టకర్మములు.

శ్లో॥ వాపీకూపతటాకాది దేవతాయతనానిచ।
అన్నప్రదానమారామః పూర్తమిత్యభిధీయతే॥

ఇవియే పూర్తకర్మములు.

ఇట్టి యిష్టాపూర్తాదికర్మములచేత ధూమాదిపదములనుపొంది క్రమముగ చంద్రలోకముఁజేరి అచ్చట ఆపుణ్యకర్మఫలములను అనుభవించుచు అవిక్షీణింపగానే పుడమియందు పుట్టిపెరిగి పుణ్యపాప మిశ్రకర్మములనుజేసి ఆత్మజ్ఞానముగలుగుదాక పుట్టుచు గిట్టుచు నుందురు. ఇట్లుఫలాపేక్షచే ధూమాదిమార్గమున సంచరించగోరువారుసహితము తమయిష్టసిద్ధికొఱకు షడ్గుణైశ్వర్యసంపన్నుఁడగు భగవంతుని సద్భక్తితో భజింపవలయు.

శ్లో॥ రామరామరామరామరామరామ తారకం। రామకృష్ణవాసుదేవభక్తిముక్తి దాయకం। జానకీమనోహరం సర్వలోకనాయకం। శంకరాదిగీయమాన పుణ్యనామకీర్తనం। నారదాదిగీయమాన పుణ్యనామకీర్తనం ॥

శ్రుతి॥ విజ్ఞానాత్మాపురుషః॥ అనునట్లు ఈవిశ్వము లోనివెలిని సందులులేక సర్వంబై సర్వజ్ఞుడైయుండు శ్రీరామ పరమాత్మ ధ్యానమే సర్వమంగళప్రదము.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం - కళ్యాణి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

తాతా తారకనామా-దాశరథిరామా॥ తా॥

అనుపల్లవి.

సీతాసమేతాపరం- తేజోమయాకారవరం ॥ తా॥

చరణములు.

1. మైత్రేయమునివైనిమిత్తమ్మాగ-వెత్తుక్కొండవమాంభవరోగ - వైద్దియనెన్రుకొండాడ లోక వాసనైయిలాప్పరాశరదేగ- వానాగవన్దశొన్నవునక్కు-ం- తేనామైదెచ్చెప్పవాక్కెనక్కు-ం॥ తా॥

2. విధిపశుపతి వాల్మీకర్కుక్కుమ్మున్బ్ - త్తదియినిలనేక దాశరుక్కుత్తెన్బ - కుదికొళ్ళవరుళియకులధనమ్మేయిన్బ-ముదిరుంబడిక్కడిముళరిత్తుతైయిల్లన్బ॥ తా॥

3. దేవరుంమునివరుంయావర్గళ్లుమెప్పడి - నావలరుంభూమికావలరుమెప్పడి - కేవలరానారక్షభావంగళ్లైచ్చెప్పడి - సేవకనామెనక్కుంనీవరంగళప్పడి॥ తా॥

4. ఉనదమోగనామదేయ్యమ్మైమాప్పాం - ఉత్తమజనంగళిడత్తనురాగం-ఎవర్కుక్కుట్టుంబత్తినిలద్దిభోగం-ఎవ్వోళ్లైయుం ఉన్నైప్పిరియ్యామ్యోగం-ఎయ్దిడచ్చెయ్దిడర్ కొయ్దరుప్పెయ్దిడ - ఇహాపరస్సుఖల్పెఱ అగ

మొదుకళిప్పుజు - ఇన్నదుతరలాగాదా- శొన్న దెన్న తెరియాదా- చిన్న సామితుదిపాదా॥ తా ॥

ఇట్లు శ్రీపతిని భజించుటయే కాక,

శ్లో॥ అకారేణోచ్యతే విష్ణు సర్వలోకైకనాయకం ।
ఉకారేణోచ్యతే లక్ష్మీ ర్మకారోదాసవాచకః ॥

అనగా జగత్సృష్టి స్థితి లయ కర్తయగు విష్ణువు బ్రహ్మప్రణవమందలి అకారమునకు వాచ్యము ఉకారమునకు లక్ష్మీవాచకము అకారవాచ్యుడైన పరమాత్మకొఱకే మకారవాచ్యుడైన జీవుడు శేషభూతుడు. ఇట్టి శేషభూతుడయినజీవుడు పరమాత్మ అనుగ్రహమును పొందుటకు లక్ష్మియొక్క పురుషకారత్వము ఆవశ్యకము-గనుక సుకర్మనిష్ఠులు,

శ్లో॥ మహాత్మ్యస్య సమగ్రస్య ధైర్యస్య యశసశ్రియః।
జ్ఞానవైరాగ్యయోశ్చైవ షణ్ణాంభగయితిస్మృతః ॥

అనగా మహాత్మ్యము పూర్తి ధైర్యము యశస్సుగలసంపద జ్ఞానము వైరాగ్యము అను యీషడ్గుణైశ్వర్యములుగలది భగవతియను శ్రీ. గనుక లక్ష్మీదేవినికూడ భక్తితో ఉపాసించుచు వారివారి అభీష్టములను సులభముగా లభింపఁజేసుకోవలయును.

రాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఆదరిప్పాయే తాయే-అనిశమునైత్తొఱవదై నినైత్తైనె॥ ఆద॥

అనుపల్లవి.

ఓదరియకరుణై నీతరిప్పదనాలె
ఉలగుయ్యవదొరుక్కాలె నలంతన్దుమెన్మె॥ ఆద॥

చరణములు.

1. అయనానయనేత్రయనరియయర్కమతి - జయజయవెన్రుతుది దయానిధితది॥ ఆద॥

2. అటివినుక్క_టివాం ఉన్నైయేమనం- కుటిత్తిడుంఘునం కొడుత్తను దినం॥ ఆద॥

3. పాతకమెల్లాం పఱక్క_ప్పణ్ణి పుణ్ణియమతి - సాధకముణ్ణాగచ్చెయ్యాచరణకంజంగతి॥ ఆద॥

4. ఆర్తర్ ఆర్తిమైత్తీర్తు క్క_రుణై-పార్తడియనెన్రేర్తునల్వ్యూ - శేర్తు శైన్బ్ర్కోర్తుసుఖమ్మే-పోర్తుసతతంకార్తునీ॥ ఆద ॥

5. ఉన్నుమ్దానియంగళోడు ధనభూమియై-యిన్నంతన్దు చిన్నసామియై॥ ఆద॥

ఇట్లు దయాగుణగణ ఉదారులైన జగన్మాతా పితా స్తుతిగావించు ఫలాపేక్షసహిత సత్కర్మ మార్గమునే ధూమాదిగతి లేక కర్మయోగమందురు.

అర్చిరాదిమార్గం.

శ్లో॥ అమానిత్వం అదంభిత్వం అహింసాక్షాంతిరార్జవం ।
ఆచార్యోపాసనంశౌచం స్థైర్యంఆత్మవినిగ్రహః ॥

అనగా గొప్పవారిని అగౌరవించకుండుటయు తన్ను ధార్మికుడను ప్రతిష్టనుకోరక ధర్మమునాచరించుటయు త్రికరుణములచే పరులను బాధింపకుండుటయు పరులుతన్ను బాధించినను చిత్తవికారము లేకుండుటయు పరులంగూర్చి తన త్రికరణప్రవృత్తి ఏకరూపముగనుండుటయు ఆచార్యుని ఉపాసించుటయు శుచిత్వము స్థిరత్వము మనోనిగ్రహము మొదలగు ఇట్టివైరాగ్య ఉపశాంత్యాది తపస్సులవలన అర్చిరాదిపదవులఁబొంది క్రమముగ సూర్యలోకముజేరి అచ్చటనైన లేక బ్రహ్మలోకముననైన వేదాంత మర్మమెరిగి ఆత్మజ్ఞానముగలవారై బ్రహ్మతోడ ముక్తులగుదురు అట్లు బ్రహ్మజ్ఞానము పొందక ముక్తులుగానివారు తామారాధించిన దేవతాంతరలోకములయందు తమ నిష్కామ్య పుణ్యానుగుణముగ సాలోక్య సామీప్య సారూప్య సాయుజ్య పదవులనుపొంది బహుకాలమునకు వెనుక విజ్ఞానముగలవారై ముక్తులగుదురు. ఇట్టి

ఉత్కృష్టమైన చతుర్విధ పదవులను పొందుటకు భగవంతునియందు అనన్యపకాంతభక్తులే కారణములగుచున్నవి గనుక,

ద్రావిడవృత్తములు.

1. తక్కరవికణ్ణ సరోరుహంపోల్ ఎన్నిదయం
మిక్కఅరుళ్ కణ్ణు వికసిప్పదెన్నాళో

2. వానముఖిల్ కణ్డ మయూరపక్షిపోలయ్యక్ ఙ్ఞానన
టంకణ్డునటిక్కుంనాళెన్నాళో॥ అనియు,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-తోడి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

దేవన్ అరుళ్ ఎప్పోదుదాన్ వరుమో-స్థిరసుఖంతరుమో॥ దే॥

అనుపల్లవి.

భావంకొణ్డజంభారిభీమ-పంకజభవరుంభజిక్కుంరామ॥ దేవ॥

చరణములు.

1. కరణశుద్ధితరఉష్ణ - కిరణసమాంబరకృష్ణ॥ దేవ॥

2. కాయాభిమానితంగ కళిప్రసూతనాంఉత్తుంగ - కాయాదవన్ వణఙ్గ క్షౌత్తరుళుంసారసింగ॥ దేవ॥

3. కరివరన్ ఉరిగియే మేవ కణ్ణిల్ సిరోడుకూవ - పరిమళమలర్ సురర్ తూవ పరిస్థాదరిత్తిడుం దేవ॥ దేవ॥

4. ఆదియాంసర్వసురాసు- రాద్రిపాదపపశుభూసు- రాదిగట్కుళ్ వెళిభాసు-రాంగనాగివసిక్కుంవాసు॥ దేవన్॥

5. ఉన్నతమాంపరంజ్యోతి-చిన్నసామితో బ్రహ్మానాద॥ దేవ॥

అని యిట్లు ఆత్మారాముని అనుగ్రహముపొందుటకు గురుడే మూలకారణము గనుక,

శ్లో॥ దైవాధీనంజగత్సర్వం మంత్రాధీనంతు దైవతం।
తన్మంత్రం దేశికాధీనం ఆచార్యోమమ దైవతమ్॥

అను వాక్యము ప్రమాణప్రసిద్ధముగనున్నదిగాన మోక్షము నందు అపేక్షగలవారు పరబ్రహ్మమే యిష్టదైవమై ప్రకాశించుననియు ఇష్టదైవమే సద్గురురూపమున వచ్చుననియు సద్గురుసేవయే సద్ధర్మమనియు సద్గురుబోధయే వేదమనియు, వేదసారమనియు, వేదాంతమనియు, వేదాంతరహస్యార్థమనియు దెలిసి నిరంతరము భక్తిశ్రద్ధలతో గురుసేవారతులై వర్తించుచు ఉత్తములైనతనిచే ఉపదేశింపబడిన మంత్రమననముచే యేవిషయమునందును లోపముగలుగక అఖండానందజలధిలోనోలలాడు సుఖముగలిగి ఆనందస్వరూపులై ప్రకాశించుచు,

శ్లో॥ పూజామూలంగురోఃపాదం మంత్రమూలంగురుర్వచః।
ధ్యానమూలంగురోర్మూర్తి ర్మోక్షమూలంగురుఃకృపా॥

ఈదివ్యసూక్తిననుసరించి హంసము కమలవనమును అపేక్షించునట్లును, చాతకము మేఘమును వాంఛించునట్లును గురుచరణ సరోజమునే అభిలషించుచున్న శిష్యులకు సద్గురుండు లోకములో ప్రసిద్ధములగు నారాయణ శివ పంచాక్షరి మంత్రములలో జీవాక్షరములై ప్రకాశించు రెండవఅక్షరములు రెండుచేరి తారకరూపమైనందున,

ద్రావిడవృత్తము.

నన్నైయుంశెల్వముం నాళుంనల్లువే
తిన్నైయుంపావముం శిదైన్దుతేయుమే
జన్మముంమరణముం ఇన్రిత్తీరుమే
ఇమ్మైయేరామవెన్రిరణ్డెళుత్తినాల్ ॥

పద్యము॥ అనవరతరామనామకీర్తనపరుండు। వెనుకటిఅఘంబులదలచివెతుపవలదు। ఘనతనేనుగనెక్కికుక్కలనుగాంచి। భయపడగనేలఓపంకజాక్షి॥ అనిచెప్పి తారకనామార్థముబోధింపుచున్నారు.

శ్లో॥ రకారఃపరమాత్మాచ మకారశ్శక్తిరుచ్యతే।
తయోరైక్యంపరంబ్రహ్మ రామఇత్యభిధీయతే॥

అనగా పరిపూర్ణ సత్య జ్ఞాన ఆనంద నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త నిష్క్రియ నిష్కళ నిర్గుణ అద్వితీయంబై తేజరిల్లు పరబ్రహ్మమునందు అగ్నియందు ఉష్ణశక్తియున్నట్లుగా అమల సత్వగుణ స్వభావముగలిగి బ్రహ్మమునకు అన్యముగాక బ్రహ్మమందున్న మూలప్రకృతిస్వరూపిణియై సర్వజ్ఞత్వ సర్వస్వతంత్రత్వ అనాదిబోధత్వ నిత్యతృప్తిత్వ నిత్యమలుప్తత్వ అనంతత్వములనెడు షట్ఛక్తులుగలదై ప్రకాశించి మలినసత్వస్వభావముచేత త్రిగుణసహిత భగవద్యోగమాయాదేవియై భక్తులకు ఇహపరసుఖములనొసగునదిగాన నద్దేవిని సద్భక్తితో ఆరాధించవలయును.

ధ్రావిడకీర్తన. రాగం-హిందూస్థాన్ కాపి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

సీతరువాయే నిత్తియతూయే॥ సీ॥

అనుపల్లవి.

ఆదరత్తోడుపర మానందముండాగుంవరం॥ సీత ॥

చరణములు.

1. పంకజనుంవంగవర్రై శంకరనుంఎంగళ్ దుర్రై - పుంగవనుంపు గప్రస్థిరై మంగళపరంపర్రై॥ సీ॥

2. మాధుర్యవాక్కియం మన్నియశ్లాగ్గియం - చాతుర్యయోగ్గియం సంతతభాగ్గియం॥ సీ॥

3. ఉన్నదుపాదయుగం ఉన్నువదెన్దన్ అగం - చిన్నసామిక్కేయ్దిగం చిన్మయానందసుఖం॥ సీ॥ మరియు,

శ్లో॥ లోకత్రయమహాగేహే గృహస్థస్త్వంఉదాహృతః।
త్వంవిష్ణుర్జానకీలక్ష్మీః శివస్త్వంజానకీశివా॥

2. బ్రహ్మాత్వం జానకీవాణీ సూర్యస్త్వం జానకీప్రభా।
వాయుస్త్వంరామసీతాతు సదాగతిరితీరితా॥

3. కుబేర స్త్వంరామసీతా సర్వసంపత్ప్రకీర్తితా ।
రామత్వమేవవరుణో భార్గవీజానకీశుభా ॥
4. రుద్రాణిజానకీప్రోక్తా రుద్ర స్త్వంలోకనాశకృత్ ।
లోకేస్త్రీవాచకంయద్య త్తత్సర్వంజానకీశుభా॥
5. పున్నామవాచకంయద్య త్తత్సర్వంత్వంహిరాఘవ ।
తస్మాల్లోకత్రయందేవ యువాభ్యాంనాస్తికించన ॥

అని నారదుడు శ్రీరాముని వినుతించినలాగున భగవంతుని ప్రకృతిపురుషాత్మక స్వరూప పరబ్రహ్మంబుగాభావించి,

ద్రావిడ కీర్తన. రాగం-కళ్యాణి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

వీరరాఘవనే-వేదక్క భూతనాథ్క పణి పాదదివ్యబోధమణి॥ వీర ॥

అనుపల్లవి.

పారమిల్లాదసంసార మెనుం పారావార త్తిరునై నె
ఉద్ధారకం శెయ్దు వైత్త - ధీరా దశరథకుమారా
కల్యాణగుణహారా-లీలనరావతారా శూరాధిశూర॥ వీర॥

చరణములు.

1. మోహాధిపకృపాకటాక్షా - చండకోదండదీక్షాగురు వెన్రుంఅపేక్షానుసారంవిరూ - పాక్షాదిగళుంతుది ద్రాక్షారసనామనాయ్ వీక్షారణ్య త్తిలిన్ద సాక్షాత్కారమాయ్వన్ద॥ వీర ॥

2. ఆలిలైయిలుంవేదంనాలిలుం పాట్కడల్ మేలిలు మిరుప్పదుపోలిఝుకౌస్తుభ-మాలిగైముదలాడుం కాలిణైయెక్కొణ్డాడుమ్- శాలిగోత్తిరముని పాలిలిరుక్కుమెంగళ్॥ వీర॥

3. తుల్లియమారుమిల్లానల్లిమెన్నడిక్కడి తొల్లిమైయవర్ మాధర్ అల్లిలుంపగలిలుం - శొల్లిక్కొణ్డాడిదివ్యమల్లిగైచ్చేరిన్దడి పుల్లితోఱుమ్ కనకవల్లిమగిళ్దవన్ద॥ వీర ॥

4. వామిఅమలపుణ్యాసామియెనుం శివభామినిక్కుంపురారినేమిత్త దటిన్దిన్ద-భూమియిలోరువనే కామితవరదనెన్రేమిక్కనమ్మిచ్చిన్న సామి దాసణ పణియుం॥ వీర॥ అని,

కల్యాణగుణములను కొనియాడుచు నిత్యమంగళ స్వరూపులై ముందుజెప్పిన అమానిత్వంబు మనోనిగ్రహంబు ఇంద్రియార్థంబుల వైరాగ్యంబు జన్మమృత్యు జరావ్యాధి దుఃఖదోషదర్శనంబు పుత్రదారగృహాదులయందుఅనాసక్తి ఇష్టఅనిష్టలభ్యములందు సమచిత్తత్వంబు జనసంగఆసక్తివివర్జనంబుమొదలగు లక్షణములుగల నిజవైరాగ్యసహిత తపోయోగమార్గమున సంచరించవలయు. ఈ ఉత్కృష్టమార్గమునే అర్చిరాదిగతి లేక తపోయోగమార్గమందురు.

శ్లో॥ యోగీయుఞ్జీతసతతం ఆత్మానంరహసిస్థితః ।
ఏకాకీయతచిత్తాత్మా నిరాశీరపరిగ్రహః ॥

భావం॥ యోగనిష్ఠుడు నిర్జనప్రదేశమునందుండి ఒంటరిగాడై మనస్సునునిలిపి ఆశలులేనివాడై దేనియందును మమతలేనివాడై ఆత్మయోగమునకు ప్రయత్నముజేయవలయును అను భగవద్వాక్యమును గ్రహించవలయును. ఈధూమాది అర్చిరాదిమార్గములచేత పుణ్యలోకప్రాప్తియు బహుకాలమునకువెనుక జ్ఞానద్వారాముక్తులగుదురు.

ఈ రెంటినిగెంటిన శ్రుతి॥ జ్ఞాన మేవ మోక్షః ॥
శ్రుతి॥ జ్ఞానంవినామోక్షోనసిద్ధ్యతి ॥

అనునట్లు విజ్ఞానమార్గముచేతనే తత్క్షణమేముక్తికల్గదు గాన సజ్జనులు విజ్ఞానవంతులై ప్రకాశించవలయు.

విజ్ఞానమార్గం.

శ్లో॥ స్వయంభాతన్నిరాధారం యేజానంతిసునిశ్చితం ।
తేహివిజ్ఞానసంపన్నా ఇతిమేనిశ్చయామతిః ॥

అనగా స్వప్రకాశమానుండై ఆధారశూన్యుండై శ్రుతులచేత

లెస్సగా నిర్ణయింపబడిన పరమాత్ముని ఎవరు సాక్షాత్తుగా స్వాత్మభావంబుచే నెరుంగుచున్నారో వారే విజ్ఞానసంపదగలవారు.

పైశ్లోకమందు జెప్పబడిన పరమాత్మ యెదియని శంకింప,

శ్రుతి॥ త్రిషుధామసుయద్భోగ్యం భోక్తాభోగశ్చయద్భవేత్ ।
తేభ్యోవిలక్షణస్సాక్షీ చిన్మాత్రోహంసదాశివః ॥

అనగా జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులనెడి ఏ అవస్థలుగలవో ఆమూడవస్థలయందును క్రమంబుగ స్థూలసూక్ష్మ కారణరూపమయిన ఏ భోగ్యంబుగలదో వానియందు విశ్వతైజసప్రాజ్ఞరూపుడైన ఏభోక్తగలడో వానియందు ఆయాసుఖదుఃఖాది యనుభవరూపమయిన యేభోగంబుగలదో వీనికన్నిటికంటె విలక్షణుడై చిన్మాత్రస్వరూపుడై సాక్షియైన సదామంగళమూర్తియగు యే ఆత్మారాముడుగలడో ఆ ఆనందరాముడే పరమాత్మయని సద్గురునికృపవలన నెరింగి సుఖించవలయును.

ద్రావిడ కీర్తన. రాగం-పంతువరాళి-తాళం-రూపకం.

కణ్ణిగళ్.

1. ఆనందమేపరాకాశం- ఆనందమేజ్ఞానదీపం- ఆనందమేరామరూపం ఆనందమే॥ ఆ॥

2. ఆయుదత్తాల్ అడిపడామల్ - ఆత్పత్తాలుండలరామల్ - వాయువినాలుం అశైయాద వస్తువైక్కణ్డేనే॥ ఆ॥

3. మఱైయిలుం నయామల్ వాక్కు - మనజ్గళుక్కుంఎట్టామలిరుక్కుం - పఱ్ఱయవస్తువామ్మిరామనై ప్పార్తుక్కొణ్డేనే॥ ఆన॥

4. ఆశైయెన్నుంపశాశైఅగట్రి- అగముఖమాయ్ప్పార్క్కుంబోదు-తేశైయిరుళైక్కడన్దప్పారులై త్తెరిన్దుకొణ్డేనే॥ ఆనం॥

5. ఇంగుం అంగుం ఎంగుం ఒన్రియ్ -ఇరుక్కుంపొరుళైప్పగల్-ఇరవాయ్- కణ్ణులైప్పగలాగప్పార్తు కణ్డుకొణ్డేనే॥ ఆనం॥

6. పూరణపూరణనాగిఆరణ- పురాణాదిగళుంంఅఱియాద-కార ణకారణనారణనై క్కణ్డుకొణ్డేనే॥ ఆనం॥

7. ఇదుముడివాంజన్మమెన్రుం-ఇనిపిఱప్పినక్కిల్లైయెన్రుం- అతులితవస్తువిన్ అరుళాల్ అఱిన్దుకొణ్డేనే॥ ఆనం॥

8. ఇహపరంగళిరణ్డుమఱ-న్దేకమాగుంబోదుణ్డాగుం-సుఖరూపనైక్కణ్డుపరమ సుఖమడైన్దేనే॥ ఆనం॥

9. అన్నవాహనన్ స్తుత్తిల్ ఉలగం- అఖిలన్దుంఅఖిలయాదిరుక్కుం పొరుళై - చ్చిన్నసామిదాసన్ అఱిన్దు శేర్న్దుకొణ్డేనే॥ ఆనంద॥

ఇట్టి తత్త్వజ్ఞానంబువల్లనే బ్రహ్మప్రాప్తిగలుగును బ్రహ్మప్రాప్తియే ముక్తి యనంబడును॥

ద్రావిడవృత్తము.

ఎన్నిలేయిరున్దదొన్రై యానఱిన్దదిల్లైయే
ఎన్నిలేయిరున్దదొన్రై యానఱిన్దుకొణ్డపిన్
ఎన్నిలేయిరున్దదొన్రై యావర్ కాణవల్లిరో
ఎన్నిలేయిరున్దిరున్దు యానుణర్న్దుకొణ్డనే॥

వచనం॥ శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధములను విషయములనెల్ల దెలిసికొను శ్రోత్ర త్వక్ చక్షు జిహ్వా ఘ్రాణంబులను జ్ఞానేంద్రియములును; ఈయింద్రియములను దెలుసుకొను మనాది అంతఃకరణములును. ఈ అంతఃకరణములను దెలుసుకొను చిదాభాసుడైనజీవుని, వీనినెల్ల మఱుగుపరచు అవిద్యను, వీని సన్నిటిని దెలుసుకొనుచు సాక్షిమాత్రముగా వెలయుచున్న పదార్థమే ప్రజ్ఞానం కూటస్థః ప్రత్యగాత్మ దృక్ బోధ సచ్చిదానంద నిత్య నిర్మల నిర్వికార ఆత్మస్వరూపమనియు ఈ ప్రకారముగానే సమస్తభూతములలో నివసించి వానినెల్ల దెలుసుకొను సర్వసాక్షియే పరబ్రహ్మ పరిపూర్ణ పరాత్పర నిరాకార నిష్కళంక నిష్క్రియ నిశ్చల అక్షయ అఖండ పరమాత్మయనియు

వేదాంత శాస్త్రములు ఏకరీతిగ ఘోషించుచున్నవి. ఆత్మ పరమాత్మ అను నామములు భిన్నములుగానున్నను స్వభావముమాత్ర మొక్కటిగనే యుండును గనుక తత్వమస్యాది మహావాక్యములయొక్క రహస్యార్థమును సద్గురుముఖముగ విచారించి ధన్యులై సుఖించువారి భాగ్యమే భాగ్యము॥

కీర్తన - రాగం - ధన్యాసి - తాళం - ఆది.

1. అదేచరాచరమంతయుతానై ఆడుచునుండేద దేకదా - పదారు కళలతో పరిపూర్ణంబై తుదామొదలులేన్ద దేకదా॥ అ॥

2. ముదంబుతో జీవుడ నేనని మరిముక్తుడనని యేద దేకదా - నిధాన ముగజగమంతట వెలిగే నిరంజనమునిజమ దేకదా॥ అ॥

3. విద్యుల్లేఖలతాగ్రమందున వింతరుచులపండ దేకదా - చిద్వ్యోమంబైనిష్కళంకమై సిద్ధపదంబైన్దక దేదా॥ అ ॥

4. సోమసూర్యవహ్నుల వెలిగించే జ్యోతికళిక అల్ల దేకదా - కార్య కారణములకు హేతువు విజ్ఞానరూపమల్ల దేకదా॥ అ॥

5. పంచభూతములపంచావస్థల మించినకళతాన దేకదా - పంచ పంచతత్వములనుగాంచే ప్రజ్ఞానఘనంబ దేకదా॥ అ॥

6. నిజమై కేవలమైనిరుపమమహా నిర్వాణసుఖంబ దేకదా - అజరుద్ర హరీంద్రాది దేవతులకధిదైవతమల్ల దేకదా॥ అ॥

7. గంగపట్టశితికంఠుడైనగురు బంగారాంఘ్వాయరూప దేకదా-సంగతిగాబుద్ధీంద్రియాదులకు సాక్షిభావమల్ల దేకదా॥ అ॥

పద్యము॥ తన్ను దెలిశిన మరికీడుతనకులేదు । తన్ను దెలిశిన బ్రహ్మమైతానెనిల్చు । తన్ను దెలియునుసద్గురూక్తములవలన । నవ్యతర భోగి । శ్రీసదానంద యోగి॥

శ్లో॥ దేహేంద్రియమనఃప్రాణ బుద్ధ్యాదిభ్యోవిలక్షణః ।
ఆత్మాశుద్ధస్స్వయంజ్యోతి రవికారీనిరాకృతిః ॥

౨. యావద్దేహేంద్రియైః ప్రాణై ర్భిన్నత్వంనాత్మనోవిదుః ।
తావత్సంసారదుఃఖౌఘైః పీడ్యంతేమృత్యుసంప్లుతాః ॥
౯. తస్మాత్త్వంసర్వదాభిన్నం ఆత్మానంహృదిభావయ ।
బాహ్యేసర్వత్రకర్తృత్వం ఆవహన్నపిరాఘవ ॥

అనగా చేతనుడైన ఆత్మ దేహేంద్రియప్రాణ మనోబుద్ధి మొద లైనవాటికి విలక్షణుడు శుద్ధుడు స్వయంప్రకాశకుడు నిర్వికారుడు ఆకృతిలేనివాడు ఓ లక్ష్మణా ఎదివరకు దేహి యీ దేహేంద్రియాదు లకు ఆత్మవిలక్షణుడని తెలిసికొనజాలడో అదివరకు జనన మరణాది దుఃఖములచేత పీడింపబడి మృత్యువశమగును గాన సర్వకాల సర్వా వస్థలయందును నీవు విలక్షణుడైయేయుండు ప్రత్యగాత్మయేయని హృదయమందు భావించి బాహ్యమున సర్వకర్తృత్వమును బొంది వట్టున్నప్పటికిన్ని అట్టి కర్మములచేత నంటబడవుఅను శ్రీ రామోపదేశ మును అనుభవమునకు దెచ్చుకొని సుఖించవలయును. మరియును ఆత్మయొక్క ప్రతిబింబరూప చిదాభాసుడైన జీవునికే సంసారంబనియు ఆత్మవస్తువునకు లేదనెడి బోధయే విద్యయనంబడును ఈవిద్య సద్గు రుని సన్నిధినిజేయు విచారణంబువలన వచ్చుచున్నది గనుక జగజ్జీవ పరస్వరూపములను సర్వదావిచారించవలయును. అట్టి విచారణంబు వలన జగ జీవ పరములు మిథ్యయని బాధింపబడుచుండగా స్వాత్మయే సత్యమై శేషింపుచున్నది.

శ్లో॥ సర్వసాక్షిణమాత్మానం వర్ణాశ్రమవివర్జితం ।
బ్రహ్మరూపతయాపశ్యన్ బ్రహ్మైవభవతిస్వయం ॥

అనగా స్థూలసూక్ష్మాది సర్వప్రపంచంబునకు సాక్షియై వర్ణా శ్రమధర్మంబులులేని ప్రత్యగాత్మయగుతనను సద్గురూపదేశమార్గంబున పరబ్రహ్మంబుగా జూచుచున్నవారై తామే సత్యజ్ఞానానందలక్షణ పర బ్రహ్మంబగుచున్నారు. ఈ ఉత్తమోత్తమమార్గమే విజ్ఞానమార్గమనం బడును.

శ్లో॥ మంగళంకోసలేంద్రాయ మహనీయగుణాత్మనే ।
చక్రవర్తితనూజాయసార్వభౌమాయమంగళం ॥

2. వేదవేదాంతవేద్యాయ మేఘశ్యామలమూర్తయే ।
పుంసాంమోహనరూపాయ పుణ్యశ్లోకాయమంగళం ॥

3. విశ్వామిత్రాంతరంగాయ మిథిలానగరీపతేః ।
భాగ్యానాంపరిపాకాయ భవ్యరూపాయమంగళం ॥

4. అసాధ్యనగరీందివ్యాం అభిషిక్తాయసీతయా ।
రాజాధిరాజరాజాయ రామభద్రాయమంగళం ॥

ఓం శ్రీ కృష్ణఃప్రీయతాం. ఓంతత్ సత్.

ఓం శ్రీ కృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

పద్యము॥ ఊరకరారుమహాత్ములు । వారథములయిండ్లకడకు వచ్చుటలెల్లన్ । కారణము మంగళములకు । నీరాకశుభంబుమాకు నిజముమహాత్మా ॥

ద్రావిడవృత్తము.

అడియేనైయాళ అరుళ్ మేనిశాత్తి
పడిమీాదువన్దపరనే - కొడియేనె
నెన్నాదిమైప్పళవిల్లనే పీడళిత్త
కణ్ణాకడైపోగక్కా ॥

ద్రావిడకీర్తన - రాగం - ఉశేని - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఆదరిప్పారారుం ఇల్లైయె - ఉనై యల్లాలెనై॥ ఆ॥

అనుపల్లవి.

ఓదరియపొరుళేవ - న్దన్మైయఱిన్దానందంత న్దాదరిప్పార్॥

చరణము.

1. ఎనదరిగళైప్పోక్కి - యిడరండంగలుంనీక్కి - ఉనదరుళ్ వెళ్లం తేక్కి - ఉళం నిలైత్తవనాక్కి---సనకసనందన సనత్సుజాత - సనత్కుమారసంతనువాత---తనయశుకజనక శౌనకసూత - కనకకశిపు తనయాదిపూత---జనంగళైప్పోలున్నైసాధిక్క సత్తమగుణంగళై అనువాదిక్క-శినమిరాజనంగళై చ్ఛేదిక్క - చ్చిన్నసామికవి ఆమోదిక్క-అనవరతంపదవనజ మనదిలుఱ---ఆశైకొణ్డు పూజై శెయ్దు సుఖం పెఱ - అజ్ఞానంగళై క్కెల్లి - అడియోంగళైయుంపుల్లి - అభయతవచనం శొల్లి॥ ఆద॥

అని స్తుతించి అత్యంతభక్తి పూర్వకంబుగా ననేకప్రణామంబు లాచరించి తన్నే భజించుచు అర్చించుచు భావించుచు తన సన్నిధినినిలుచున్న శిష్యులకు సద్గురుండు సుముఖుడై మీకు నెయ్యేది యిష్టంబు ఇచ్చెదమడుగుమనగా సంతోషభరితచిత్తులైన శిష్యులు,

పద్యము॥ ప్రాణనాథ తనదుపతినిగొల్చుటకంటె। వేరుపనులు గలవెచారుమతికి। గాన నీదు సేవ గావించుటయెగాని। యొండుకోర్కి లేదఖండమూర్తి॥

ఇట్లు మాకు అన్యాపేక్ష లేకున్నను మాయభీష్టమొసగెదనని ఆనతిచ్చితిరిగాన సకలజనులకు క్షేమము గలుగజేయు భక్తి యోగ జ్ఞాన మార్గములను విస్తరించి బోధించుడని ప్రార్థింప సద్గురుండు, చర్య క్రియ యోగ జ్ఞానమను చతుర్విధ క్రమముక్తిమార్గములలో చర్య క్రియలయందు విరక్తిగలిగినపిదపనే శుద్ధవైరాగ్యసహిత నిజయోగ మార్గము పట్టుబడును దీనికి శ్రీరామచరణ కమలభక్తియే కారణంబు అని బోధింప శిష్యులు ఆర్తిజెంది,

ద్రావిడవృత్తము.

ఇక్కాయమెనుం ఓరిరుట్కాట్టినడువిలే యిన్బట్రి ఇల్ వాళ్వైక్కెయాం ఇశైయట్రిమరమీది లెన్నిదయమాగుమో శెల్విలట్రి కుఱంగడంగా

దెక్కాలం ఓడిచ్చుఴన్ఱుఴన్ఱాడియే యిన్బతున్బక్కనిగళై
యుడైయతాదుణ్డు మిగవెరికొణ్డుతిరిదలై యినియాగిలుం తవిర్పాయ్
పొయ్క్కాదనిన్నామ పుగళ్ప్పడిత్తువరుంపునిదమాం ఇన్బమదైయే
పొరున్దుంనాళెన్ద నాళన్దనాళల్లవో పోక్కువర వట్ట్రిరుప్పేన్
ఇక్కాలమక్కాలమెన్బ దొన్ఱిల్లామలెన్ఱుం వాఴ్కరుణై ముఖత్తే
ఇమ్మైయినుం మఱుమైయినుం ఏకవురువాగియ ఇన్బవడివానపొరుళే॥

ధ్రావిడకీర్తన. రాగం-తోడి-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఇనియాగిలుం ఎనై యాదరి - యెన్దైయే రఘునందనహరి ॥

అనుపల్లవి.

తనియాం ఉన్దన్ సన్నిధానంతణ్ణి - శరణడైన్దేనెన్ సామిదయైపణ్ణి॥ ఇని॥

చరణము.

1. అనవరతముం ఉన్నైత్తుదిశెయ్యుం-అడియేనుడన్ వాదా-మనదు కొంజముం ఇరంగాదేనో - వర్ణ్మెల్లామెన్ మీదా - వనందనిలగలిగైత్తుయరముం - మాట్ట్రియమలర్ప్పాదా - ఎనదుకవలై అఱుక్కాదిరుప్పదే నిన్ పెరుమైయీదా - దినకరకులపతినీయే - తీవినైముఴుదుం వెల్ల - గనవానెన్ఱున్దన్ తిరుక్కుఴలిణైత్తొఴుదేన్ నల్ల - ధనమదైత్తరువాయెన్ఱుం తన్నైడువెగువాయ్చ్చొల్ల - వినవియుం ఈయామల్ కైవిడలామో సరియల్ల - జనకిమణాళా - సుగుణాళా - దానవకులకాలా - ఘనసమనీలా - భూపిపాలా - లక్ష్మణకవిలోలా॥ఇని॥

ఇట్లు అనన్యభక్తిచే భగవంతుని ప్రార్థించిన శిష్యులను గురుండు క్రేగంటిచే వీక్షించి లోకమునందుగల జపము తపము ధ్యానము మానము భక్తి విరక్తి మొదలగునవి జ్ఞానములేకున్న నిష్ఫలమగును ఇట్టి జ్ఞానమునకు పురాణ వైరాగ్యము, స్మశాన వైరాగ్యము, ప్రసూతి వైరాగ్యము, మత వైరాగ్యము, రాక్షస వైరాగ్యము,

చేఫల వైరాగ్యము, అజ్ఞాన వైరాగ్యము, హఠ వైరాగ్యము, మొదలగు అశుద్ధ వైరాగ్యములు, ఆత్మతరణోపాయమునకు సహాయముచేయక పోయినను అహంకారమును అభివృద్ధిజేయించును. గాన నిట్టి అశుద్ధ వైరాగ్యములకడద్రోచి శుద్ధ వైరాగ్యమునుపొంది సుఖించవలయును.

శ్లో॥ ద్వేపదేబంధమోక్షాభ్యాం నిర్మమేతిమమేతిచ।
మమేతిబధ్యతేజంతుః నిర్మమేతివిముచ్యతే॥

అనగా నాదియని జెప్పబడెడి పదంబొకటియు నాదియని జెప్ప బడని పదంబొకటియు బంధమోక్ష కారణంబులగుచున్నవి అందు నాదియనెడు భ్రమరూప దృఢాభిమానమువలన ప్రాణులు బంధింప బడుచున్నారు. నాదియని దృఢముగా అభిమానించనివారై ప్రపంచము మిథ్యయని తెలియుటచేత సంసారబంధవిముక్తిని పొందుచు న్నారు. అహంకారము ప్రవృత్తిమార్గమునయున్నప్పుడే జగములు తోచుచుండును గనుక అజ్ఞానరూపమగు ఈ అహంకారమే జగద్రూపముగనున్నది. నివృత్తిమార్గమువలన అహంకారము తొలగిపోయి నపుడు ఏదియు లేకపోవును జడపదార్థ జ్ఞానమున్నవరకు చిత్ జడ పదార్థములు రెండును ఉండును. నిర్జలస్థలమునందుబడిన సూర్య ప్రకాశమే ఎండమావులుగ గనపడినలాగున ఎదుటదోచు దృశ్యప్రపంచము చిన్మాత్రమని సద్గురుని కృపవలన దెలియబడుచుండగా జడపదార్థమే లేకపోవును. ఎండమావులను గనుగొని జలభ్రాంతి నొందిన వారు ఆ జలమునందు స్నానపానాదిక్రియలు జేయదలచి తుదకు విచారజ్ఞానముచేత తమకు గనపడినవి జలముగాదనియు ఎండమావులని దెలిసికొన్నను మరల జలప్రవృత్తిమాత్రము తొలగదు అటువలెనే ఆత్మయందు ఆరోపింపబడిన దృశ్యప్రపంచము అధిష్ఠానమైన అత్మ కంటె అన్యముగావని తెలిసికొన్నను దృశ్యప్రపంచమును తద్వ్యవహారములును మరల గలుగుచుండును. ఇది నిశ్శేషంబుగా తొలగు టకై ఆత్మారామధ్యానమే అనవరతము జేయవలయును.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం - అఠాణా - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

రామా ఇన్నం జాలంశెయ్యలామా
రమణీయధామ గమనీయనామ॥ రామా॥

అనుపల్లవి.

కోమానే నల్ల శీమానే మిగు
కోమళనే ఘనశ్యామళనే రఘు॥ రామా॥

చరణములు.

1. ముద్దమొఴినిద్దుం మొఴినిలైయో - అన్దమట్టుందానో అప్పుఱ మిలైయో - ఉన్దనైయేనమ్బుం ఉఱుధిప్పులైయో - ఎన్దనైయాళువ దెన్నమలైయో॥ రామా॥

2. ఆశైయిరుక్క పూజై యగ్రిదుమో-మాశై యఱుక్క మన స్తాపంతొడుమో - ఓశైప్పడాదిరున్దాలున్నైవిడుమో- విశైప్పడైత్త వీరనెనప్పడుమో॥ రామా॥

3. భూమియిలున్దనై పోలేదుమన్న - కామిత్తురక్షిక్కుం కర్త నెన్రు తున్న - నేమిత్తిరుప్పదై నీయఱిన్దుంచిన్న - సామిమైయాళాద తామస మెన్న॥ రామా॥

ఇట్టి నిజభక్తి సహిత శుద్ధవైరాగ్యమే మంగళకరము.

శ్లో॥ మాతానాస్తి పితానాస్తి నాస్తిబంధు సహోదరః।
అర్థంనాస్తి గృహంనాస్తి తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః॥

2. ఆశయా బద్ధతేలోకే కర్మణాబహుచింతయే।
ఆయుర్‌క్షీణాం నజానాతి తస్మాత్ జాగ్రతజాగ్రతః॥

3. జన్మదుఃఖం జరాదుఃఖం జాయాదుఃఖం పునఃపునః।
సంసారసాగరందుఃఖం తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః॥

4. కామక్రోధంచలోభంచ దేహేతిష్ఠతితస్కరః।
జ్ఞానరత్నాపహారేణ తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః॥

ఇట్లు రాగద్వేష కామక్రోధాది దుర్గుణవృత్తులనువిడిచి, శమ దమ ఉపరతి తితీక్ష మొదలగు సద్గుణములుగలవారై జననమరణాదుల తోఁగూడిన సంసారబంధ మేలాగున విడుదలయగును మే మెప్పుడు నెమ్మదిగనుందుము అని సుజ్ఞానుల ఉపదేశజాగ్రతనొంది ఆత్మయోగము కొరకు సద్గురునిసేవ సద్భక్తితోఁజేయ ప్రయత్నించువారికి సద్గురుని ప్రసాదములభించును.

కీర్తన. రాగం-మోహనం-జంఝూటి-తాళం-చాపు.

1. ఈజన్మమిఖదుర్లభమురా - ఓ హెూజీవ నీవేగురుబోధలే వినరా॥ ఈ॥

2. ఎన్ని జన్మంబులెత్తితివో - కన్నకన్న యోనులబుట్టి గాశి జెందితివో - నిన్ను నీవెరుగకుండితివో - ఇంతటన్న జన్మముచాల్లునని వేసరితివో॥ ఈ॥

3. దేశికులచెంత నేచేరు - ఉపదేశమిమ్మనుచు ప్రార్థించితే వారు-దోషములుఁగొట్టివేసేరు- సేవఁజేసినను మెచ్చినీచింతదీర్చేరు॥ఈ॥

4. ఒక్కడేదైవమనుకోరా-అతడేపెక్కురూపంబులై పెంపొందె వినరా - గ్రక్కున నేనీలో నెగనరా - అల్లముక్కుతుదనిక్కమాదిక్కు గన్గొనరా॥ ఈ॥

5. చక్కగా గురుసేవజేయరా - మనసుచిక్కబట్టినముక్తి చేరువైయ్యేరా - గ్రక్కుననుశాంతిగైకోరా - ఏచ్చక్కిజూచిన పరమసంతోషమౌరా॥ ఈ॥

6. మువ్మాటికీమాటనమ్మ-నీవుసమ్మతిగ గురుపాదజలజముల నమ్మ - కమ్మకొనువిఘ్నములచిమ్మ - ఎంతసమ్మికొలచిన అంతనయమౌనుసుమ్మ॥ ఈ॥

7. ఎంతజెప్పిన తెలివిలేక - నీ అంతర్యమందు ఏ ఆశవిడలేక - చింతిలుటమాత్రమే కాక-ఎప్పుడెంతప్రాప్తంబౌనో అంతయాగాక॥ ఈ॥

8. ఏమిరానామాటవినవు -యాలకామక్రోధముపృథాకష్టపడి యేవు - ఏమిసతమనియెంచినావు - గురుస్వామిదయయుంచితే జన్మ ముఖరావు॥ ఈ॥

9. గురుపాదపద్మముల సేవ-ఏమరక జేసితే మహామానివేగావా-మరిజన్మమెత్తబోవ్యావా-అట్టిపరమగురుకృపచేత బ్రహ్మమేగావా॥ ఈ॥

10. గంగపట్టణశివుడెతాను - ఘనుడుబంగారాంపృయగురుడు పరమాత్ముడేను - నింగినిండియుసాక్షియాను - ఈయింగితమెఱుంగు వాడిలముక్తుడైను॥ ఈ॥

ఇట్టి హితోపదేశమును గ్రహించినవారై జ్ఞానవిజ్ఞానేముచే వెలుంగు సద్గురు సన్నిధినినిలిచి,

పద్యం॥ చరణసేవకులకు సంసారభయమును । బాపిశ్రీకరంబు పట్టుగలిగి । కామదాయియైనకరసరోజంబు । మామస్తకములనునిచి మనుపుమీశా॥

అని తన్ను మరల శరణుజొచ్చినవారిని వీక్షించి,

పద్యం॥ వైరాగ్యంబింతటికిని కారణము। ఆనందకరముగావునట అదిచేకూరిన । సమస్తమునుసమకూరుతనుదాన । పరమగురుహ్యామిది సుతా॥ అని అర్చిరాది మార్గసంచారులకు,

శ్లో॥ మంత్రోలయోహఠోరాజ యోగశ్చేతిచతుర్విధః ।

అనునట్లు మంత్ర లయ హఠ రాజయోగములను చతుర్విధ యోగములలో ఏదైనను లేక అన్నియు సమకూరును అని ఆనతిచ్చి,

ధాత్రివిడవృత్తము.

తాలత్తిల్ మరంగళ్ కాట్టి తనిప్పిలైకాట్టువార్ పోల్
ఆలత్తిల్ ఉడుక్కళ్ కాట్టి అరుంధతికాట్టువార్ పోల్

తూలత్తైమున్చుకొట్టి సూక్ష్మస్వరూపమాన
మూలత్తైప్పిన్చుకొట్ట మునివరర్ తొడంగినారే ॥

అనునట్లు అపరిపక్వచిత్తులకు అభ్యాసయోగమనియు పరిపక్వ చిత్తులకు జ్ఞానయోగమనియు ద్వివిధంబు, అందు;

అభ్యాసయోగంబు ప్రాణాయామంబనబడును ఇది ప్రాకృత ప్రాణాయామము వైకృతప్రాణాయామము కేవలకుంభకప్రాణాయామము అని త్రివిధంబు అందు ప్రాకృతప్రాణాయామమనునదే మంత్ర యోగము ఈ మంత్రయోగము క్రియ, జపము, అజపము, స్మరణ, అని చతుర్విధంబు, అందు,

1. యజ్ఞాదులు మొదలైన కర్మములయందు వేదోక్తాదిమంత్రముల నోటజెప్పుచు చేతులలో పుష్పచందనాది పదార్థములచేత క్రియల నడిపించునది క్రియారూపమంత్రయోగము.

2. యంత్రవిగ్రహాది ఆరాధనములనుంచి వశ్య - మారణ - స్తంభన - మోహన - విద్వేషణ - ఉచ్చాటన - ఆకర్షణ - ఆవేశముల నెడి - అష్టకర్మముల సిద్ధికొరకు - జపింపబడునది జపరూపమంత్రయోగము ఇది నికృష్టగురువులచే యుపదేశింపబడునది. గాన వీని బుద్ధిమంతులు వదలుకోవలయును.

3. నేటిప్రొద్దుననుండి రేపటిప్రొద్దువరకు మూలాధారాదికమల అధిదేవతలైన గణపతి మొదలగువారికి 21600 హంసగాయత్రి మంత్ర జపమును సమర్పించుటే అజపారూప మంత్రయోగము.

4. శ్రీరామ - నారాయణ - శివాదినామములను రాగతాళముల తోడ భక్తితో భజనసేయుటయు ఆ శ్రీరామాదినామములను కోటి సంఖ్యగవ్రాయుట మొదలైనవి స్మరణరూపమంత్రయోగము పైజెప్పిన చతుర్విధంబులలో అజపారూప స్మరణరూప మంత్ర యోగములు ఉత్కృష్టములు.

శ్లో॥ భర్జనంభవబీజానాం ఆర్జనంసర్వసంపదాం।
తర్జనంయమదూతానాం రామరామేతిగర్జనం॥

అను తారకనామ పఠన బలంబిట్లుండుటవలన సద్భక్తులు అన
వరతము,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం - నాదనామక్రియ - తాళం - ఆది.

1. ఓ హే రఘుపతీ యునక్కేయడుమైయే - స్తుతియాయురై
ప్పదుం ఎక్కాలమో-ఏకోభిత్తిహ పరంగళుడనైయుమఱం-దిరుక్కుర
సుఖంపెఱువదెక్కాలమో॥ ఓ॥

2. అలైయుమనదై యలైయాదునిలైనిఱుత్తి - ఆనందమడైవదుం
ఎక్కాలమో - పులైయాంపొఱిగ్గణం బోధత్తైప్పఱిక్కామల్ - బుంధి
యుళ్ళడంగువదెక్కాలమో॥ ఓ॥

3. శ్రీమాన్యదైవత్తుక్కే పరత్తువమెన్నువాదం - శెయిదుజయం
పెఱువదెక్కాలమో - సామాన్యదైవంగళ్ - శరీరంగళాగైయాల్ జడం
గళెన్నుతళ్ళువదెక్కాలమో॥ ఓ॥

4. ఊరిలిరుక్కుంపల దైవంగళైప్పణియ-ఓడామలిరుప్పదుం ఎక్కా
లమో - వేరిల్నీరిఱైక్క విరుక్షుంతఴైయుమెన్న - వివేకంకొళ్ళువదుం
ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

5. పెండుపిళ్ళైగళిడత్తన్బళవావదు- పెరుమానిడత్తిల్వైప్పదెక్కా
లమో- వండుఱుంతణ్ తుళభణియుమార్భ నిరు-మలరడిచ్చేరువదెక్కా
లమో॥ ఓ॥

6. శొల్లాదశొల్లై నీశొల్లియరుళక్కొండు - తూంగామల్తూంగు
వదుం ఎక్కాలమో - ఎల్లాముమయందానెన్నువికల్ప- మిల్లామల్
పార్ప్పదుం ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

7. కరుమధరుమంగళైక్కట్టిత్తు బ్బవక్కడలైకడన్దు - కరైయేఱువ దెక్కాలమో - అరుమైపెరుమై తెరియాద దుర్జనసంగం - ఆగాదెన్ఱొళి ప్పదుం ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

8. పాడిత్తిరియుం ఇన్దపావందనైయగట్టి-ప్పరిశుద్ధనావదుం ఎక్కాలమో - నాడియున్నై వెళియిల్ తేడియత్రమవిద్దై - నాశమాయ్ప్పోవదుం ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

9. అగమమకారత్తై యడక్కినడప్పదెల్లాం - అవన్ శెయలెన్ఱఱివదెక్కాలమో - సుఖంపోలిరున్దాలుం అదిలుపాధికణ్డోన్ఱుమ్ - శొల్లామలిరుప్పదుం ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

10. భావనైయాల్ వరుం బంధంగళైయగట్టి-ప్పరిపూరణనావదుం ఎక్కాలమో - జీవనైయాళుం దేవదేవనేయెన్ఱునైన్ఱు - శేవిక్కాదిరుప్పదుం ఎక్కాలమో॥ ఓ॥

11. శొన్నదన్దవనైనడక్కుం యోగసిద్ధి-శోధనైక్కాణ్బదుం ఎక్కాలమో - చిన్నసామి యిన్నుం చిన్నసామియాగి - జగత్తైయుళ్లడక్కువదెక్కాలమో॥ ఓ॥

అని యిట్లు తారకబ్రహ్మమును ఆర్తితో నిరంతరము భజించుచు ఆనందించవలయును.

శ్లో॥ వాసనాద్వివిధాప్రోక్తా శుద్ధాచమలినాతథా।
మలినాజన్మకృత్ప్రోక్తా శుద్ధాజన్మవినాశనీ ॥

అనగా బురదను బురదనీళ్లతో కడుగుకొనగానే బురద వదలనట్లును కల్లుకుండను కల్లుపోసి కడుగగానే కల్లు కంపు పోవనట్లును కర్మమార్గమున సంచరించు నిషిద్ధగురువులచే యుపదేశింపబడు పునర్జన్మకారణమగు మంత్రాదుల జపములనువదలి శుద్ధవాసనగలవారై,

శ్లో॥ మకారంమననంచైవ త్రకారంత్రాణముచ్యతే।
మననత్రాణమిత్యాహు ర్మంత్రమిత్యభిధీయతే॥

అనగా మననమునకును రక్షణమునకును తగులక్షణములుగల ప్రణవసహిత అష్టాక్షరద్వాదశాక్షరాది మహామంత్రములే, సద్గురుని జేరి శృతి స్మృతుల ప్రమాణానుసారముగ, భవసాగరతరణోపాయమగునని గ్రహించి సుఖించవలయును.

శ్లో॥ నారాయణాత్పరోదేవో నభూతోనభవిష్యతి।
ఏతద్రహస్యంవేదానాం పురాణానాంచసమ్మతం॥

శ్లో॥ ఆలోడ్యసర్వశాస్త్రాణి విచార్యచపునఃపునః।
ఇదం ఏకంసునిష్పన్నం ధ్యేయోనారాయణస్సదా॥

అనగా సర్వశాస్త్రములను క్రోడీకరించి మాటిమాటికి విచారించగా నారాయణుడొకడే ధ్యానింపదగినవాడుగా నిశ్చయింపబడుచున్నాడని భగవత్స్వరూపుండగు వేదవ్యాసమహర్షి మహాభారతాంత్యమందు చెప్పియుండుటను యూహించి,

శ్లో॥ ఆస్తికోధర్మశీలశ్చ శీలవాన్ వైష్ణవశ్శుచిః।
గంభీరశ్చతురోధీరః శిష్యయిత్యభిధీయతే॥

ఇట్టి సుగుణములుగల శిష్యులు శుద్ధభావవర్తనంబుల భక్తిజేయుచు,

శ్లో॥ నాస్తినారాయణసమో నభూతోనభవిష్యతి।
ఏతేనసత్యవాక్యేన సర్వార్థాన్‌సాధయామ్యహం॥

అని సద్గురునిచే పవిత్రములకెల్ల పవిత్రమైన తిరువష్టాక్షరీమంత్రరత్నమునుబొంది కృతకృత్యులై సుఖించవలయు.

శ్లో॥ ప్రణవాద్యంనమోమద్యం నారాయణపదాంతిమం।
మంత్రం అష్టాక్షరంవిద్యా త్సర్వసిద్ధికరంసదా।
ముముక్షూణాంసదాజప్యం భుక్తిముక్తిఫలంప్రదం।
వైష్ణవానాంసదాజప్యం భక్తిజ్ఞానప్రవర్ధనం॥

శ్లో॥ ఋచోయజూంషిసామాని తథైవా థర్వణానిచ।
సర్వం అష్టాక్షరాంతస్థం యచ్చాన్యదపివాఙ్మయం।
సర్వవేదాంతసారార్థ సంసారార్ణవతారకః।
గతిరష్టాక్షరోనౄణాం అపునర్భవకాంక్షిణాం॥

అనగా ఋగ్యజుస్సామ అథర్వణముల నెడు నాలుగు వేదములయొక్క మర్మమంతయు ఈ తిరుమంత్రమందు గోప్యమైయున్నది. మరియు,

శృతి॥ విశ్వంనారాయణం దేవం।
,, సర్వభూతాత్మకోనారాయణః।
,, ఏకోనారాయణః నద్వితీయోస్తి।
నారంవిజ్ఞానం తదయనమాత్రయోయస్యసః నారాయణః॥

అనునట్లు చరాచరరూప విశ్వమంతయు నియమించి చేతనా చేతన సమస్తభూతములయందు నివసించి సర్వమును ప్రవేశించి వాటి నెల్ల ప్రకాశింపజేయుచు సర్వసాక్షియైన నారాయణుడొకడే అతని కన్న నన్యంబేమియు లేదని నిశ్చలమైనబుద్ధి అను జ్ఞాననేత్రంబుచేగాంచి నిత్యానందముజెంది సుఖించు పుణ్యులయొక్క భాగ్యమే భాగ్యము. గనుక సచ్ఛిష్యులు రహస్యార్థములనెల్ల సద్గురుముఖముచే గ్రహించ వలయును.

ఇట్టి ఉత్తమమంత్రాదుల జపయోగమే ప్రాకృతప్రాణాయామ మను అభ్యాసయోగంబు. ఇకను వైకృతప్రాణాయామమనునదే లయ యోగము.

రాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

1. మగువరో యోగము జెప్పేమాటకాదే - మంచి తెగువతో జూచి నకాని తెలియరాదే॥ మ॥

2. అష్టాంగయోగములు శానాకష్టమమ్మా - దానినిష్ఠ దెలిసిన వారికది యిష్టమమ్మా॥ మ॥

3. ప్రణవమేదశనాదములు బల్కునమ్మా - దానిచెంతకుజెప్పబోతే శానాగలదెకొమ్మా - క్వణక్వణనిక్వణనిక్వణనిక్వణ - ఝణ ఝణ ఝణ ఝణ ఝంతరికిటతక॥ మ॥

4. పొందుగాభ్రూమధ్యమున దృష్టినిలిపి-మనసుకుదురుగాచిద్రూపమునతానునిలచి - భగభగమంటలు భుగభుగమనితగు - నిగనిగసత్కళలగుపడుదిగులగ॥ మ॥

5. సరసులైనవారికదిసాధ్యమమ్మా - మునివరులకు అనుభవమైన మూలమమ్మా - నరవరగిరిధరహరిహరులగు స్వ - స్థిరభాస్కర- శశికిరణములగుపడు॥ మ॥

6. పలికినంతకన్న శానా గలదెకొమ్మా - యోగాత్ములకుప్పటూరి శేనకుదెలుసునమ్మా - లలనరొంబలుగెజ్జలుగలరవమున-చెలువెన్నెలలోగిలయసుఖములగల॥ మ॥

ద్రావిడవృత్తము.

మిగమేనిన్నప్రాణనై అంగపానని మైయేవుగవిట్టుళ్
అగమేనిన అపానసై ఇప్రాణనిడై ఆహుతిపణ్ణి
ఇగమేయిరండుమయక్కమఱ ఇరుప్పార్ శిలర్ మట్ర్రివర్గళ్ కాణ్
తగమేనిన్నప్రాణాయామత్తె తలైనిన్నవరెన్బార్ ॥

అనగా అధస్సంచారముగల ప్రాణప్రవర్తనమునందు ఊర్ధ్వ సంచారముగల అపానమును, ఉపరిసంచారియైన అపానమునందు అధస్సంచారియైన ప్రాణవాయువును, లయంబుగావించుట ఒకవిధ లయ, యోగంబనంబడును.

శ్లో॥ అనాహతస్యశబ్దస్య తస్యశబ్దస్యయోధ్వనిః।
ధ్వనిరంతర్గతంజ్యోతిః జ్యోతిరంతర్గతంమనః।
తన్మనోవిలయంయాతి తద్విష్ణోఃపరమంపదం॥

భావం॥ కొట్టబడకనే మ్రోగుచుండెడి అనాహతచక్రమందలి దశవిధప్రణవనాదముల నెఱిగి, దశమనాదమెచ్చట లీనమగుచున్నదో

అచ్చట ప్రాణాగ్రస్థితమైన చిత్కళాదర్శనముతోఁగూడి తద్దర్శనమునందు మనోలీనమగుటయే మరియొకవిధ లయయోగము.

ఇట్టి స్థితి బ్రహ్మవేత్తల యోగీశ్వరుల నిరంతర సాంగత్యము చేతను సద్గురువుల సదా ఆశ్రయించియుండుటచేతను లభించును.

పద్యము॥ యోగీశుమహిమలిట్లన। వాగీంద్రునకైనఁ అల్ల వాసవునకైనన్। భోగీంద్రపతికినైననుయీగడవియ్యంగవశమెయీశ్వరుకైనన్॥

రాగం - దర్బార్ - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

శుకమునియే - పరానందసుఖకనియే॥ శుక॥

అనుపల్లవి.

ఇహాపరంగళై అహం ఆగట్ర్పిడుం
ఏకాకార యోగారూఢ॥ శుక॥

చరణములు.

1. పనిరణ్డాణ్డన్నైయుళిరున్దు - భగవన్నామైయెల్లావరత్తై - తనియాంపరవాసుదేవకతర - ధరణియిలవతారం శెయ్దు॥శుక॥

2. లోకత్తుక్కుపకారమాగ - లోకాతీతతత్తువనూలెనుం - భాగవతత్తైప్పరిక్షిత్తనుక్కు - ప్పడిత్తుప్పరమపదం అరుళియ॥ శుక॥

3. శుద్ధనిర్గుణస్వరూపమామెంగుం - తులంగుం అతివుక్కటి వాయ్విళంగుం - సత్తమగురువామెట్రన్దు చిన్న - స్వామిమనదైత్తనక్కుళ్ళడక్కియ॥ శుక॥

బ్రహ్మస్వరూపుఁడగు శుకయోగివలె తన్నుఁదా విచారించు వారికే సద్గురు కృపవలన తత్ త్వం ఇట్టిదన్న నిశ్చయజ్ఞానము పుట్టుటయు అపరిమిత ఆనందమును గలుగును. కాయకష్టముచేసి ఆయాస పడినవారికే తనంతటనే నిద్రవచ్చులాగున ఆచార్యునియొక్క యను గ్రహమును శుద్ధమైన భక్తి శ్రద్ధలచేత పొందినవారికే తుర్యదృష్టి

యందుఁదగిలి బ్రహ్మామాత్రముగ ప్రకాశించుచు తనంతటనే బ్రహ్మా నందముదయించి పరవశతనొంది సుఖింతురు. ఇట్లు తమ నిజరూపమును సద్గురునిసన్నిధిని తెలుసుకొన్న సచ్ఛిష్యులు నిస్సంశయముగా కృతా ర్థులగుదురు.

పద్యము॥ ఎఱిగినవారలెఱుంగుదు। రెఱుగఁగ బహుభాషలేలనీ శ్వరనీ । పెంపెరుగమనోవాక్కులకుఁ । గుఱిశేయఁ గొలదికాదుగుణ రత్ననిధీ॥

అని తన్నే పూజించుచు ధ్యానించుచున్న సచ్ఛిష్యులవిష యమై గురుండు మరల కరుణించి,

శ్లో॥ మనోగ్రేవసతేబిందుః ప్రాణాగ్రేవసతేకళా।
ఉభయోర్లయతేనాదం లయయిత్యుచ్యతేబుధైః॥

భావము॥ చెఱువులోనినీరు తూముద్వారాబయలుదేఱి పొల ములలోప్రవేశించి ఆ పొలములరూపముగా నిలుచునట్టుగా చిత్తము ఇంద్రియములద్వారా శబ్దాదివిషయములలో ప్రవేశించి ఆ విషయ ములరూపముగా పరిణమించుటే చిత్తవృత్తియనంబడును ఇట్టి చిత్త వృత్తిని నిరోధించుటకు అష్టాంగములుగల యోగమును గురూపదేశ ముచే వాడుకకు తెచ్చుకొని మనోగ్రస్థిత చిద్బిందువును ఆ బిందువం దలి ప్రాణాగ్రస్థిత చిత్కళలను ప్రణవదశవిధనాదములను దర్శించి ఆలించి వాటియందు మనస్సును లయింపజేయుటయే వైకృతప్రాణా యామము లేక లయయోగమను అభ్యాసయోగము.

రాగం - నాదనామక్రియ - తాళం - అది.

1. యోగియోగి బ్రహ్మానందభోగిభోగి॥ యోగి॥

2. నిలచినిటలమున గొలచి ఉభయపీఠి- గెలచిత్రిభువనముగెల చినవాఁడే॥ యోగి॥

3. జననమరణస్థితి స్మరణమరచిగురు-చరణస్మరణయుగ సరణి వివేకి॥ యోగి॥

4. విడచిప్రకృతిమతి గడచివిషయరతి- నడచిక్రియనుగతి తుడచి నహాడే॥ యోగి॥

గురునిచేత నిర్ణయింపబడిన పత్యములనుజేయుచు అధోమల ములను వక్షస్థల కంఠగత పిత్తాదులను కపాలనాసికలయందలి దుష్ట జలమలాదులను విసర్జించుచు కాయశుద్ధియు; స్థిరాసనుడై మూలబంధ ఉడ్యాణబంధ జాలంధరబంధములతోడ ప్రాణవాయునిరోధనముచేసి కాయసిద్ధినిపొంది, ఆకాశగమన దూరదృష్టి దూరశ్రవణ ఘుటికా పాదుకాసిద్ధులను అణిమాది అష్టమహాసిద్ధులను స్వేచ్ఛామరణాదు లను గలిగియుండుటయే కేవల కుంభకప్రాణాయామమను హఠ యోగము.

ఈ హఠలయయోగములు యమ, నియమ, ఆసన, ప్రాణా యామ, ప్రత్యాహార, ధారణా, ధ్యాన, సమాధులనెడు ఎనిమిది అంగములుగలదియగును. అందు;

యమలక్షణములు.

అహింస, సత్యము, అస్తేయము, అపరిగ్రహము, బ్రహ్మచ ర్యము అనునవియే పంచయమములు ; అనగా జంతుహింసచేయుట, అసత్యమాడుట, పరధన అపహరణము, దానపూర్వకముగా నొసగ బడునది గ్రహించుట, వ్యభిచరించుట, ఇవి అనుచితములని పరిత్యజిం చుటయే యమమనబడును. ఇట్టి హేయగుణములు ఏ భగవంతుని సంస్మరించినమాత్రమున స్వాయముగా సన్న్యాసమునుబొందునో ఆ ఆత్మా రాముని సదా,అనన్యభక్తితో భజింపవలయు.

శ్లో॥ రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయవేదసే।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాఃపతయేనమః ॥

2. ఆపదామపహర్తారం దాతారంసర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామంశ్రీరామం భూయోభూయోనమామ్యహం॥

3. ఆర్తానాం ఆర్తిహన్తారం భీతానాం భీతినాశనం।
ద్విషతాం కాలదండం శ్రీ రామచంద్రం నమామ్యహం ॥

4. అగ్రతఃపృష్ఠతశ్చైవ పార్శ్వతశ్చమహాబలౌ ।
ఆకర్ణపూర్ణధన్వానౌ రక్షేతాంరామలక్ష్మణౌ ॥

5. సన్నద్ధఃకవచీఖడ్గీ చాపబాణధరోయువా ।
గచ్ఛన్మమాగ్రతోనిత్యం రామఃపాతుసలక్ష్మణః ॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఇన్నంమాయమా - రామా - ఇదువుంన్యాయమా॥

అనుపల్లవి.

పన్నగశయన పంకజనయన॥ ఇన్న॥

చరణములు.

1. వహిక్కక్కూడాదమాయై సట్రిడైన్దుం - సహిక్కక్కూడామల్ శరణం అడైన్దుం॥ ఇన్న॥

2. కామాదిగళోరాఱుం రామావెనపోమెన్ఱు-శ్రీమాన్గళురైత్తదు పొయ్యామా ఇదువెగునన్ఱు॥ ఇన్న॥

3. దాసలక్షణమీదెన్ఱు తమియేఁశరణెన్ఱిది - ఈశలక్షణమీదెన్రఱిన్దేఁ ఇప్పడియాశేది॥ ఇన్న॥

4. ఇనిమేలుంశోధిత్తాల్ ఎళ్ళళవుం యాన్తాళేఁ - తనియేనీవన్దు సమాధానంశొల్లినుంకేళేన్॥ ఇన్న॥

5. సుకుమార మిగుధీర - వెగుశూర రఘువీర॥ ఇన్న॥

6. పన్నగాశనాధిరూఢ-నిన్నపాంగపాశ్రైతున్న - ఉన్నదానై యీయిరుక్క - చ్చిన్నసామిమీదిలేన్న॥ ఇన్న॥

నియమలక్షణములు.

శౌచము, తపస్సు, సంతోషము, స్వాధ్యాయము, ఈశ్వర ప్రణిధానము అనునవియే పంచనియమములు; అనగా బాహ్యా అంతరశుద్ధియు, త్రివిధతపస్సును, ఆపద శుభలభ్యములయందు సమభావముచే మనోల్లాసముగనుండుటయు, అందరు వినులాగున చదువుట అనువాచిక ఇతరులు వినకుండునటుల తానే చదువుట అను ఉపాంశువు మనసున జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకొనుట అనుమానసిక ఈ త్రివిధస్వాధ్యాయమును, తన గురూపదేశ భగవన్మూర్తిని తన హృదయమందుంచుకొని ఆరాధించుటయును ఈశ్వరప్రణిధానమును, ఇవియే పంచనియమములనంబడును. ఇట్టి నియమములతో సద్గురు భక్తిగలవారై గురూపదేశ దేవతామంత్రమును జితేంద్రియులైజపించుట వలన నా దేవత ప్రత్యక్షమై సర్వాభీష్టసిద్ధినిఁ గలుగఁజేయును.

శ్లో॥ జన్మాంతసహస్రేషు తపోధ్యానసమాధిభిః।
నరాణాంక్షీణపాపానాం కృష్ణేభక్తిప్రజాయతే॥

శ్లో॥ ఏకోపికృష్ణశ్చసకృత్ప్రణామో - దశాశ్వమేధేనఫలేనతుల్యః।
దశాశ్వమేధేనపునరేవజన్మా-కృష్ణప్రణామోనపునర్భవాయా॥

అనునట్లు సూర్యకిరణములచేత మిగులదట్టమగు చీకటియెట్లు నశింపుచున్నదో యటువలెనే జనన మరణలక్షణ సంసారకారణమగు అజ్ఞానాంధకారము కృష్ణపరమాత్మయనెడు సూర్యునియొక్క భక్తి స్నేహ వైరాగ్య జ్ఞానములనెడు ప్రభచేతనే నశించునుగాని యితరసాధనములచే నశింపదని దెలిసి ఆత్మజ్ఞాన సంపదనొంది సుఖించువారికి సమస్తమంగళమస్తు.

రాగం - కల్యాణి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

గోపాలా పాహి - రాజగోపాలా పాహి - మాంపాహి॥

అనుపల్లవి.

శ్రీప భూప వరచోళపురాధిప॥ గో॥

చరణములు.

1. అంగజజనక విహంగతురంగ-సుమంగళాంగ భవభంగసత్సంగ॥గో॥
2. పాలితభక్తకుచేలకనకమయ-చేలకరుణాలవాలసుశీల॥ గో॥
3. క్రూరాసురసంహారనవమణి-హారనీరదాకారసుకుమార॥ గో॥
4. మందరధరణపురందరప్రముఖా-బృందారకవందితగోవింద॥ గో॥
5. భాసమానకైలాసవాసనుత-వాసుదేవరుక్మిణీశసుదర్శన॥ గో॥

శ్రీకృష్ణపరమాత్మ జగన్మోహన దివ్యమంగళ స్వరూపుండై నందున,

పద్యము॥ నీవడవిన్నగల్గిరుగ నీకుటిలాలకలాలి తాస్యమిచ్ఛావిధిఁ। జూడకున్న నిమిషంబులుమాకు యుగంబులైచనుఁ గావునన్। రాత్రులైననిన్ను కన్నుల నెప్పుడుజూడకుండఁ లక్ష్మీవర। ఱెప్పలడ్డముగ జేసెనిదేలవిధాతకౄరుడై॥

పద్యము॥ హృదయేశ్వర మాహృదయము। మృదుతరముగ జేసి తొల్లిమిక్కిలికడనీ। హృదయము కఠినము జేసెను। మదీయసౌభాగ్యమిట్టి మందముకలదే॥

ఇట్లు గోపికలు శ్రీకృష్ణునియందు ఆర్తిజెందినట్లు సద్గురుని యందు నిశ్చలభక్తిజేయువారికి నిస్సంశయముగ బ్రహ్మప్రాప్తిగలుగును.

శ్లో॥ కృషిర్భూవాచకశ్శబ్దో ణశ్చనిర్వృతివాచకః।
తయోరైక్యంపరంబ్రహ్మ కృష్ణ ఇత్యభిధీయతే॥

అనగా ఎవనిచేత మనస్సు ప్రేరేపింపబడి విషయముల నెల్ల గ్రహించుచున్నదో ఎవనిచేత ప్రాణము మహా ప్రియముగానున్నదో

ఎవ్వనిచేత నోర్లు పల్కాడునట్లును కన్నులు చూచునట్లును చెవులు వినునట్లును చేయబడుచున్నవో ఆ పరబ్రహ్మమైన ఆత్మారాముడే మనస్సునకు మనస్సుగాను, ప్రాణమునకు ప్రాణముగాను, వాక్కునకు వాక్కుగాను, కంటికి కన్నుగాను, చెవికి చెవిగాను, సకలమునకు మూలకారణంబై యిట్టి చతుర్దశవ్యాపారములకు సాక్షియై స్వయం ప్రకాశమై వెలుంగు పూర్ణానందస్వరూపుడే కృష్ణపరమాత్మ. ఇట్టి స్వాత్మారామునియందు ఐక్యమగు విజ్ఞానసంపదనొంది సుఖించవల యును. పైజెప్పిన స్వాధ్యాయత్రివిధములలో,

పద్యము॥ అందువాచికజపమున కధికతరము। పాంశుజపము యుపాంశుజపమున కధికతరము। మానసజపము దానికధికతరము।। లేదని తెలియుము మోక్షధర్మనిరత॥

అనియున్నందున సద్భక్తులు తమ మానసకమలమునందు,

శ్లో॥ యథాసర్వేషు దేవేషు నాస్తినారాయణాత్పరః ।
తథాసర్వేషుమంత్రేషు నమంతోష్టాక్షరాత్పరః ॥

అను ప్రమాణమునననుసరించి ఈ దివ్యమంత్రమును సద్భక్తులో సదాస్మరించినయెడల,

శ్లో॥ నారాయణేతియస్యాస్తే వదనేన్నామమంగళం ।
నారాయణస్తమన్వేతి వత్సంగౌరివవత్సల ॥

అనగా నారాయణ అనెడు మంగళనామము ఎవరివాక్కుయందుండునో వారివెంట నారాయణుడు గోవు దానిదూడను అనుసరించి నట్లు అనుసరించియుండును.

ధాతువిడకీర్తన. రాగం-హిందూస్థానికాపి-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

కట్టుండానా - కణ్ణన్ మణివణ్ణన్ - కట్టుండానా॥

అనుపల్లవి.

ఎట్టుకురత్తైయుం ఎణ్ణుం శొక్కుభాయ్
ఇష్టంనిఱైవేర ఇవన్ అజ్ఞపోయ్॥ కట్టు॥

చరణములు.

1. వరభాగ్యవతి శోదైయాలె-యురలిలే కట్టుణ్డదుపోలె॥కట్టు॥

2. కణ్ణైక్కణ్డాన్ కణ్జన్ కాణాద దేవన్-మణ్ణైక్కుమెట్టాదమహా నుభావన్॥ కట్టు॥

3. మనంకువిన్దు వరవరనాన్ - ఎనదట్రివరిడం తఙ్గుంతాన్॥క॥

4. చిన్నసామియుళ్లం శేర్న్దవనెన్రు - చొన్నసామిగట్కుం సులభన్ ఇన్రు॥ కట్టు॥

ఇట్టి నియమమే స్వాధ్యాయమనంబడును.

ఈశ్వరప్రణిదానము.

పద్యము॥ కరణంబులఖిలోపకరణంబులునుగాఁగ - ప్రాణంబులుపచారభటులుగాఁగ । గంగాప్రముఖనాడికలుజలంబులుగాఁగ - షట్కమలములు పుష్పములుగాఁగ । జఠరాగ్ని హోమాత్రము జ్వాలధూపముగాఁగ-పటుజీవకళలుదీపంబుగాఁగ । నందితానందంబునైవేద్యముంగాఁగ-రవిశశిజ్యోతులారతులుగాఁగ ॥ నంగదేవాలయమునసహస్రకమల । పీఠమునశాంతి జనకజోపేతుడగుచు । చెలగుపరమాత్ము రామునర్చించుచుంట । తత్వవిధులీశ్వరప్రణిధానమండ్రు ॥

భావము॥ జ్ఞానకర్మేంద్రియ అంతరింద్రియములను పూజాపాత్రములుగాను, దశవిధప్రాణములను పనివాండ్రుగాను, గంగాయమునా సరస్వత్యాదినామములుగల ఇడ పింగళ సుషుమ్న మొదలగునాడులు అభిషేకజలముగాను, మూలాధారాదిషట్కమలములు పుష్పములుగాను, జఠరాగ్ని ధూపముగాను, చిత్కళలు దీపముగాను, బ్రహ్మానందము నైవేద్యముగాను, సూర్యచంద్ర అగ్నిమండలజ్యోతులు ఆరతులుగాను, శరీరమనెడిదేవాలయమందలి సహస్రారకమలమనెడి సింహాసనమున శాంతియను సీతతోగూడిన పరబ్రహ్మమగు శ్రీరాముని నెల్లప్పుడు పూజించుచుండుటయే ఈశ్వరప్రణిదానము.

శ్లో॥ నమో వేదాంతవిద్యాయ నిత్యసత్యానుసారిణే।
శ్రీ మోక్షలక్ష్మీనాథాయ శ్రీ రామబ్రహ్మణేనమః॥

రాగం - పంతువరాళి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

జ్ఞానజానకినమే తా-సదాతీత॥ జ్ఞాన॥

అనుపల్లవి.

దానందరుమమానపెరుక్కుం - పోనపిన్ ఉళవానత్తిరుక్కుం॥ జ్ఞా॥

చరణములు.

1. నాదవస్థితనై యోచిక్కుం - నల్లమతియొడు నేసిక్కుం - సాధుజనంగళ్ విశ్వాసిక్కుం - దహరవెళియిల్ ప్రకాశిక్కుం॥ జ్ఞా॥

2. వేదక్కలప్పై యుళమెనుంశొన్ద-మిథిలైయిల్ ఉగ్రంబోడు తగున్ద-సాధకం శెయ్యు అఱివెనుం ఇన్ద-త్తంగపెట్టియి లిరున్దువన్ద॥ జ్ఞా॥

3. పరమకోపియెన్నుందండ-పాణిభయత్తైనీక్కి అండ - శిరమ మిల్లామల్ తెళిన్దుకణ్డ - చిన్నసామినైయె యడుమైకొణ్డ॥ జ్ఞా॥

ఇట్లు పంచయమములను పరచనియమములను చక్కగా ఆచరించుచు గురుసేవారతులై,

ఆసనలక్షణం.

పద్యం॥ వామాంకంబున దక్షిణాంఘ్రియును తద్వామేతరాంకంబునన్। వామాంఘ్రిన్ ఘటియించి పశ్చిమదిశావ్యాప్తంబులౌచేతులన్। నేమలబారగకాళ్ల అంగుళములజేకొన్నపద్మాసనం। బౌముక్కునొక్కనజూపునుం జుబుకవ్యాద్వాక్యసంగమున్గల్గినన్॥

అనగా ఎడమతొడమీద కుడిపాదముచు కుడితొడపై నెడమ పాదమునునిచి, వెనుకప్రక్కగ కుడిచేత నెడమతొడమీదనున్న కుడికాలి పెద్దవ్రేలును, ఎడమచేత కుడితొడమీదనున్న ఎడమకాలి పెద్ద

వ్రేలును పట్టుకొని యొమ్మునగడ్డముంచి భ్రూమధ్యమందు దృష్టిని నిల్పుట పద్మాసనంబనబడును.

ఇట్టి పద్మాసన, స్వస్తికాసన, వీరాసన, సింహాసన, కూర్మాసన మొదలగు 84 ఆసనములలో ఎవ్వరికెదిసుఖకరమో దాని నభ్యసించుట ఆసనమనబడును.

ప్రాణాయామము.

ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసములను నిర్ణయప్రకారము నిరోధించుట ప్రాణాయామమనబడును. నాసికమునుండి వెలుపలికివదిలెడు శ్వాసము రేచకమనియు, లోనికి లాగుశ్వాసము పూరకమనియు, లోన నిలుపు శ్వాసము కుంభకమ్మనియు జెప్పుదురు.

పద్యం॥ ప్రణవపంచాక్షరాష్టాక్షరాది। కముల్మాత్రగాజేసి పూరకమాత్రలక్షను। రెట్టికుంభకమునిల్పి రేచకంబు। నాడిశోధనములుచేయంగవలయు ॥

అనగా 16 మాత్రలకాలము రేచించునట్లును 32 మాత్రల కాలము పూరించునట్లును 64 మాత్రలకాలము కుంభించునట్లును నిర్ణయించి ఆనిర్ణయప్రకారము ప్రతిదినముతప్పక జేసినయెడల రేచకపూరకములువదలి కేవల కుంభకమునందుమాత్రము నిలుచును ఇట్లు పరిపక్వమైన చిత్తమునకు ఎక్కడనిలిపిన అక్కడ నిశ్చలముగనుండు శక్తిగలుగును.

రాగం - ముఖారి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

చూడుబ్రహ్మమునీలోచూడు-ఓమంచిమనసా॥ చూడు॥

అనుపల్లవి.

చూడుబ్రహ్మమికసూటిగవెలిగే - ఆనందంబున ఆసద్గురునిక॥ చూడు॥

చరణములు.

1. అకారముననంటిచూడు - అందులోనాదం - ఉకారమున ఉడిగిచూడు- ఉడిగినవెనుక-మకారమున అందెననుచు! ఆనందంబొందగ

శ్వాసంబుననిశ్వాసములోపల - ఆవలయీవల దోవలబోవక-ఏకమార్గ మున ఎక్కిజూడుమిక చిక్కనిజీవుని॥ చూడు॥

2. ఇడపింగళయనునాడి - ఈరెంటిసడుమ - వీణతంతులబోలు నాడి - మేలైనపుష్పం-బోలువాసనగలనాడి। షట్చక్రంబులసాధకంబున- వేయురేకుల వెలిగేపద్మం- నాదబిందుకళలుండేతావున- నాగస్వరములు బలికేవిధమున - నాళమధ్యమున నాదబ్రహ్మము - కనివినియిక సద్గురుని బోధము॥ చూడు॥

౩. ఆధారంబున అణిగిచూడు-ఆదోవలోనే-వింతనొక్కటి నేడు గంటి। కంటిసద్గురునికమలముపై-ముక్కంటివిధంబున మూడక్షరముల- ఆపరివిధమున పలికేప్రణవము-అక్కడఖండ జ్యోతులు వెల్లుగ-ఆ హెచ్చరికగ ఆత్మలోపల - కన్నులుచల్లగ కంటినిజీవుని॥ చూ॥

పద్యం॥ సోముదెసగాలిగొనుచు సుషుమ్నబట్టి। సూర్యదెస విడి క్రమ్మరసూర్యువలని। పింగళంబునగొనిపట్టి విడవనిగుడ। విడువ వలయు యథాశక్తినుడుగకెపుడు॥

అనునట్లు ఎడమముక్కున ప్రాణవాయువును గురూపదేశ మంత్రముతో పూరించి సుషుమ్నయందునిలిపి కుడిముక్కునవిడిచి, మరల కుడిముక్కునపూరించి సుషుమ్నయందునిలిపి ఎడమముక్కునవిడుచుచు, నాడియందలి వింతలజూచుటే వేరొకవిధ ప్రాణాయామము. ఇట్టి అభ్యాసముచే యోగసిద్ధిగలవారు వార్ధిక్యాది వ్యాధిమృత్యు భయ ములులేక సుఖింతురు.

ప్రత్యాహారము.

ఇంద్రియములనెల్లను విషయములయందు జొరనీయక వానిని స్వస్థలములయందు నిలుపుటే ప్రత్యాహారమనబడును.

పద్యము॥ కూర్మమఖిలావయవములన్ కుదియనడుచు। మాడ్కి ఏ యోగియింద్రియమానసములన్। అమరమరలించున్ ఇంద్రియార్థములవలనన్। ఆతడాత్మస్థితప్రజ్ఞుడగుమహాత్మ॥

ఇట్లు చతుర్దశయింద్రియములను తదింద్రియ వ్యాపారములనుండి త్రిప్పి నిశ్చలముగనుండు శిష్యులు సద్గురుని పూర్ణానుగ్రహమునకు పాత్రులగుదురు.

శ్లో॥ చాతుర్యవాన్వివేకీచ అధ్యాత్మజ్ఞానవాన్ శుచిః ।
మానసంనిర్మలంయస్య గురుత్వంతస్యశోభతే ॥

ఇట్టి బ్రహ్మజ్ఞానులగురుత్వమే ప్రకాశించును.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

కబీర్ దాసర్ సీరే-కడైత్తేఱుంవగైచొల్వీరే ॥ కబీ ॥

అనుపల్లవి.

అభీతరాయుడుత్తవర్ నిత్తైక్కుప్పూరియుం
అరుళ్ పెట్రివరెఱబద ట్కుడ్డిఱ్ఱుమ్ముణ్డో తెరియుం॥ క॥

చరణములు.

1. నదీజలత్తిఱమీాదు - నడక్కిఅవిద్దైయుమ్మెనణ్ణుంబోదు - అతీతజ్ఞానిసీరనోర్ పారుంపారుం - అడియేన్ భాగ్గియం - అగప్పట్టీర్ వారుం వారుం॥ క॥

2. సాధుసేవైదుర్లభం - దాశరథియినదుకరుణై శుభం - ఈదుసందేహమిల్లై యినియెనక్కిడార్ - ఇప్పడికొక్కుత్తవుమ్మె ఎవర్దాఱ్ తేడార్॥ క॥

3. ఆమైయడక్కుంవగైపోల్ - ఐందిందిరియంగళైయడక్కియదాల్ - శీమైయిలుమక్కీడు తేడినుంకిడైయాదు-చిన్నసామియేయెన్నురైతప్పాదు॥ క॥

వచనం॥ కబీరుదాసులవంటి బుధోత్తములు సంసారమందుండినను తద్గుణదోషంబులచే నంటబడకనేయుందురు.

పద్యము॥ తరుణివేషంబుఁ గైకొన్న పురుషుఁడరయన్। పురుషుఁడగుఁగాక పరికింపన్ తరుణియగునె। జీవభావంబుఁ జేకొన్న కేవలాత్ముఁ। డాత్ముఁడగుఁగాక మఱిజీవుఁడగునె తెలియ॥

అనగా స్త్రీ వేషధారియైన పురుషుఁడు స్త్రీ చిహ్నితములైన విరహతాపంబులంబొందినట్లు అభినయము గనపరచుచు నవ్వేషంబుచే నుండినను తాను పురుషుఁడను దృఢజ్ఞానముఁగల్గి అవ్వేషమందు నిరభిమానియైయుండుటచే తద్గుణంబుల నంటకనేయుండునట్లు, జ్ఞానులున్ను తాము ఆత్మస్వరూపులమను అపరోక్షజ్ఞానముచే ప్రకాశించుటవలన సంసారమందున్నను తద్గుణదోషంబులచే చలింపక ఎప్పటికి బ్రహ్మమందే దృష్టినుంచియుందురు.

ధారణాలక్షణము.

మూలాధారాదిసహస్రారములు అనెడు కమలములయందు వాటికి నధిదేవతలైన గణేశాదిగురుచరణములను అక్కడక్కడ ధ్యానించునపుడు నిశ్చలముగా చిత్తమును గుప్తముగానిలుపుటే ధారణయనబడును.

పద్యము॥ యోగాభ్యాసమువలనసద్గతి। చిత్తేంద్రియముల దర్పములడగున్। రాగద్వేషాదులుచనుబాగుగ। నాత్మకు సుఖానుభవముంగలుగున్॥

ధ్యానలక్షణము.

హృదయపద్మమందు తటస్థలక్షణస్వరూపుడైన విరాట్పురుషుని నిలిపి తద్ధ్యానమునకు వ్యతిరిక్తములగువిషయములను ధారణాస్థలమునందు పోనీయక జాగ్రతగలిగి ధ్యానించెడి స్వరూపమునుమాత్రమే స్థిరముగాభావించుట ధ్యానమనబడును;—

శ్లో॥ శ్రీమద్భక్తజనౌఘచిత్తనిలయం చిద్రూపదృగ్గోచరమ్। దత్తాత్రేయకులాబ్ధి పూర్ణశశినంస్మేరాననంచిన్మయం। నిత్యం సత్యం అనంతం అవ్యయపదం నిర్ధారణం కారణం। శాంతోదాంతక్షమాధిపం గురువరుం శ్రీరామబ్రహ్మంభజే॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం - పంతువరాళి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

శుద్ధసత్వగుణదురైయేరఘువీర - శూరాధిశూర
సుందరాంగకరుణాపారావార॥ శుద్ధ॥

అనుపల్లవి.

నిత్తనిత్తమన్పుట్రి భక్తదురి-తత్తైనీక్కి-పరతత్తువత్తై త్తెరివిత్తు
మతిశయసుఖత్తైపెట్రిహరి-చిత్తమెంత్త ప్రసిద్ధ మెత్తపరి॥ శు॥

చరణములు.

1. అడియిల్ శరణడైయుం అడియిలిరక్షిప్పినె - నడియిలుర్రైత్త దప్పడి-పడియిలెవ్వొయిరుక్కుం పడి అళిప్పవ-నిప్పడి శెయ్దాలెప్పడి।వడిత్తు వడిత్తుప్పలవాఱుకశడుశిన్ద-పడిత్తుప్పడిత్తుగన్దపడిప్పామరంపిన్ద- నడిత్తునడిత్తుం ఆనందశబరిమున్ద-కడిత్తుక్కడిత్తువైత్త కనియుణ్ణరుళవన్ద॥ శు॥

2. కోశికమునివనుం కుఱుమునివనుం ఆది-గురువెనుత్రైన్నమదిక్క-వాశిష్ఠరుంవశిష్ఠమునివనుం అవరభి-మతంసరియెనుత్తుదిక్క।దూశిల్లాదభూసురరుం ఉఱైక్క-వల్ల- తేశిల్లారిదయుం శివనిడమే శెల్ల-మాశిల్లాదభృగుమామునికణ్డుశొల్ల-కాశినిదనిల్ మునిగణజ్గళుగన్దనల్ల॥ శు॥

3. వన్నమిగుం వలదుపొన్నడియినై యొరు-వానర మేన్దుంతునై. ఇన్నమోరడియై యెనదు మనక్కుఱ-జ్జేన్దిడిలెన్నకుఱై। మన్నుమణిగళుఱుం వాతధిప్పడికొణ్డ-మన్నరుం అమరరుంవణజ్గిడుం గెడికొణ్డ-మన్ననెన్నుంభాగవతరెళ్లలడికొణ్డ- చిన్నసామిదాసణ్ చిత్తమిశైకుడికొణ్డ శు॥

సమాధిలక్షణం.

వచనం॥ ధ్యానమే ధ్యేయముగామాఱి ధ్యానస్వరూపము లేక పోవుటే సమాధియనబడును. ధారణాధ్యానసమాధులు నొక్కచోట సమావేశమగుటకు సంయమమనిచెప్పబడును. ఇట్టి యోగమును చక్కగా నభ్యసించి సుఖించవలయును.

అయితే మనసు సహజంబుగానే చంచలస్వభావముగలది గావున నిట్టి సమాధియోగంబు నభ్యసించుట దుర్లభంబని శంకింప,

శ్లో॥ రసస్యమనసశ్చైవ చంచలత్వంస్వభావతః।
రసబంధోమనోబంధః కిన్నసిధ్యతిభూతలే॥

అనగా పాదరసమునకును మనస్సునకును సహజంబుగానే చంచలత్వంబున్నది. లోకమందు రసము బంధింపబడుచుండగా మనసును నిరోధించుట దుర్లభంబుగాదు.

ద్రావిడవృత్తము.

మనదుసత్తునస్వరూపం మట్ట్రిరణ్డుం-వన్దుశలన్దన
అవట్ట్రైమాట్ట్రినాల్ పోం-తనదుసన్మార్గత్తై
విడాదిరున్దపోదు- తామదముంరాజసముంశమిక్కుంప్పినై-
గనపరిణామంచలనంపోం పోనక్కాల్-కళంకం అట్రునిన్ర
ఆకాయంపోలుం-నినదుళం అప్పడియాం
అబ్బిరమత్తోనాన్రియ్-నిరువికల్పసమాధియిలే నిట్కుంతానే॥

శ్లో॥ మూర్ఛితోహరతివ్యాధిం మృతోజీవయతిస్వయం।
బద్ధఃఖేచరతాంధత్తే బ్రహ్మత్వంరసచేతసి॥

అనగా రసము మూర్ఛనుపొందినదగుచు వ్యాధిని హరించుచున్నది తానుమృతమై అనగా పుటములచేత శుద్ధినిపొందినదై తనను భక్షించువారిని చిరకాలము జీవింపజేయుచున్నది బంధింపబడినదై ఆకాశగమనము జేయుచున్నది. గనుక రసమనెడి మనస్సు బ్రహ్మమందులీనమై జీవుని అమృతస్వరూపునిగా జేయుచున్నది.

గనుక తామసరాజసములను కడద్రోచి సత్వమందే నిలిచి ఆత్మారామధ్యానము నిశ్చలముగ జేసినయెడల మనసును నిరోధించుట దుర్లభంబుగాదు.

అట్లు మనసుయొక్క చంచలమును గెలిచినవారు,

పద్యము॥ అణుజంతువులయందు నణువైచరించుట-లణిమాహ్వాయైశ్వర్యమలఘుచరిత। అబ్జజాండాది మహన్మహుడైయుంట - మహి

మాఖ్యభూతినిర్మలవిచార । బ్రహ్మాండమునకంటె భారమైయుండుట - గరిమాఖ్యసంపత్తికలుషదూర । అమరాద్రిసదృశుడై అతిసూక్ష్మగతి నుంట - లఘిమావిభూతిసల్లలితహృదయ ॥ వాంచితార్థావలంబనావాప్తిప్రాప్తి । గగనగమనాదిసిద్ధిప్రాకామ్యమర్క । శశిముఖనియామకత్వమీశత్వమఖిల। జీవవశ్యప్రవృత్తి వశిత్వమనఘ ॥ అనగా,

1. అణుప్రమాణములైన ప్రాణులకంటె యణుప్రమాణమైయుండుట - అణిమ.

2. విరాట్పురుష అండములకంటే పెద్దవాడగుట - మహిమ.

3. బ్రహ్మాండమునకంటే బరువైయుండుట - గరిమ.

4. మేరువంతటి బరువుగలిగియుండియు పత్తివలె తేలికయైయుండుట - లఘిమ.

5. ఇష్టపదార్థములను లభింపజేసికొనుట - ప్రాప్తి.

6. ఆకాశగమనము దూరశ్రవణము మొదలైన సిద్ధులు గలిగియుండుట - ప్రాకామ్యము.

7. సూర్యచంద్రాది దేవతలను పనులయందు నియమించుట - ఈశత్వము.

8. సకలజంతువులను స్వాధీనముచేసికొనుట - వశిత్వము.

ఇవియే అణిమాది సిద్ధులను అష్టమహదైశ్వర్యములు. ఇట్లు పైజెప్పిన యమనియమాది అష్టాంగములుగల లయ హఠ యోగీశ్వరులకే తమతనువును అణురూపముగనైనను మహద్రూపముగనైనను చేసుకోగలిగిన శక్తియు దూరస్థములై ఇంద్రియములకు ప్రత్యక్షముగా గోచరముగాని సమస్తపదార్థములయొక్క స్వరూపస్వభావమును ఎఱుగదగిన దివ్యశక్తియును సాధ్యమగును.

మంగళం.

రాగం.- భైరవి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

కణ్ణనుక్కు మంగళం- మణి-వణ్ణనుక్కు మంగళం॥ క॥

అనుపల్లవి.

విణ్ణవర్ కోనుం ముక్కణ్ణనుం అంద
వేదావుంతొ౯ుమ్ పాదారవిందః॥ క॥

చరణము.

తన్నైక్కలిప్పాడు దరిశిక్కవన్ద-ధరణి దేవక తక దరిద్దిరంచిన్ద-
చిన్న సామిమనం తెళియ అనంత- శెల్వసమూహంగళ్ పల్ వగైయుం
తన్ద॥ క॥ ఓం తత్ సత్..

రాజయోగము.

పద్యము॥ శ్రీగురుపదపద్మ సేవ జేసినగదా - కలుగును వైరాగ్య విలసనంబు। ధేశికేందుని పాదతీర్థమాడినగదా - పరతత్వబోధసంపద లభించు। సద్గురుదివ్యప్రసాదమబ్బినగదా - మానితోపరతిక్రమంబు దెలుసు। కారణగురుతత్వసార మెరిగినగదా - సంతతానందాతిశయము గలుగు॥ గానసీరీతి గురుభక్తికౌశలముగ। సేయువారలె సుజ్ఞానసిద్ధులరయ। సకలనిగమాంతసంవేద్యసత్వభేద్య। శంకరార్యాత్మనిష్ఠే పస్వ స్వాహా॥

ఇట్లు వైరాగ్య బోధ ఉపరతులచే జీవన్ముక్తి సుఖంబుపొంద గోరు సచ్ఛిష్యులు,

శ్లో॥ స్వవర్ణాశ్రమధర్మేణ తపసాగురుతోషణాత్।
సాధనంప్రభవేత్ పుంసాం వివేకాదిచతుష్టయం॥

అనగా తమతమ బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య శూద్ర అను చతుర్విధ వర్ణంబులయొక్కయు బ్రహ్మచర్య గార్హ్యస్థ వానప్రస్థ సన్యాస అను చతుర్విధ ఆశ్రమంబులయొక్కయు ధర్మంబుగల తపస్సుచేత సద్గురుని సంతోషింపజేయుటవలన నిత్యానిత్యవస్తు వివేకంబు మొదలైన చతుర్విధ మోక్షసాధనంబు ఉదయించును. ఆవివర మెట్లనగా:-

శ్లో॥ నిత్యానిత్యవివేకశ్చ ఇహాముత్రవిరాగతా ।
శమాదిషట్కసంపత్తిః ముముక్షు స్తత్సమభ్యసేత్ ॥

భావం॥ సత్యంబగుబ్రహ్మంబుయొక్కయు అసత్యంబగుప్రపంచంబుయొక్కయు వివేకంబు, ఇహలోక పరలోక భోగంబులయందు వైరాగ్యంబు, శమము దమము ఉపరతి తితీక్ష సమాధానము శ్రద్ధల నెడి షడ్విధసంపద, ముముక్షుత్వంబు, అను సాధనచతుష్టయంబును మోక్షాపేక్షగలవారు,

ద్రావిడవృత్తము.

సాధనం ఇని ఒన్నై చ్చాధిప్పార్ ఉలగిల్లై
ఆదలాల్ ఇన్దనాన్గుం అడైన్దవర్క అవ్వణ్ణాగుం
నూతనవివేకియుల్లిఙ్ నుణ్ణ్యయాదు నుణ్ణ్యయుమాగిల్
భూతజన్మంగళ్ కోటి పునిదనామ్పురుషనామే॥

అనియున్నందున, చక్కగా నభ్యసింపవలయును.

ఈ చతుర్విధమోక్షసాధనములలో తృతీయసాధనంబైన శమాదిషట్కసంపద వివరమెట్లనగా,

1. మనస్సు మొదలగు అంతరింద్రియంబుల శ్రవణాది వ్యతిరిక్తంబులైన శబ్దాదివిషయంబులనుంచి త్రిప్పి శ్రవణాదులయందే నిలుపుట శమంబనబడును.

2. జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియంబుల శ్రవణాది వ్యతిరిక్తంబులైన శబ్దాది విషయంబులనుంచి త్రిప్పి శ్రవణాదులయందే నిలుపుట దమంబనబడును.

3. సన్యసించి విహితంబులగు కర్మాదులను శాస్త్రోక్తంబుగా విడుచుట, లేక, సన్యసింపని పక్షమందు కర్మాదులకు కర్తృత్వాద్యభిమానరహితులై కర్మఫలంబపేక్షింపక కర్మములను ఈశ్వరార్పణబుద్ధిచే జేయుట ఉపరతియనబడును.

4. ప్రారబ్ధ కర్మవశంబున సంభవించెడి సుఖదుఃఖాదులను సమంబుగ జూచుట తితీక్ష యనంబడును.

5. త్రిప్పిన మనస్సున్ను ఇంద్రియంబులున్ను వాసనావశంబున విషయంబులయందే పోవును గనుక వాటినిమళ్లించి శ్రవణాదులయందే నిలుపుట సమాధానంబనబడును.

6. సద్గురునియందును వేదాంతశాస్త్రంబులయందును ఈశ్వరునియందును గల విశ్వాసమే శ్రద్ధయనంబడును.

" అథాతో బ్రహ్మజిజ్ఞాసా " అను వ్యాససూత్రము ననుసరించి సాధన చతుష్టయ సంపత్త్యనంతరం బ్రహ్మవిచారణ జేయుటకు అధికారియని వేదాంత ప్రమాణము; గనుక ఈశ్వరానుగ్రహముచే ఇవి సులభముగా లభ్యమగుటకు సద్గురునిజెంది,

రాగం - మణిరంగు - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

సదాచార్యచరణం - శరణం - శంకార్ణవతరణం॥ సదా॥

అనుపల్లవి.

ఉదారముకుంద పదారవింద - కథారసానంద సుధారసగంధ॥ సదా॥

చరణములు.

1. దివిభువియకరణం కవికులాభరణం - అవిద్యయావరణం కువియరవికిరణం॥ సదా॥

2. అగుణమైన వెలుక్కుం సగుణమైనప్పొలుక్కుం- తగుంతగా దెన్నిరుక్కుం మిగుమిరు శైయలుక్కుం॥ సదా॥

3. తోద్దమిల్లనామి సంతతాభిరామి - అద్దముక్తికామి ఇంద చిన్నసామి॥ సదా॥

ఇట్లు భవసాగర తరణోపాయమగు సద్గురు పాదారవిందముల నాశ్రయించిన సచ్ఛిష్యుని చల్లని చూపులంజూచి,

ద్రావిడ విరుత్తము:

అన్నైతన్ శిశువై ఐయ్యన్ ఆనైయిన్ పణివైపోల
త్తన్నగం కరుదినోక్కి త్తడవి సన్నిధియిరుత్తి
ఉన్నదుపిఱవిమాట్ట్రిం ఉపాయమొన్రుణ్డుశొల్వేన్
శొన్నదు కేట్పాయాగిల్ తొడర్ భవం తొలయుమెన్రార్.

అనునట్లు దృక్ దీక్ష వాక్ దీక్ష స్పర్శదీక్షలను త్రివిధదీక్షలచే అనుగ్రహించి జీవులు ఉద్భవించినది మొదలుగా అవిద్యచేత కప్పఁబడి స్వస్వరూపమును మఱచి సుఖదుఃఖములను అనుభవించుచు బహుజన్మముల యందలి సుకృత విశేషముచేత బ్రహ్మవేత్తల దర్శనముకలిగినతోడనే నిత్య పవిత్రులగుదురు. గాన నెల్లవారును సద్గురుని జెంది అతని చతుర్విధ శుశ్రూషలచే సంతసింపజేయుచు బ్రహ్మజ్ఞాన సంపన్నులై ముక్తికాంతను చేపట్టి సుఖించవలయును. సచ్ఛిష్యులు సదాచార్యునికొనర్చు చతుర్విధ శుశ్రూషలు ఎవియనగా,

1. ఆచార్యాభిమతపదార్థంబుల నొడంగూర్చి సమర్పించుచు తమ తను ధన మనంబుల వారి యాధీనంబుజేసి ఒదిగి వర్తించుట ఆత్మ శుశ్రూష.

2. పాదసేవ అభ్యంగన మొదలుగాగల సేవలచే వారిని సుఖపఱచుట కాయశుశ్రూష.

3. క్షేత్రగృహాదులయందు వారలనునిచి సేవజేయుట స్థానశుశ్రూష.

4. తల్లి తండ్రి కర్త భర్త వారేయని త్రికరణశుద్ధిగాఁదలచిభక్తిచేవర్తించుట సద్భావ శుశ్రూష. ఇట్లుచతుర్విధ శుశ్రూష జేయుచు,

శ్లో॥ త్వమేవమాతాచ పితాత్వమేవ త్వమేవబంధుశ్చ సఖాత్వమేవ।
త్వమేవవిద్యాద్రవిణంత్వమేవ త్వమేవసర్వం మమ దేవ దేవ॥

పద్యం॥ గురుడే తల్లియు తండ్రియు। గురుడే బాంధవుడుహితుడు గురుడే దైవం। గురుమూర్తికన్న నెక్కువ। పరిపూర్ణుఁడు లేడటంచు ప్రార్థనసేతుఁ.

అని ఇట్టిసద్భావముచే ప్రాణావసానకాలపర్యంతంబైన లేక ద్వాదశాబ్దంబులైన సచ్ఛిష్యులు సద్గురుని నెడబాయక నుండవలయును.

అట్లు జేసినయెడల గురుఁడు సకలమాయా ప్రపంచజాల నటనలన్నియుగాల్చి పరతత్వజ్ఞానంబునుపదేశించును గాన మనోల్లాసము కలుగునటుల సద్గురుని సదా భజింపవలయును.

రాగం - సింధుబైరవి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

గురునిభజించుజీవా - ఓఅనాదిజీవా॥ గురు॥

అనుపల్లవి

గురునిభజించు జీవా - పరము నీకేమికొదువ॥ గురు॥

చరణములు.

1. బ్రహ్మాండబాండమున బాహ్యత్రయమునవెలిగే- బ్రహ్మము నీవేజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

2. పిండాండంబులుశోధించి కుండలిని భేదించి-కొండపైనుండుజీవా ఓఅనాదిజీవా॥ గురు॥

3. చూచేటి చూపునీవె చూపులోగానునీవె-సూక్ష్మమునీవెజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

4. సత్యజ్ఞానానందమున నిశ్చలాత్మవైయుండెడి - నిత్యమునీవె జీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

5. కామములణచిబట్టి కన్నులుచెదరకనిలిపి - నిష్కామివై యుండుజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

6. ఒచ్చేపొయ్యేదోవ దెలిసి దోవకు పైగానునిలిచి-నీటలమందుం డుజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

7. పుట్టలోజుట్టుకొన్న బుస్స నేపాము దెలసి-గట్టిగానట్టె ుజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

8. ఆరిటరిపుల గెలచి ఆమికలణచి శుద్ధ- జ్ఞానివైయుండుజీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

9. తరికొండనరహరి శేషగిరిపతి సుబ్రహ్మణ్యం-గురుడనిజూడు జీవా ఓ అనాదిజీవా॥ గురు॥

ఇట్లు నిశ్చలగురుభ క్తిగల సచ్ఛిష్యులను సదా ఆనందభరితు డైయుండు సద్గురుండు కరుణతో వీక్షించిచండాళవాకిట బ్రాహ్మణునికి ప్రవేశ యోగ్యముకానట్లు జ్ఞానరత్నమును అపహరింప సమయమును వీక్షించి పొంచియుండు కామాది అరిషడ్వర్గమను చండాళులు సమీ పమునుండు పర్యంతము చేతనుని హృదయము స్వస్వరూప విచారణ మునకు యోగ్యముకాదు; గాన అహంకార మమకారాదులను దూర ముగ జేయవలయు. మరియు,

శ్రుతి॥ జాతంమృతం ఇదం దేహం మాతాపితృ మలాత్మకం।
సుఖదుఃఖాలయామేధ్యం స్పృష్ట్వాస్నానం విధీయతే॥

2. ధాతుబద్ధంమహారోగం పాపమందిరం అధృవం।
వికారాకారవిస్తీర్ణం స్పృష్ట్వాస్నానం విధీయతే॥

3. నవద్వారమలస్రావం సదాకాలేస్వభావజం।
దుర్గంధందుర్మలోపేతం స్పృష్ట్వాస్నానంవిధీయతే॥

అనునట్లు హేయమైన ఈ దేహమే తాననెడి నిశ్చయమును పుట్టించి విషయసుఖములను గడ్డిమేయుచు విఱ్ఱవీగులాగునజేయు మహా మోహమును పోగొట్టుకొనుటకును అన్నవస్త్రాది భోగేచ్ఛచే గలుగు విశ్వాస ఘాతకాది దుర్గుణములు వదలుటకును భగవదనుగ్రహమును యేవిధముననైనను పొంది సుఖించవలయునని సద్గురుండు బోధింప శిష్యుండు,

ధాొవిడకీర్తన - రాగం - సురటి - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

ఎన్నత్తుక్కిండకోపం- ఇదిలునకెన్న లాభం॥ ఎ॥

అనుపల్లవి.

అన్నత్తుక్కుం వస్త్రిరాదిగట్కుంతిరి-న్దలైవదుం మనంక్కలైవదుం తెరి న్దెన్నత్తుక్కి-న్దకోపం॥ ఎ॥

చరణములు.

1. వాలిమై మత్తైన్దిరున్దంబెయ్దు- వద్దైత్తవనె్రనేనా- వన్ధఖరనై క్కండోరుకాలైప్పిన్ వైత్తవనె్రనేనా - శూలిముదలోరైయుం తురత్తి యుమ్బాణా- సురనై వెన్రవనె్రనేనా వీణా॥ యెన్న॥

2. ఉలగైప్పడైత్తళిత్తళిక్కుం వెళి-యూరనె్రనేనా-ఉట్టొరుం పెట్టొరుం ఇల్లాదవన్- ఒండిక్కారనె్రనేనా-అలఘిలండంగళిలుం అభిన్నమాయుం అలక్ష్యనె్రనేనో వీణాయిన్నం॥ ఎన్నత్తు॥

3. జగత్తిల్ పొదువాగియరక్కర్ వేరైక్కొయ్దవనె్రనేనా- దేవర్కుముదం తన్దసురరై మోసం శెయ్దవనె్రనేనా- అగత్తిల్ కుడియిరామల్ పోనాలుం-అణ్ణుత్తపోధుం వారామలానాలుం॥ ఎన్నత్తు॥

4. తాటకైకార్కైయెన్రటిన్దుమ్ శంగరిత్తవనె్రనేనా- జారచోరశిఖామణియెన్రుపేర్ ధరిత్తవనె్రనేనా- నాటకమాడుం జగన్నాటకన క్కుం- నట్టువనె్రనేనో నాథనేయునక్కుం॥ ఎన్నత్తు॥

5. మామన్ మీదంబై విడుత్తవన్ వానరప్పడైయనె్రనేనా- మామనైక్కొన్రవన్ మాడాడుమేయ్త్తవన్ ఇడయనె్రనేనా - క్షేమమిగుంపరంధామ నేపోదుం-చిన్నసామిదాసనెన్బవన్ మీదుం॥ ఎన్నత్తు॥

ఇట్లు భగవంతుని శరణుజొచ్చిన శిష్యులకు గురుండు

శృతి॥ కర్తృత్వాద్యహంకార సంకల్పోబంధః॥ అనగా,

అహంకర్త అహంభోక్త అహంసుఖి అహందుఃఖి అను దేహము తానను భావముచేతయు,

శృతి॥ అనిత్యసంసారవిషయ బద్ధోదుఃఖః ॥ అనగా,

నాభార్య నాబిడ్డలు నాధనము అను అభిమానముచేతను గలుగుబంధము వీడకున్న పునః పునః భగవధ్యానమ్ఁజేయవలయునని బోధింప శిష్యుండు మరల,

రాగం - సౌరాష్ట్రం - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఇదువాళొల్లువేఁ ఇన్నుం ఎత్తనైయోశొల్లువేఁ-
ఎనదుమనదునొన్దాల్॥ ఇదు॥

అనుపల్లవి.

పొదువానదైవమెన్ను పోట్రియరంజనైయిల్ -
పుగழ్ పృగழ్సీపురిగిన్నవంజనైయిల్॥ ఇదు॥

చరణములు.

1. తాయ్మొழియినై ప్పరిపాలనంశెయ్యాఅన్ను - తన్దైమైత్తళర విట్టు వనవాసియానవన్-వాయ్మాత్తిరం వాளுక్కనిక్కైఅణైమెన్ను వగైఅటిన్దువిడామల్ మతిమోసంపోనవఁ॥ ఇదు॥

2. అగ్గినిమైచ్చుడు మెంగళనై వ్వెగరుబ్బత్తుడఁ - అరణియం తన్నిల్ విట్టువరుంబడి ప్పరిన్దవఁ - ముక్కియకరుణై క్కడలెన్నుఅది యాగనమ్బి - మోసంపోనదిలులగం ఏళ వయిఱెరిన్దవఁ॥ ఇదు॥

3. హుంకారం శెయ్దడుమైగంగాధరనైబ్భయన్దోడచ్చెయ్దవన్ అన్బర్కుదవువానెన్నుశొల్లుం - శృంగారపేచ్చిందేశెల్లుమో శెల్లాదెన్ను చిన్నసామిదాసఁ ప్రసిద్ధమాయిప్పోదుశొల్లుం॥ ఇదు॥

అనిస్తుతింప మరలగురుండు,

పద్యము॥ బాంధవమునకైనవగనైన వగనైన । ప్రీతినైన ప్రాణభీతినైన।భక్తినైనహరికి పరతంత్రులైయుండు।జనులు మోక్షమునకు జనుదురధిప॥

ఇట్లు ఏవిధమునన్నైన శ్రీహరికిపరతంత్రులై అతనినే సర్వదాస్మరించుచుప్రవర్తించువారు తప్పక బ్రహ్మజ్ఞానములభించి మోక్షమును పొందుదురుగాన ఎల్లపాపములనుహరించునట్టి శ్రీహరి సాకార నిరాకారమహిమలను కొనియాడుచునుండవలయునని ఆనతిచ్చినవినిశిష్యుండు,

శ్లో॥ త్రాహిమాంకృపయా దేవ శరణాగతవత్సల।

అనునట్లు తననేరములను క్షమించిరక్షించుటకై, భగవంతుని

ద్రావిడకీర్తన, రాగం-దర్బార్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

నిన్నిత్తేనెన్నువిళ్ళాదే - నెంజత్తిల్ కోపంకొళ్ళాదే॥

అనుపల్లవి.

పన్నిత్తువన్నిత్తు చ్చిన్నిత్తుచ్చిన్నిత్తు - సంధిత్తిడాబ్బున్ని మన్నిత్తుమన్నిత్తు॥ నిన్ని॥

చరణములు.

1. ఎన్ననైబ్బాదిక్కుం బంధంతనక్కంజి - ఇన్నవగైశొన్న దున్నైయుంబింజి॥ నిన్నిత్తే॥

2. కైతన్నరుళ్ మారి పెయ్దరుళుంఎమ్మానే - వైదాలుంతోత్తిరం శెయ్దాలుం ఉన్నైత్తానే॥ నిన్ని॥

3. కున్నమాగనెఱుక్కుం కిన్నంగళైమాట్రి - చిన్నసామియెన్నుం ఎన్నైయుంకాపాట్రి॥ నిన్ని॥ అనిప్రార్థింపగురుండు మరల,

శ్రుతి॥ అసత్యసంసారవిషయజనక సంసర్గయేవనరకః॥

అనగా విషయములయందు మనస్సును స్వేచ్ఛగాప్రవేశించునట్లు ప్రేరేపించు జీవాహంకార ఈషణత్రయాభిమాన అశుద్ధవ్యాపారమే నరకముగనుక వీటినివదలి,

శ్లో॥ సత్యంమాతాపితాజ్ఞానం ధర్మోభ్రాతాదయాసఖా।
శాంతిఃపత్నీక్షమాపుత్రాః షడైతే మమబాంధవః॥

అనునట్లు ఇట్టి బంధువుల నిరంతరసహవాసముచే బ్రహ్మనిష్ఠు లలో శ్రేష్ఠుడగుసద్గురునిపొంది వారిముఖమనెడు చంద్రబింబమునుండి దిగజారుచుండు మోక్షరూపమైన అమృతమును సదా పానముజేయు వారికి జరామరణములుగల స్థూలశరీరము నేననెడుభ్రమ నశిం చును సూక్ష్మశరీరధర్మమైన ఆకలియు దప్పియు దూరమగును కారణ శరీరధర్మమైన శోకమోహములువీడును అనగా త్రిశరీరములు నేననెడు అభిమానమువదలి,

శ్లో॥ "ఉపాధిత్రితీయాధన్యం ఆత్మానం అవధారయేత్"

అనునట్లు పరబ్రహ్మము నేనను తెలివిప్రభలుటచేత అంతఃకర ణము నిర్మలమై సంతోషింతురు గనుకనే,

శ్రుతి॥ జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాది ప్రపంచం యత్ప్రకాశతే।
తద్బ్రహ్మాహంఇతిజ్ఞాత్వా సర్వబంధైః ప్రముచ్యతే ॥

అనగా ఏసత్యజ్ఞానానందాది లక్షణబ్రహ్మంబు బుద్ధ్యాదులకు సాక్షిత్వముగావర్తింపుచు జాగ్రదాదిప్రపంచమును ప్రకాశింపజేయునో ఆబ్రహ్మంబే నేననియు బుద్ధిచిదాభాసాదులు నేనుగాననియు నెరింగిన వారు సర్వబంధములచేత విడువబడుచున్నారు అని బోధింపుచున్నది గాన ముముక్షువులు,

శ్లో॥ రజ్జుసర్పవదాత్మానం జీవోజ్ఞాత్వాభయంవహేత్।
నాహంజీవఃపరాత్మేతి జ్ఞాతశ్చేన్నిర్భయోభవేత్ ॥

అనగా రజ్జువును త్రాడని తెలుసుకొనునట్టి తెలివిలేమిచే ఆరజ్జు సర్పరూపంబైతోచి దేహకంపనాదులుమొదలైన భయము కలుగు చున్నది అది సర్పముకాదు త్రాడేయని ఆప్తునిచే తెలియవచ్చుచుం డగా సర్పభయమువదలుచున్నది ఆలాగే సద్గురుబోధవలన అనృత జడ దుఃఖ మలిన ఖండరూపమైన దేహాదులను అభిమానించు జీవస్వరూ పులముకాము సత్తుచిత్తు ఆనంద నిర్మల అఖండపరబ్రహ్మస్వరూపులమని ఎరుంగుటవలన జననమరణాదిభయమువదలి నిరతిశయానందులై,

ధాౄవిడకీర్తన. రాగం- పున్నాగవరాళి- తాళం - ఆది.

పల్లవి.

నమ్మైయారెన్న శెయ్యలాం - ఓమనదే॥ నమ్మై॥

అనుపల్లవి.

ఇమ్మైమఱుమైయిలులోృక్ తమ్మైబొమ్మైగశైన్నై -
అమ్మైజానకినాథనైచ్చె మ్మైయాయ్ నంబియిరుక్క॥ నమ్మై॥

చరణములు.

1. కామనైయొరిత్తుం ఉద్దైత్తేమనై వెన్రవన్ఓదుం - సోమనై ప్పరంధామనై రామనైనంబియిరుక్క॥ నమ్మై॥

2. వాణియ్యనీశన్ సరువాణి వాసవనుంఇంది - రాణియుం తొౖఱ్రం కోదండపాణియై నంబియిరుక్క॥ నమ్మై॥

3. భావనైశెయ్దానందిక్కుం జీవనైయాళుంమహాను - భావనై దేవర్కుం ఆదిదేవనైనంబియిరుక్క॥ నమ్మై॥

4. ఆరణంగళుంకాణాద కారణకారణనాగి - పూరణపూరణ నావ నారణనైక్కూడివాౘ్ఱం॥ నమ్మై॥

5. ఎళ్ళుక్కుళ్ళెణ్ణైయెప్పోల్ ఉళ్ళుక్కుళ్ళాయిరుక్కుం - తెళ్ళుం మణియైయటేందు తుళ్ళుం ఉళ్ళంసుఖంకొళ్ళుం॥ నమ్మై॥

6. నల్లారుంపొల్లారుం ఇల్లారుంఉళ్ళారుం - ఎల్లాం అవన్మయ మెన్రుల్లాసమాయిరుక్కుం॥ నమ్మై॥

7. యాజ్ఞ్యవల్కియగురు వాక్కియత్తైమఱవాద - యోగ్గియ నైత్తెయాలిన్ద భాగ్గియమడైన్దిరుక్కుం॥ నమ్మై॥

8. పన్నగపతిశయనన్ పొన్నడిక్కడుమైయాన - చిన్నసామి. దాసన్మతం ఇన్నదెన్నఱిన్దిరుక్కుం॥ నమ్మై॥

అనియిట్లు సుఖింతురు. ఓం తత్ సత్॥

శ్లో॥ నిత్యనిర్మలభావాయ నిరావరణరూపిణే।
శంకరాచార్యదేవాయ తస్మైశ్రీజ్ఞానాత్మనేనమః ॥ అనిస్తుతించి,
ముందుజెప్పిన మంత్ర లయ హఠ రాజయోగముల మార్గ
ములను విస్తరించిబోధింపుడనిప్రార్థింప సద్గురుండు,

శ్లో॥ ఏకాక్షరం ద్వ్యక్షరంవా షడక్షరంఅథాపివా।
అష్టాక్షరంవామంత్రాయ మంత్రయోగీ సదాజపేత్ ॥

శ్రుతి ॥ ఓం ఇతిబ్రహ్మ-ఓం ఇత్యేతదక్షరం ఇదంసర్వం- ఓం ఇత్యేకాక్ష
రం బ్రహ్మ- అనుప్రణవమే బ్రహ్మము.

2. ద్వ్యక్షరమనగాఅజపమంత్రము. జపముజేయకనే నిత్యము
ఇరువదియొకవేల నాన్నూరుల జపమగుచుండునది.

శ్లో॥ సకారోధ్యాయతేజంతు హ్కారోహిభవేధ్రువం।
అనఁగా సకారరూపుఁడైనజీవుఁడు హకారరూపుఁడైన పరమా
త్మతో అయిక్యమగునట్లుధ్యానించిన హకారబ్రహ్మమేయగును.

3. ప్రణవముతోగూడినశివపంచాక్షరి షడక్షరియనంబడును.

దావిడవృత్తము.

1. అంజెళుత్తినిలోరువ్వుడై పతియెనఅమరుం
వంజముట్రిళవొరువ్వుడై పాశమాయ్వదియుం
తుంజలిన్నియఇడైయినిల్ పశువెనత్తులఙ్గుం
అంజెళుత్తినిల్ముమ్మద లటేన్దవర్ పిఱవార్ ॥

2. పాశమాగియఇరణ్డైయుం పడిటెనత్తళ్లి
నేశమాగియఇరణ్డై నెంజిడైయళుత్తి
కాశనీఙ్గియకణ్ణెన ముత్తియైకొణ్బాయ్
ఆశైనీఙ్గియనిలైయిదు ఇదట్కులైఇయ్యం ॥

4. ప్రణవయుక్తంబైన నారాయణమంత్రంబు అష్టాక్షరి యనం
బడును.

శ్రుతి॥ యస్యకించి జ్జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేపివా।
అంతర్బహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణస్థితః ॥

ఎట్టి పరబ్రహ్మంబునుగూర్చి విధి శివ సనకసనందన నారదవ్యాస వాల్మీకపరాశరాదులు ఇట్టిదట్టిదని నిర్ణయింపలేక గుణయుక్తుండో గుణ రహితుండోయనుచుచింతింతురో అట్టి సకలభూత అంతర్బహిర్వ్యాపకుండగు గుణసహిత గుణరహిత నారాయణశబ్దవాచ్యంబైన పరంజ్యోతిరూపంబు సహస్రదళపద్మంబునందు ఈదివ్యమంత్రబలముచే దర్శనీయం బగును.

శ్లో॥ మంత్రాణాంపరమోమంత్రో గుహ్యానాంగుహ్యముత్తమం!
పవిత్రంచపవిత్రాణాం మూలమంత్రస్సనాతనః ॥

సప్తకోటిమంత్రములలో,

1. గాణాపత్యేషు శైవేషు శాక్తసౌరేష్వభీష్టదః । వైష్ణవేష్వపి సర్వేషు రామమంత్రఃఫలాధికః ॥

2. గాణాపత్యాదిమంత్రేషు కోటికోటి గుణాధికః । మంత్రస్తేష్వప్యనాయాస ఫలదోయంషడక్షరః ॥

3. షడక్షరోయంమంత్రస్యా త్సర్వాఘౌఘనివారణః । మంత్రరాజఇతిప్రోక్త స్సర్వేషాం ఉత్తమోత్తమః ॥

గనుక తారకమంత్రమే మంత్రరాజము.

శ్లో॥ రమంతే యోగినోనంతే సత్యానందేచిదాత్మని । ఇతిరామపదేనాసౌ పరబ్రహ్మాభిధీయతే ॥

అనగా నేను బ్రాహ్మణుడను, క్షత్రియుడను, వైశ్యుడను, శూద్రుడను, బ్రహ్మచారిని, గృహస్థుడను, వానప్రస్థుడను, సన్యాసిని, సుఖిని, దుఃఖిని, పాపిని, పుణ్యుడను, బద్ధుడను, ముక్తుడను, జననమరణములుగలవాడను, దేహేంద్రియ ప్రాణాదులతోగూడిన జీవుడను, శివ రామ గోవింద నారాయణ నామములు గలవాడను అనేడి భ్రాంతి జ్ఞానమును పుట్టించునది అజ్ఞానము. ఇట్టి అజ్ఞానమును నశింపజేయు

నది నేను సచ్చిదానందనిత్య నిర్మల పరబ్రహ్మస్వరూపుడను అని సద్గురుని సన్నిధిని శ్రవణమనన నిధిధ్యాసములవలన దెలిసి ఆ జ్ఞప్తిని తప్పకుండు యోగీంద్రుల హృదయములయందు రమించునతడెవడో అట్టి యోగీంద్రులహృదయములు యెవనియందు రమించుచు ప్రకాశింపుచున్నవో ఆ పరబ్రహ్మమే రాముడుగనుక తారకమంత్రంబే ఉత్తమోత్తమంబు అని బోధించి గురుండు పిదప,

రాగం - హుసేని - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

యాల తెలియరాదెమర్మము-ఓమనసనీకు॥ యాల॥

అనుపల్లవి.

యాల తెలియరాదెనీకు బాలనేనుజెప్పినట్టి -
మూలమెరిగిగుర్తుగనడుమ - మేలుదెలియమంటెనీకు ॥ యాల॥

చరణములు.

1. జంటరేకులంటమంటినే-మదిగట్టిజేసి-జుంటితేనెగోళ్లమంటినే। కంటిపాపవెంటనంటి మంటిమింటిరెంటినడుమ - ఇంటిలోనవెలుగువాల్గంటి తెలియుమంటెనీకు॥ యాల॥

2. కొండలేడుద్రొక్కమంటినే - ఆపైనమూడు-మండలములుజూడమంటినే। అండపిండమనెటి బ్రహ్మాండమందువెలుగుచుం - డఖండజ్యోతిఅండనిలిచి యుండమంటెనీకుయిపుడు ॥ యాల॥

3. మూడునదులుగడువమంటినే-ఆతలుపుదీశి-మూలయిల్లుచొరమంటినే। కాటుపడకమేడమీద వేడుకలరచేడతోను - జోడుగూడి అరసియందు వాలలాడమంటెనీకు॥ యాల॥

4. ఆరుమెట్లుదాటమంటినే-కదసిమూ-డారుమూసి యుండమంటినే। చేరికతోపదారునాలుగారుదాటిఆవలజేరి - యాలయీా విచారమనుచు ఎంతజెప్పినానువినవు ॥ యాల॥

5. చక్కనిక్కిజూడమంటినే - నీముక్కుదిక్కు - ఎక్కుబెట్టిజూడ మంటినే। సొక్కిసొక్కిమక్కువలర యెక్కువైనపదవిజేరి - దిక్కువేంగ గురుడెయనుచు మ్రొక్కియుండమంటెనీకు ॥ యాల ॥

ఇట్లు రేచక పూరక కుంభక మార్గములచేత,

పద్యము ॥ పరమహంసనుబట్టి బ్రహ్మరంధ్రములోన। ఊర్ధ్వ ముఖముఁజేసి యునిచిజూడ। కోటిదోషములన్ని కూలిసున్నంబగును సంశయంబులులేకచాటుమనసా ॥

అనునట్లు శ్వాసమును బ్రహ్మరంధ్రమునకెక్కించి దశవిధప్రణవ నాదములువినిచొక్కుచు చిదాకాశమనుబయల సహస్రార కమలమను సౌధములోపల గంగాయమునసంగమమగు రంగస్థళమున దివ్యజ్యోతి దర్శనముఁజేశిసుఖించువారికి నిస్సందేహముఁగ సకలదోషంబులుసున్నంబై బ్రహ్మానందములభించును.

ద్రావిడకీర్తన - రాగం - కేదారగౌళం - తాళం - రూపకం.

పల్లవి.

రంగా మోహనాంగా-ఎన్నై రక్షిక్కాదునక్కుప్పాంగా ॥

అనుపల్లవి.

గంగానమక్కొళ్ళడఁకావేరి - క్కరైయిల్ వాఴ్‌వుమ్-

ఎన్‌దురైయేకస్తూరి॥ రంగా॥

చరణము.

ఇజ్ఞాగిలుంఅజ్ఞాగిలుం ఎజ్ఞాగిలుంతజ్ఞామలుం- పొజ్ఞామలుం పజ్ఞామలుంశజ్ఞామలుం కాపంకజభవశంకరసురపుంగవనుత మంగళగుణ పన్నగపతిశయనసాంద చిన్నసామిదాసనంద॥ రంగా॥

ఇట్లు త్రికూటమనెడిస్థళమందలి సూర్యసోమ అగ్నిమండలముల నడుమ సప్తజ్ఞానభూములలో కడపటిదైన తుర్యమనెడి యొంటిస్తంభపుమేడయందు శ్రీరంగనాథుని దివ్యజ్యోతిదర్శనముచే సంకల్పవికల్ప

ములు మానావమానములు మొదలగువానిఁగడచి సుజ్ఞానమను దివ్య నేత్రమువలన మాయాశక్తినిఁగనుఁగొని విశ్రాంతినొంది ఎఱుకలోఁ గలిసి నివాతదీపచందమువనిశ్చలతనొంది సచ్చిదానందపరిపూర్ణస్వరూపమునుఁగానకఁగని సర్వమునుమఱచి తన్మయమై చిన్మయమై అద్వితీయమై అవాఙ్మానసగోచరమైనబ్రహ్మానందమను సుధారసమును పానముఁజేయుచు పరవశతనొంది సుఖించేవారి భాగ్యమేభాగ్యమని,గురుండు మఱల,

పద్యము॥ రాజయోగంబుముక్తికిరాజపథము। రాజగుహ్యంబు పరమంబురాజవిద్య। అదియుమూఁడువిధంబులనలరుచుండు। సాంఖ్యతారకసదమనస్కములనంగ॥

యోగములకెల్ల రాజుగానుండుటచే రాజయోగమనఁబడియె. ఇది త్రివిధంబులు.

పద్యము॥ తారకంబుమనశ్శుద్ధికారకంబు। సాంఖ్యమాత్మస్వరూపవిచారకంబు। అనుభవజ్ఞానమమనస్కమట్లుగాన। నాద్యమెరిగింతు మొదలనీవవధరింపు॥

తారకంబనగా అక్షిపురుషయోగము.

రాగం - సింధుభైరవి - తాళం - ఆది.

1. ఫలితంబుగ భ్రూమధ్యమునందున- భానుజ్యోతియేమోయి శివ-విలసితముగపిండాండచక్షులీ-వివరము తెలియవెగారి॥

2. మలహారభ్రూమధ్యమునవెలగే- మహిమజ్యోతియేమోయి శివ-విలసితముగబ్రహ్మాండచక్షులీ-వివరము తెలియవెగారి॥

3. తడయకచక్షులుమూసి తెవెలిగే-తఱుచుజ్యోతి యేమోయి శివ-ముడిగొనుసహస్రహితంబైనట్టి మూలంబిదియెగారి॥

4. హృదయకమలమునగురులింగంబై-యుద్భవించు టేమోయి శివ-పదిలంబుగగురునమ్మినసమ్మిక ఫలముసిద్ధమేగారి॥

5. విశ్వరూపమై వెలుగుచునుండెడి - శాశ్వతరూప మే మోయి
శివ-పశ్చాత్తాపములుడిగినయపుడే భావాతీత మేనాతి॥

6. పంచముఖంబున ఊర్ధ్వముఖంబై - పనిఁగన్పించు టే మోయి
శివ-నిశ్చయమనుచు నె నమ్మినవారికి నిజచిన్మయ మేమగువ॥

7. చూటిగపవనమునందుజూచి తే - స్వప్రకాశ మే మోయిశివ-
పుట్టిపుట్టనిల్లాలిని గెలిచిన షాలతివి శేష మేకొమ్మ॥

8. నీల మేఘపుఛాయలలోపల - నిండు మెరుపులే మోయిశివ -
కాలాకాలుని గెలిచినమయమున కదసిన మే లేభామ॥

9. కోటిమన్మథులమీరినరూపము- కోరినమహి మే మోయిశివ-
నాటకశ్రీగురునమ్మిననమ్మిక నటనమహిమ యిదినాతి॥

10. ఏడుకొండలాదొంతిగ వెలిగెటి - వేడుకచూపే మోయిశివ-
ఏడువ్యసనములు వెనుకొని గెలిచిన వేదాతీత మేభామ॥

11. వేయి రేకులకమలముమీదొక - వింతచూపు లే మోయిశివ-
గౌరీశుఁడనిజపాన్పడి నీమదికనుగొనిచూడ వేగౌరి॥

12. కిలితఘుమఘుమఘుమమని మ్రోసే - మేలునాద మే మోయి
శివ-వ్రతలుడుడిచినొకవ్రతముననుండె మేలునాద మేభామ ॥

13. కీలాస్వరముసమత్తగజముకొక - మేలునాద మే మోయిశివ-
నీలవినోదునిప్రభువునినణచిన నిజస్వర నాద మెగౌరి॥

14. ఆరువర్ణముల అందుల వెలిగెటి - అధికంబది యే మోయిశివ-
ఆరుచక్రముల అందుల వెలిగెటి అల్లమప్రభు వేమగువ॥

15. అనిగౌరడిగిన అనుభవమహిమలు ఆనతిచ్చెనుశివుడు-విని
భవానిశంకరులీరీతిని వేడుకతోకూడుండ్రి॥

ఇట్టి భవానిఅనుభవ తారక యోగమహిమలను గ్రహించి
సుఖింపవలయును.

శ్లో॥ మూలాధారఁగుదస్థానం స్వాధిష్ఠానంతు మేహనం ।
నాభిస్తుమణిపూరాఖ్యం హృదయాబ్జం అనాహతం ।
తాలుమూలంవిశుద్ధాఖ్యం ఆజ్ఞాఖ్యంనిటలాంబుజం ।
సహస్రారంబ్రహ్మరంధ్రం ఇత్యాగమవిదోవిదుః ॥

వీటినే మూలాధార స్వాధిష్ఠాన మణిపూరక అనాహత విశుద్ధ ఆజ్ఞేయ సహస్రారకమలంబులని బ్రహ్మవిదులుఁజెప్పుదురు.

పద్యము॥ రక్తశ్వేతముకృష్ణనీలము మహారమ్యంబుగాపీతముఁ। యుక్తంబన్నియు నొక్కటౌచుఁగలయఁ ఏపారగాతీతమై । వ్యక్తంబై పరమై వెలుంగునవలం వీరూపముఁ ల్యాకయుఁ । శక్తిస్సహితముగా గనుండు గురునిఁ సేవింతునైక్యార్థమై ॥ అనునట్లు,

పైజెప్పిన ఆధారాదిచక్రములలో మెలగుచుండు వర్ణములయందు వెలుగుచు అతీతముగనుండు ఆత్మసందర్శనముచేత, తనువ్యసన, మనో వ్యసన, ధనవ్యసన, రాజ్యవ్యసన, ఐశ్వర్యవ్యసన, ఉత్సాహవ్యసన, సేవకవ్యసనంబులను దుఃఖసాగరంబును,

శృతి ॥ తరతిశోకం ఆత్మవిత్ ॥

అనునట్లు తరింతురు. గాన ఆత్మజ్ఞానముకొరకు సదాసద్గురుని అనన్యభక్తితో భజింపవలయునని బోధింప, శిష్యుండు.

శ్లో॥ అన్యథాశరణంనాస్తి త్వమేవశరణంమమ ।
తస్మాత్ కారుణ్యాభావేన రక్షరక్ష జనార్ధన ॥

రాగం - యదుకులకాంభోది - తాళం - చాపు.

1. ఇన్నం ఇరులొ ప్రియాదిరుప్పదేఁ హరిదాసనెన్నవా రక్షు మన్నవా - అన్నవస్తిరంగట్కూఖువనిరొరంగుల తిరిన్దల్లాడవా వృన్నై ప్పాడవా॥ ఇ॥

2. అన్నైత న్దనీయల్లామలిల్లైయెన్నదుం పొయ్యొచ్చుదో పక్షుం పోచ్చుదో - ఎన్నై యిన్దసంకటత్తి లిరుత్తలాగుమో - జగదీశనే హృషీ కేశనే ॥ ఇన్నం॥

3. ఉన్నై యల్లాలొన్నుమిల్లై మెన్నువేదంగళుకైక్కుం-ఓదవా తానోమాధవా - మున్నై యోదుంమొ ప్రియమాటి - మోసంశెయ్యాలా మోదయామూర్తియే నల్లకీర్తియే ॥ ఇన్నం॥

4. ఇవనుక్కుని నైత్తదుదవ నమ్మొత్తుదియానెన్రెణ్ణమో - ఇదు తిణ్ణమో - శివనుక్కుం కంజభవాదిగళుక్కుం తరలామో శ్రీధరా దామోదరా ॥ ఇన్నం॥

5. ఓరవంజగం పురిన్దాలునైన్న నాథనెన్రులగం ఒప్పుమో - పురైతప్పుమో - ఈరనెంజిల్లాదునక్కు కరుణానిధియెనుంపేరేదైయా వన్దోదయా ॥ ఇన్నం॥

6. పారంవారం ఉన్నైన్న రఘువీరనెన్రులగం ఓదుం వాడిక్కైక్కు- వెగు వేడిక్కై - ధీరనానాలెనదమిత్తిరరై జైయిత్తిడాయో చిన్మయా నందతన్మయా.॥ ఇన్నం॥

7. ఆగమిల్లా దన్బరగ నోగవైవారెన్రు భయమాగవా - వీర రాఘవా - దేగమిల్లైయాగిలిన్ద శేవైయిల్లై యెన్రుతానో శ్రీపతి సకల భూపతి ॥ ఇన్నం॥

8. ఎజ్ఞుం నల్లమేన్మైత్తన్దుం ఇప్పడియేన్ ఉరైశెయ్‌దాయె న్నైబ్బయే - పారాయన్నైబ్బయే - ఇంగునిఖిలరుంపడియేఱక్కడైత్తేఱ త్తొఱ్ఱ దేట్టిర్నేఽ ఇవైశాట్టిర్నేఽ ॥ ఇన్నం॥

9. పేశాదునదుపదం పెట్టుర్ం ఇన్నం పిఱన్దైజ్ఞుంపేశహా - ఆది కేశవా - కూశాదకలవియిల్ కుఱన్దై యత్తఱదాలిన్బం కొళ్లుమో సుఖం తుళ్లుమో ॥ ఇన్నం॥

10. పొయ్యెన్రగట్టియదై మెయ్యెన్రునమ్బి శెయ్యప్పోగుమో-సరి యాగుమో - నైమ్యెచ్చొరిన్దిట్టాలుం వమనోదనత్తై యుణ్ణ నేరుమో శుద్ధం శేరుమో ॥ ఇన్నం॥

11. అల్లుంపగలుం ఉన్నైన్న యడుక్కి లిదయచ్చుఖం అల్లవా ఇన్నం శొల్లవా - నెల్లుక్కు ప్పాడుపట్టాల్ వైక్కల్ తానే వారాదో నిత్యనే నిత్యశుద్ధనే ॥ ఇన్నం॥

12. శొన్నసూక్ష్మమఱిన్దు సుఖం తన్దరుళ్ వమన్దఽ సొందమే- పరమానందమే - చిన్నసామిక్కు వేఱు దిక్కిల్లై యెన్రు ననాఱింఱ్ త్తెరియుమే కృపై పురియుమే ॥ ఇన్నం॥

ఇట్టి ఆర్తిఁజెంది అనన్యభక్తిచే ప్రకాశించువారు, ముందుఁ జెప్పిన తారక సాంఖ్య అమనస్క యోగములలో ప్రథమమందు తారకయోగము నభ్యసింపవలయును. ఎట్లనగా,

పద్యము॥ కనులురెండుగురుని యనుమతిగొనిమూసి । బొమల నడిమి ద్వాదళకమలమునను । విమలదృష్టినిలిపి శమలలితాత్ముఁడై । చూడవలయు లక్ష్యశోభనముల ॥ ఇట్లుజేయుచు,

శ్లో॥ శ్రీరామరామరామేతి రమరామేమనోరమే ।
సహస్రనామతత్తుల్యం రామనామవరాననే ॥

పద్యము॥ శ్రీమనోరామ శ్రీరామరామరామ। యనుచు రమిం యింతురామునియందు రామ।నామమువరానన సహస్ర నామతుల్య । మట్లుగావునదీనినీవవధరింపు ॥ అనిశంకరుండు పార్వతికిబోధించినట్లు,

తారకనామ త్రిరావృత్తి పఠనంబుచే దేహత్రయ అవస్థాత్రయ జీవత్రయ పారిశుద్ధ్యులై సుఖించువారే భాగ్యులు.

ఈ మంత్రప్రభావము.

పద్యము॥ నిఖిలరోగంబులనిర్మూలముగఁజేయు-భవభయంబుల నెల్లపాఱదోలు । బంధనంబులపటాపంచలుఁగావించు - నోలయునాపద లనునులిమివైచు । శాత్రవవిజయంబుసతతంబుసమకూర్చు - తూలించు బహువిధదుఃఖములను । తలఁజూపకుండదుర్దశలనుతొలగించు - సకల శుభంబులసంగ్రహించు॥ పరమపావనమంగళప్రదముగాన। కలితధర్మార్థ కామమోక్షములలోన । నెసగుభక్తులకొసగినిదెద్దిలేదు । ఏమిఁజెప్పదు శ్రీరామనామమహిమ ॥ అని ఆర్యులు పలికియున్నందున,

ఈ మంత్రరాజమును సద్గురునిచే యుపదేశింపబడి రహస్యార్థ ములనెల్ల శ్రవణమనన నిదిధ్యాసములచే అనుభవమునకు తెచ్చుకొన్న వారికి దాని మాధుర్యము గోచరమగును. గనుకనే మద్గురుస్వామియు,

దాౖవిడకీర్తన. రాగం-కమాస్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

రామనామమేకట్కుండు-ఇన్దరస మటియారుళమేకట్టుండు॥ రామ॥

అనుపల్లవి.

కామవిషయవస్తుక్కళై యరున్ది ప్పెరుం-కళప్పడైన్ద
వాయ్‌గళుక్కుం మధురంతరుం ॥ రామ॥

చరణము.

జానకికుక్కుం సుఖంతన్దిడుంపొరుళిదు వే - సరసిజభవశివపవనతన యసుఖ-సకలయోగిగళుం ఉగన్దదాల్ ఇదుపొదువే- ఆనదాల్ తారకం అఖిలశుభకారకం - అమిదెన్రునమ్బిచిన్న-సామి తుదిక్కుం ప్రసన్న ॥ రామ॥ అని తనఅనుభవమును పాడియున్నారు.

పద్యము॥ తారకయోగము దెలియగనేరక। వేదాంతవాక్యని కురంబముచే। నూరకవాదించుచు చెడువారికి। మోక్షంబుఁగలదె వాయుకుమార ॥ అనగా,

శ్లో॥ అకారోవహ్నిరిత్యుక్తః ఉకారస్సూర్య ఉచ్యతే।
మకారశ్చంద్రయిత్యుక్త ఏతత్తారకలక్షణం ॥

అనునట్లు బ్రహ్మప్రణవమందలి మండలత్రయ మధ్యగతంబై వెలుగునది తారకము. ఆ ప్రణవార్థమగు తారకబ్రహ్మమును అనుసంధానము జేయుటయే తారకయోగము. ఇట్టి యోగారూఢుల అనుభవము నెల్లవారునుపొంది సుఖించవలయును.

దాౖవిడవృత్తము.

అచ్యుతా అమలనెన్గో అడియవర్ విసై కెడుక్కుం
నచ్చుమామరున్దమెన్గో నలంకడల్ అముదమెన్గో
అచ్చువైకట్టియెన్గో అఱుసువై అడిసిలెన్గో
నెయ్‌చ్చువై తేఱలెన్గో కనియెన్గో పాలెన్గేనో ॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-హుసేని-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఎన్నమధురమైయ్యా - రామనామం - ఎన్నమధురమైయ్యా॥ ఎన్న॥

అనుపల్లవి.

కన్నలో కట్కాణ్డో కర్జూరియో పాగో
కదలిక్కనియో కమలావో ఓగో॥ ఎన్న॥

చరణములు.

1. ఆళినియో శీనియో తయిరో పాలో-అన్నముఱుక్కుంనెయ్యో వెణ్ణైయో తేనాలుం-పూశియద్రాక్షైయో తేనోశర్కరైయో-పోళియో అమ్బువడైయో తానానాలుం॥ ఎన్న॥

2. తేన్కుళ్లలో మనోహరమో ముఱుక్కో - తిరట్టుప్పాలో డిడ్డలి పాలన్నమో - నాన్కుటిక్కిలిదు లడ్డో జిలేపియో - నావల్ గొయ్యా మున్దిరిగళో ఎన్నమో॥ ఎన్న॥

3. సత్తమనాగియవుత్తిరనైప్పెట్రు - సంతోషిక్కుంతన్దై తాయి నుదరమో - ఉత్తమనాయకి తానేమాలాగుంబో - దూడలిల్ కణవ నుణ్ణుం అదరమో॥ ఎన్న॥

4. మేధావిగళాగి నిత్తియముక్తరాయ్ - విళఙ్గుం దివ్యకవిగళ్ వాక్కుక్కుం - ఆధారమాయిరుక్కిన్రదుం అల్లామల్ - ఆనందచిన్న సామిదాసనాక్కుక్కుం॥ ఎన్న॥

పంచముద్రలు.

పద్యము॥ వరుసన్ ఖేచరియన భూచరియన। మధ్యమయనంగ షణ్ముఖియనగా। వరశాంభవియనఁగల। పీధరలోపలముద్రలైదు తారకమునకున్॥

1. కనులుండుమూసిస్థిరమైన కడువిచ్చి యైన।భ్రూమధ్యమునందుచూపు మలచినిలిపి। యూర్ధ్వముఖముఁగాగ నానరజూచినది। ఖేచరియను ముద్ర కేశవర్య॥

అనగా చూపునుద్రిప్పి భ్రూమధ్యమమున చిదాకాశమునుఁ జూచుచుండుటయే ఖేచరిముద్ర.

రాగం - కాంబోది - తాళం - చాపు.

1. ఇదియేఖేచరిముద్ర ఇదినిత్యమగును - పదిలంబుగసాధింప బ్రహ్మంబేయగును ॥ ఇది॥

2. చూపునిలిచినయపుడు రూపంబుగనుపడును - చూపునూ పొకటిగా పాపయగుపడును ॥ ఇది॥

3. పాపమధ్యమునందు పరంజ్యోతిరూపమై - దీపంబుకను పడును దివ్యపురుషులకు ॥ ఇది॥

4. అనయమగు చిత్తంబు లయముజెందినపుడే - బయలులో బయలు నిర్భయలుంగనుపిన్చుౘ ॥ ఇది॥

5. బయలులోపలనున్న ప్రణవంబురంజిల్లు- వేయి రేకులమీద వెలుగుగనుపించుౘ ॥ ఇది॥

6. సత్తు అనెడివత్తి సరసత్వముగజేసి - చిత్తు అనెడి చమురు చేవత్తిముట్టించి ॥ ఇది॥

7. చిత్తమలినముబాయ శ్రీగురునిసత్కృపను - ప్రత్యక్షమేగంటి పతిగానఁబడును ॥ ఇది॥

2. పద్యము॥ లోచనములుకదలింపక। ఆచార్యోక్తస్వ నాసికాగ్రం బెపుడుౘ । గోచరముగఁజూచినవది । భూచరియనుముద్రయగునుబోధ శరణ్యా ॥

3. పద్యము॥ కనులుసగముమూసి ఘననాసికామధ్యసీమయందుఁ జూపుఁజెదరనీక - నిలిపిమీదనున్న నిటలంబుఁగాంచిన । మద్యలక్ష్యమగు కుమారతిలక ॥

4. పద్యము॥ కర్ణలోచననాసాయుగంబుమూసి । మలచిభ్రూమధ్యమమునచూపులనుమనముసిలిపివర నాదబిందుచిత్కళలఁగనుట। షణ్ముఖి ముద్రయంద్రుసజ్జనులువత్స ॥

కీర్తన. రాగం-యమకులకాంబోది-తాళం-చాపు.

1. ఇదిరాము క్తికితోవ ఇదిరాసాధించు - అదిరాబూటకము ఒప్పమరానామతికి - వదలకగురుగొల్వు టిదిరానెరనమ్మి - పదఁబడిలో చూపుచెదరనీయకురా ॥ ఇది॥

2. బొమ్మరింటిలోమంచి సొమ్మయున్నదిరా-సొమ్ముజూచేటందుకు చూటియున్నదిరా - నెమ్మదిచూటికియొక నేర్పుయున్నదిరా - నమ్మరా ఇదికంటనాటియున్నదిరా ॥ ఇది॥

3. ఆమతోవలుమూసి అందురొదవినుచు-ఏమాలుమూడన్న ఏకాంతమునను-ధీరాత్మయొకచిన్ని దిష్టిదూయుచును-కారుచీకటిలోన కదలకనిలిచి ॥ ఇది॥

4. పాలుపొంద గురుమంత్ర భూతియొదచల్లి - తెలివిచీకటిగూడ దీవిముట్టించి- భలుభల్లని తెల్లవారె భానుఁడుదయించె - అలపట్టుపగలై చుక్కలుగానుపించె ॥ ఇది॥

5. వెలయభూమిమధ్యమంచు వెలుగుదీపించె - చెలరేగికళలతో చంద్రుడుదయించె-అలరుచు ఎఱుకతో అమరిచెన్నొందె-ఇలమీదపూదోట ఏమన్నగురుఁడు ॥ ఇది॥

పద్యము ॥ అంతర్లక్ష్యముబహిరత్యంతవి । నిశ్చలసుదృష్టి యపగతపవన । స్వాంతవికారముగలయది । వింతయగుచునొప్పు శాంభవీముద్రయనన్ ॥

ఇట్టి యోగాభ్యాసముఁ జేయువారలలో ననేకులకు ననేక విఘ్నములు సంభవించుటవలన నిది సాధించుటకు శక్యముఁగాని దని శంకింప, దేహవాసన, లోకవాసన, శాస్త్రవాసనలను త్రివిధ వాసనలచేఁగలుగు ఆశలన్నియువిడిచి సద్గురుని సమీపమున నివసించి యతని పాదారవిందములయందలి యనన్యభక్తిఁగలవారై సద్భక్తి సహితముగ తారకబ్రహ్మము నుపాసనఁజేయువారికి అన్ని విఘ్నములు దూరమగును.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-దర్బారు-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

పనిడరే వరుగిన్రదు - మానిడరే ॥ పని॥

అనుపల్లవి.

వానిడత్తైక్కోరి - వణఙ్గి నామప్పాగిల్
మధురమజిన్దుకొళ్ళుం చతురరావీరాగిల్ ॥ పని॥

చరణములు.

1. అజన్నైత్తరుం ఉన్ది అంబుజన్నై మత్తైగళోదుం- నిజన్నై యనవరతం భజన్నైప్పణ్ణువీరాగిల్ ॥ పని॥

2. వర్ణాశ్రమప్పడి సువర్ణాయూథకకథైయిల్ - కర్ణానందమడైన్దు సార్ణావరావీరాగిల్ ॥ పని॥

3. శుక్తియుం అనంతశక్తియుం అధిగ-విరక్తియుంతరుం రామభక్తి పణ్ణువీరాగిల్ ॥ పని॥

4. మన్నవనాగ్గినై యిన్న దెన్రఱిన్దు-చిన్నసామిదాసన్ శొన్నదఱివీరాగిల్ ॥ పని॥ అనిబోధించి గురుండుమరల,

శ్లో॥ అంతర్లక్ష్యం బహిర్దృష్టి ర్నిమేషో న్మేషవర్జితా।
ఏషాసా శాంభవీముద్రా సర్వతంత్రేషుగోపితా ॥

ఈ శాంభవీముద్రకు లక్ష్యములు మూడుగలవు:—

శ్లో॥ త్రిషులక్ష్యేషుయోబ్రహ్మ సాక్షాత్కారంగమిష్యతి।
జ్ఞానేనాదమనోవృత్త్యా లయతోరాజయోగవత్ ॥ అనగా,

వ॥ కనురెప్పలురెండు కలియమూసి నాసికాగ్రమందు చూపు నిలిపి జ్యోతిర్మయ దీపాంకురంబుగా భావించి తత్తేజంబునుఁ జూచుచుండుటయే అమావాస్యదృష్టి; ఇది అంతర్లక్ష్యము.

2. కనురెప్పలురెండు, మూడుపాళ్లుమూసి వెలపలి రెప్పపాటులేకుండునటుల మధ్యనాసికాగ్రంబునందు దృష్టియుంచి చెదరకుండ

సెటిని పిలుచున్నదానియొక్క జ్యోతిరూపంబుగా జూచుట పాథ్యమిదృష్టి ; ఇది బహిర్లక్ష్యము.

3. ముఖము కొంచమెత్తి నల్లగ్రుడ్లు పైరెప్పల యందు పోలాగుఁజేసి అడుగురెప్పలలో తెల్లగ్రుడ్లువెలుపల కనుపించులాగునుంచి చలనములేక స్థిరబుద్ధిఁగలవారై జ్యోతిర్మయాకాశంబునుఁబొడఁగని. తత్తేజోమయంబున సర్వంబునుమఱచి నిరామయంబైన బ్రహ్మనిష్ఠ మధ్యలక్ష్యంబనఁబడును.

రాగం-సౌరాష్ట్రం-తాళం-చాపు.

పల్లవి.
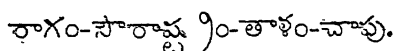
యోగిగావలెరా - తారకరాజ - యోగిగావలెరా॥ యో॥

అనుపల్లవి.

యోగిగావలెనఖిలభోగవిరాగియైసంసారదుఃఖ - వియోగియై. మోక్షలక్ష్మిసంయోగియై రంజిల్లుచుశివ॥ యోగి॥

చరణములు.

1. పవనంబంధించి-కుండలి ఊర్ధ్వపదముకుఁబెంచి। తవిలిషోడశదళవిశుద్ధం బవలతారకమండలమ్మునై - నవవిధంబులభ్రమించి మోగియు ప్రణవరవమునుఁ గలిసికొని శివ॥ యో॥

2. కన్నులుమూసి-సన్నపుదిష్టి తిన్నగదీసి। తన్నెరుంగక మిన్ను జూచుచు వెన్నెలన్నియునేకముగనొక - వెన్నెలై. చెలువొందివెలుగుచునున్న దీపముఁగలిసికొని శివ॥ యోగి॥

3. శిరమధ్యమ్మునను-బ్రహ్మానందం పరిపూర్ణమనను। వరసుధారసపానపరవశభరితమున్ననిరవుకొనినిరతము- పరమద్భుతాతేరియకులజుని పరమగురువరుగలిసికొని శివ॥ యో॥

వచనం॥ పదికళలుగలఅగ్నిమండల,పన్నెండుకళలుగల సూర్యమండల, పదియారుకళలుగలచంద్రమండల, ఈమూడుమండలములయం

దలి ముప్పదియొనిమిదికళలను జూచుటకు సాధనములైన అంతర్లక్ష్యముగల ఖేచరి షణ్ముఖి శాంభవి, బహిర్లక్ష్యముగల భూచరి, మధ్యలక్ష్యముగల మధ్యముద్రలలో నొకముద్రను,

పద్యము॥ సద్గురుప్రోక్తముద్రచే శ్రవణయుగము। మూసియాలింప ప్రణవంబు మ్రోయుమొదల। చిణియనుచు నంతటను చిణిచిణియటంచు। మించి గెండవమారు ఘోషించుననఘ॥

అనునట్లు బ్రహ్మప్రణవ దశవిధనాదములగు చిణినాదము చిణిచిణినాదము, ఘంటానాదము, శంఖనాదము, వీణానాదము, తాళనాదము, వేణునాదము, భేరీనాదము, మృదంగనాదము, మేఘనాదములను ఆలించి, చిద్బిందువును ఆబిందువందలి చిత్కళలను దర్శించి సుఖింపవలయు.

శ్లో॥ ఆగమార్థంతు దేవానాం గమనార్థంతు రాక్షసాం।
కురుఘంటారవంతత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం॥

ఇట్లు ఆలించినపిదప,

పద్యము॥ సలలితేంద్రియగోపికలువరప్రీతిచే - చనుదెంచి తను బొందిసంతసింప। బ్రహ్మాదండిలతావిభాస్వదా ధారాధి-కపికావళిమహావికాసమొంద। ప్రస్ఫుటీకృతపటుస్ఫుటకుండలీంద్రుఁడ-త్యానందకరముగ్గా నాడుచుండ। పొందుగా భ్రూమధ్య బృందావనమ్మున-ప్రత్యక్షబోధగోపాలమూర్తి॥ విమలమానసపవనహస్తములచేత। తన సుషుమ్నా మురళిలీలదాల్చి మధుర-గాన మొనరించెననగనోంకార మలఘు। వేణునాదస్వరూపమై వెలయునంత.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-తోడి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

మేఘం ఇఱంగిన వైభోగత్తై నన్రాగ
విశ్వక్కేళుం మనదాన్రాగ॥ మేఘం॥

అనుపల్లవి.

ఏకచిత్తనాగి నమ్బుం - ఇవనుళ్ళన్బైక్కణ్డు
ఇష్టవరం తన్దేనె - న్ప్రియంబుం గర్జనైకొణ్డు ॥ మేఘం॥

చరణములు.

1. దాసనామెనదు తాపతపనకిరణత్తాలే-దాగమాగక్కరుణా
సాగరత్తిలొరుక్కాలే - నేశమాయ్ త్తణ్ణీరుణ్డెన్ద్రి నీలమత్తైమొప్పాలే -
నెట్ట్రినడువిడుక్కుం నిర్మాలాకాసత్తిల్ మేలే ॥ మేఘం॥

2. భక్తియెన్నుం కైలాస పర్వతత్తినిల్ నామ - ప్పలమరంగళ్
శెవ్వైయాయ్ప్పయిరాగుంబడివామ - వెట్ట్రికోదండ ఇన్ద్రవిల్లొడుం
కమలధామ - మిథిలైవల్లియెన్నుం మిన్నలొడుం రామ ॥ మేఘం॥

3. మానస సరోవరంవాయాల్ వళ్ళియచ్చెయ్య-మతికంజత్తటి
వన్నం మగిళ్ళన్దులావివెయ్య - దీనత్వచకోరంచిదయమారి పెయ్య -
చిన్నసామిదాసన్ జీవనసాధకం ఉయ్య ॥ మేఘం॥

ఇందు జెప్పబడిన తాపము ఆధ్యాత్మిక, ఆధిభౌతిక, ఆధిదైవికమని త్రివిధంబు.

వ॥ తన శరీరమునకుఁగలుగు చలిజ్వరము తలనొప్పి మొదలగు వ్యాధులవలన సంభవించెడు బాధలననుభవించునపుడును, తన యింద్రియములకుఁగలుగు గ్రుడ్డితనము మూగతనము మొదలగునవి సంభవించునపుడును, నేను వ్యాధిగ్రస్తుఁడను గ్రుడ్డిని మూగను అని దుఃఖించుట ఆధ్యాత్మిక తాపము.

2. పంచభూతములవలన బుట్టినవై తనకు నన్యములై తోఁచెడు నరులువలనను, పులులు కుక్కలు తేళ్ళు మొదలైన జంతువులవలనను కలిగెడు బాధలచేతను, తనకు నన్యులైన భార్యలు పుత్రులు మొదలగువారికి సంభవించు వ్యాధులవలన తనకు గలుగు దుఃఖముచేతను పరితపించుట ఆధిభౌతిక తాపము.

౨. తనకు నన్యమైన ప్రపంచమునకు అతివృష్టి అనావృష్టి గలుగు టయు, పిడుగులు మంటపములు జనులుమీదబడుట మొదలగునవి సంభవించుటను తానుజూచి లోకులకిట్టి కష్టములు పుట్టుచున్న వే నాకే మికీడు మూడబోవుచున్నదో యని దుఃఖించుట ఆధిదైవికతాపము.

తాను దేహేంద్రియాదులకు విలక్షణుఁడు నిర్మలుఁడు నిరా కారుఁడని దెలియక పైఁజెప్పబడిన తాపత్రయములచే దహింపబడు నపుడు శ్రీగురునియొక్క అపార కరుణచే ఆత్మారామమేఘము దహ రాకాశమున వర్షించిన, తాను దేహేంద్రియాదులకు సాక్షినని జ్ఞానో దయముచే, తనకు నిట్టి తాపములు చల్లారును. ఈ తాపత్రయమ్ము సాక్షినగు నాకు లేదని తెలియుఁగువారే జీవన్ముక్తులు.

శ్లో॥ బహూనాంజన్మనామంతే జ్ఞానవాన్ మాంప్రపద్యతే ।
వాసుదేవస్సర్వమితి సమహాత్మాసుదుర్లభః ॥

అనునట్లు బహుజన్మసంసిద్ధియైనగాని స్వాతిరిక్తవస్తు సత్వజ్ఞాన శూన్యమైన బ్రహ్మజ్ఞానము గలుగనేరదు. అంతపర్యంతము జననమర ణములను అలలుగల సంసారనదీప్రవాహమందు మునుగుచు తేలుచు తాపత్రయబాధ జీవునివదలదు. గనుక తాను పూర్వజన్మములయందుఁ జేసిన పుణ్యాపాపమిశ్ర కర్మఫలములైన సుఖదుఃఖములను,

శ్లో॥ అవశ్యంఅనుభోక్తవ్యం కృతంకర్మ శుభాశుభం ॥

అనునట్లు అనుభవించే తీరవలయునని మనశ్చలనములేక,

పద్యము॥ ఏకాలంబున నేవయస్సున నరుండేపూర ఏభూమిలో। ఏకర్మంబుసమాచరించవలెనో ఏమ్మెమ్ముచేసెగాడునో। ఆకాలంబున ఆవ యస్సున నరుండాపూర ఆభూమిలో। ఆకర్మంబు సమాచరించునుఁ గదా తథ్యంబు రాజోత్తమా ॥

పద్యము॥ ఎచ్చటజన్మభూమి తనకెచ్చటజీవనమెందుసౌఖ్యమో। ఎచ్చటఖేదమో మరణమెచ్చట సంపదలెందుగల్గునో। అచ్చటకేద్చువాని విధి అంబుజగర్భునికైనశక్యమా। వచ్చెడికీడుమేల్లోకరివల్ల వచ్చెననంగ వచ్చునే ॥

అని బోధించుచు; సర్వకాల సర్వావస్థలయందును భవసాగర మును దాటించు ఆత్మారామునియందే తమ చిత్తమును సుస్థిరముగ నుంచి కృతార్థులై యుండవలయును.

దాక్షిడకీర్తన. రాగం-బ్యాగ్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

రామనైమఱవాదే - మనదే - రామనైమఱవాదే॥ రా॥

అనుపల్లవి.

కోమళమాయెవర్ భాషిత్తాలుం
కోపంకొండెవర్ గళ్ ద్వేషిత్తాలుం॥ రా॥

చరణములు.

1. ఎవర్ గళెడుత్తెతిన్దుభూషిత్తాలుం - ఎవర్ గళడుత్తతిన్దు భూషిత్తాలుం - అవమాంభవక్కడల్ శోషిత్తాలుం - అల్లదధిగమాగ ఘోషిత్తాలుం॥ రా॥

2. తొన్దిరవుగళ్ తొడుత్తవర్ కొట్టత్తాలుం - తోణుంఅభీష్ట మెల్లాంపట్టత్తాలుం - ఇన్దిరియంగళ్ వెళియినిలిట్టత్తాలుం - ఇష్టదేహం పుట్టవాయ్ ప్పుట్టత్తాలుం॥ రా॥

3. బంధుజనంగళెల్లాం కప్పిత్తాలుం-పరిజనంగళుం ఆగ్గినైయప్పి త్తాలుం-ఎన్తుణైమెన్రెడుత్తెవర్ ముప్పిత్తాలుం - ఇల్లాళుం అలక్ష్య మాయ్ప్పప్పిత్తాలుం॥ రా॥

4. అన్బనెన్రుకొండాడీయుగన్దాలుం-ఆశైప్పగైయినాలలైన్దునొన్దా లుం-ఇన్బతున్బంగళై మెపర్ తన్దాలుం-ఎన్దవేళైయిలెదువన్దాలుం॥ రా॥

5. దుష్టకరుమంగళై త్తొగుత్తు మెన్నైలుం - స్వరూపలాభత్తై యడైన్దవన్ పోలుం-శిష్టవేడంకొండ తిరుడనెనాక్షిలుం-చిన్నసామియెన్రా లుం ఒరుకాలుం॥ రామ॥

అనిబోధించి గురుండు మఱల,

పద్యము॥ ప్రతనుప్రాణమనో(గస్థిత బుద్ధియే। బిందువందుచె లగెడి ఆత్మప్రతిబింబమే। కళ పవనోన్నత ఘోషమే। సుమ్ము ప్రణవ నాదమువత్సా ॥

అనగా ప్రాణవాయుఘోషమే ప్రణవనాదము ఇదియె అకారము; మనస్సునకు అగ్రమందుండుబుద్ధియే బిందువు ఇదియే ఉకారము; ఇందు ప్రతిబింబమైన ఆత్మయేకళ ఇదియే మకారము: ఈ మూడుఁ గూడిన ప్రణవమే తారకంబు.

శ్లో॥ పంచభూతాదిసంయోగా జ్ఞాయతే నాదసంజ్ఞికం।
హృచ్చిత్తబుద్ధిసంయోగా జ్ఞాయతే బిందుసంజ్ఞికం ॥
క్షేత్రజ్ఞజీవచైతన్యం కళానామేతివిశ్రుతః।
బిందునాదకళాతీతం ప్రణవం మోక్షదాయకం ॥

పద్యము॥ ఆనాదబిందుకళల జ్ఞానంబడుచు। వానిగనుపురుషుఁడె ప్రజ్ఞాన। ఘనుఁడైనరాముఁడు నానావిధ। తత్త్వములకు నాథుఁడుపుత్రా॥

అని బోధించి తనయనుభవము దెలుపుట:—

కీర్తన. రాగం-కల్యాణి-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

నేజూచినానే - బ్రహ్మమునాలో ॥ నే॥

అనుపల్లవి.

నేజూచినానమ్మ నెలతరో తారక
రాజయోగమునందు రంజిల్లుసద్గురుని ॥ నే॥

చరణములు.

1. కన్నులనడుమను సన్నబిలంబులో-నున్నతమైనట్టి పున్నమ చంద్రుని ॥ నే॥

2. చూపులలోపల పాపలనడుమను-వ్యాపించివెలిగేటి అపరం జ్యోతిని ॥ నే॥

3. పాలభాగమునందు నీలజ్యోతులనడుమ - వాలలాడుచున్న వరలింగమూర్తిని ॥ నే॥

4. చక్షురాగ్రమునందు అక్షయవీధిలో - నిక్షేపముగవెలిగే సాక్షీభూతమునాలో॥ నే॥

5. చందమామనడుమ కుందసాకృతియేమో - ఆనందముగవెలిగె హరిపోతులూరయ్యను ॥ నే॥

ధ్రావిడవిరుత్తం.

పంగయక్కణ్ణనెన్గో పవళచ్చెవ్వాయనెన్గో
అంకదిరడియనెన్గో అంజనవణ్ణనెన్గో
శెంకదిర్ముడియనెన్గో తిరుమరుమార్బనెన్గో
శంఖుచక్కరత్తనెన్గో జాతిమాణిక్కత్తైయే.

ద్రావిడకీర్తన.

రాగం - పరెజు - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

ఎన్నశొల్వేన్ ఐయ్యన్ అళగు - ఇంగుదానేనీపళగు॥

అనుపల్లవి.

మున్నంకానమునిగళినమే - మోహిత్తదనైయూహిత్తుమనమే॥ ఎన్న॥

చరణము:

బిరమనాదిదేవర్గళుం ఏకో - బిత్తురుగుం గుణమదనాల్కా కో-దరశయనన్ తన్నురువంపాగో-సర్కరైయో చిన్నసామినాన్ఓగో॥

శ్లో॥ దేహేతుపశ్చిమేభాగే వీణాదండాఖ్యదేహభృత్।
దీర్ఘాస్థిమూర్ధపర్యంతం బ్రహ్మదండీతికథ్యతే ॥

శ్లో॥ తస్యాంతేసుషిరంసూక్ష్మం బ్రహ్మనాడీతిసూరిభిః ।
ఇడాపింగళయోర్మధ్యే సుషుమ్నా సూక్ష్మరూపిణీ ॥

అనగా శిరోమణియగు సుషుమ్నానాడియందు “ సర్వంప్రతీ ష్ఠితంతస్మిన్ ” అనునట్లు ఆపోజ్యోతియై వెలుగు ఉత్కృష్టమైన తేజస్సును, నామరూపాత్మకమగు దృశ్యప్రపంచము నతిక్రమించి అపుడపుడు కారణోపాధియగుమాయను దూరముగఁజేయుచు జూచి తన్మయుమై యుండవలయును.

పద్యము ॥ శ్రీకల్యాణ గురూపదేశరసమై తేజప్రవాహంబునై। లోకాలోకములెల్లనిండిఘనమై లోమఁద్రనిద్రైనురా। నీకంబుఁగను శ్రోవకాదిగతియై నిక్షేపమైనిత్యమై। రాకల్పోకలు లేక తావెలుగు సద్బ్రహ్మంబు కేమ్రెముక్కడక ॥

హం స వ ర్ణ న.

వ॥ సర్వదృశ్యములకుసాక్షియగు శ్రీరామతత్వమే హకారంబు; మహావికారియై దృశ్యరూపిణియగుప్రకృతియే సకారంబు; దీని మధ్యగతబిందువే జీవుఁడు.

పద్యము ॥ వినుమాపురుషప్రకృతులఘన। తాదాత్మ్యంబుమధ్యగతబిందువుగా। వునహంసయనగజీవుండనిల। మనోయుక్తుఁడగు నతఁడు వెలుంగున్ ॥

వ॥ ఇందుఁజెప్పబడినతాదాత్మ్యము త్రివిధంబు:—

1. చిత్తు అహంకారమందుప్రతిబింబించి ఆప్రతిబింబమును అహంకారముంగూడి తప్తాయఃపిండమువలెనొక్కటై చిత్తువలెతోచును; ఆచిత్ ప్రతిబింబముఁనఁగూడిన యహంకారమునకు ఆప్రతిబింబముతోడి తాదాత్మ్యము సహజన్యతాదాత్మ్యమనంబడును.

2. ఆచిత్ ప్రతిబింబమునుఁగూడి చిత్తువలెఁదోచునట్టి యహంకారము స్థూలదేహముతోడితాదాత్మ్యము, జాగ్రత్ భోగమైనకర్మముజనించునపుడుజనించి ఆకర్మమునశించెనేని తానునునశించును; ఈ కారణంబువలన స్థూలదేహము చేతనంబువలెఁదోచును; ఇదియే కర్మజన్యతాదాత్మ్యమనంబడును.

3. నేను బ్రాహ్మణుఁడను శూద్రుఁడను సన్యాసిని గృహస్థుఁడను అను చిత్తవృత్తులతోఁగూడియుండెడు అహంకారబలత్కారమైన సాక్షితోడి తాదాత్మ్యము భ్రాంతిజన్యతాదాత్మ్యమనంబడును.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం - బ్యాగ్ - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

భ్రాంతిపోల్లాదె - జీవత్వ భ్రాంతిపోల్లాదె॥

అనుపల్లవి.

శాంతియిల్లామల్ చంచలమేర్కు౦ - జగత్తై నానావిధమాయ్ ప్పార్కు౦॥ భ్రాంతి॥

చరణము.

ఇరున్దునడన్దుకిడన్దెళున్దిడుం ఇన్ద దేహంజడమెన్రు - తెరిన్దుకొళ్ళామల్ హితాహితంగళై దేహంశెయిదదెన్రునిన్రు। పొరున్దుంతన్నిలై పూన్డు మెయ్జ్ఞాన-బోధంకొణ్డు పరిపూరణవాన - పెరుంశరీరప్పొరుళ్ మయమోన - బ్రహ్మానంద విరోధియాన॥ భ్రాంతి॥

వ॥ అనఁగా సర్వాధిష్ఠానమైన ఆత్మస్వరూపము తాననియెఱుంగనందున ఈ భ్రాంతిజన్యతాదాత్మ్యముఁగలిగెను. ఎవ్వరు తాదాత్మ్యత్రయమును సద్గురుసన్నిధినివిచారించి యిది యహంకారాదులకు గాని సాక్షియు నిర్వికారియు అసంగుఁడునైన తనకు లేదనియెఱుంగుదురో వారే రాజయోగులు.

రాగం - లలిత - తాళం - ఆది.

1. సువ్వీరాజయోగికిని సువ్వీముక్తికాంతకును-సువ్వీయనుచు పాడరే సుదతులందరు॥ సువ్వీ॥

2. శ్రీకరంబుగాను నేఁడు శివునికల్యాణమిప్పుడు - శ్రీకైలాసమందు జేయుచుండిరి॥ సువ్వీ॥

3. అండపిండమనెటిబ్ర హ్మాండమధ్యమేడలోను - విష్ణురుద్రు డజునితోటి వియ్యమందిరి॥ సువ్వి॥

4. ముక్తికాంతతోనుగూడి మూలపీటియందునెక్కి - భక్తి హెచ్చిఐక్యమిచ్చె పాపరావె॥ సువ్వి॥

5. ఓంకారలక్ష్మిరావె ఓం ఆపోజ్యోతిరావె - సాకారచెలియ రావె సత్తురావె॥ సువ్వి॥

6. కోటిశబ్దునాదురావె కోటిమూలదంచుదాము - సూక్షిబిం దుసుందరిరావె సుమనరావె॥ సువ్వి॥

7. స్వాతికాకళయురావె సాంఖ్యతారకాంగిరావె - సదయ అమనస్కరావె శాంభవిరావె॥ సువ్వి॥

8. చతురాక్షరిచక్రిరావె షడాక్షరిముద్రిరావె - విదితదశాక్ష రిరోరావె విమలరావె॥ సువ్వి॥

9. ద్వాదశాక్షరిరోరావె దైవషోడశాక్షరిరావె - తత్త్వద్వాద శగాదిలోను దంచుదాము॥ సువ్వి॥

10. ప్రకృతివడ్లువికృతివడ్లు ప్రళయవడ్లుపంచవడ్లు - సుకృతివడ్లు సూర్యవడ్లు సూచిపొయ్యరె॥ సువ్వి॥

11. కర్మవడ్లువిషయవడ్లు జ్ఞానాజ్ఞానవడ్లు - ధర్మవాయువడ్లు దెచ్చి మరియుంబొయ్యరె॥ సువ్వి॥

12. ఈషణత్రయపువడ్లు వేషషడ్వర్గువడ్లు- దూష్యభావికార వడ్లు దుర్మతవడ్లు॥ సువ్వి॥

13. నీటుగాషడూర్మివడ్లు నిత్యషడ్భ్రమలవడ్లు - విస్ఫుటష్ట పాశవడ్లు ఇంద్రియవడ్లు॥ సువ్వి॥

14. తాపత్రయపువడ్లు తత్త్వపంచవింశతివడ్లు- అష్టగర్భమత్త ఫువడ్లు అడవివడ్లు॥ సువ్వి॥

15. జ్ఞానేంద్రియముసలం జ్ఞానకంకణంబుగట్టి - నిదానసిద్ధాసనమందు దంచుదాము॥ సువ్వి॥

16. ఖేచరిముద్రతోటి కీలుపొట్టూడదంచి- మంచిసన్నబియ్యమిపుడు ఘరియుచెయ్యరే॥ సువ్వి॥

ఇట్లు రాజయోగులకు సువ్విపాడమనుచు, గురుండుమఱల

శ్లో॥ షట్ఛతానిగణేశాయ షట్సహస్రం స్వయంభువే।
విష్ణవేషట్సహస్రంతు షట్సహస్రం పినాకినే।
సహస్రంఆత్మనేచైవ సహస్రం పరమాత్మనే।
సహస్రంఏకంగురవే అర్పయామి కృతంజపం॥ అనగా,

వ॥ గుదస్థానంబున వ శ ష స చతుర్వర్ణగంబై,చతుర్దళయుక్తంబై, తప్తకాంచనపుష్పసన్నిభంబై,పృధ్వీమందిరంబై, ఘ్రాణకారణంబై, మూలాధారచక్రంబు రంజిల్లునందు వినాయకునకు 600లును; లింగస్థానంబున బ భ మ య ర ల షడ్వర్ణగంబై, షడ్దళసమన్వితంబై, రక్తవర్ణంబై, ఆపోమందిరంబై, రసనాకారణంబై, స్వాధిష్ఠానచక్రంబు రంజిల్లునందు చతుర్ముఖునకు 6000లును; నాభిస్థానంబున డ ఢ ణ త థ ద ధ న ప ఫ దశవర్ణగంబై, దశదళసమన్వితంబై, పీతవర్ణంబై, తేజోమందిరంబై, నేత్రకారణంబై, మణిపూరకచక్రంబు రంజిల్లునందు శ్రీమహావిష్ణునకు 6000లును; హృదయస్థానంబున క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ ఞ ట ఠ ద్వాదశవర్ణగంబై, ద్వాదశదళసమన్వితంబై, శ్వేతవర్ణంబై, వాయుమందిరంబై, త్వగింద్రియకారణంబై, అనాహతచక్రంబు రంజిల్లునందు రుద్రునకు 6000లును; కంఠస్థానంబున అకారాదిషోడశ వర్ణగంబై, షోడశదళసమన్వితంబై, నీలవర్ణంబై, ఆకాశమందిరంబై, శ్రోత్రకారణంబై, విశుద్ధచక్రంబు రంజిల్లునందు జీవాత్మునకు 1000న్ను; భ్రూమధ్యస్థానంబున హం క్షం అను ద్వివర్ణగంబై,ద్విదళసమన్వితంబై,మాణిక్యవర్ణంబై, అంతఃకరణమునకును తద్వృత్తులగు కర్తక్రియహేతువులను బాహ్యత్రిపుటుల్ను, జ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయములను అంతరత్రిపుటుల్ను,

ద్రష్టు దర్శన దృశ్యములను మధ్యత్రిపుటులు ఈ నవవిధసంస్కారములు, లేక, అంతరనవవిధప్రపంచమునకు మందిరంబై, ఆజ్ఞాచక్రంబు రంజిల్లు నందు పరమాత్మునకు 1000ను; బ్రహ్మరంధ్రస్థానంబున ఓంకార వర్ణగంబై, సహస్రదళసమన్వితంబై, కోటిసూర్యప్రకాశమానంబై, అంతఃకరణమునకును తద్వృత్తులకునువిలయస్థలంబై, సహస్రారచక్రంబు రంజిల్లు నిందు శ్రీగురుస్వామికి సహస్రంబును ఇట్లుప్రతిదినంబు శ్రీగురూపదేశ ముద్ర మంత్ర ధ్యానక్రమపూర్వకంబుగా సమర్పించుయోగి బ్రహ్మవేత్తదర్శనముచే జ్ఞానవంతుడై జీవన్ముక్తుఁడగును.

ద్రావిడవిరుత్తం.

అల్లల్పడుం ఓరొన్బదు వాసల్ పెరువాసల్
ఆరుంఅఱివార్గళ్ అఱియార్గళ్ శొరువాసల్
శొల్లప్పడు తిల్లైచ్చిఱువాసల్ పడిమీదే
శూక్ష్మంపలకరణాదిగళ్ వాక్ష్మంమణివాసల్
తిల్లైప్పదియఱుగే యడైయాళమెనలాగుం
శేరుంకనికాణుం పశితీరుం పరత్తోడుం
శెల్లప్పడుం అల్లల్పలనూల్ కట్టిదినాలే
శిన్నంశిఱువాసల్ పుగలామో శొలుమనమే.

దావిడకీర్తన. రాగం - కళ్యాణి - తాళం - ఆది.

పల్లవి.

తిరుముక్కూడలిల్ తీర్థమాడినానే - పళ్లియశీవరత్తైక్కణ్డేనే॥

అనుపల్లవి.

ఒరుముక్కూడలుమట్టొరుముక్కూడలుంపోగ- ఇరుముక్కూడలైయుం ఇఱన్దు పునిదనాగ॥ తిరు॥

చరణములు.

1. కువలయ త్తిల్ శిఱన్ద కుత్తనూరిల్ నిన్రు - వివహారప్పదమె సుం వెంగళత్తూర్ శెన్రు - అవమాగుంకామప్పా లాట్ట్రియుం తాణ్డి సన్రు - తవప్పగైయాంశీన విషాట్ట్రియుంతాణ్డియిన్రు॥ తిరు॥

2. ఆశైయాంవేగవతి ఆట్ట్రియుంతాణ్డివిట్టు - మూశిఁదవుం మోహక్కచ్చి మానగర్ పుఱప్పట్టు - వాసమదాదిదణ్డు శివఠంవిట్టెన్న మునట్టు - కాశినియిల్ వారాద సంకల్పంపణ్ణినదైత్తోట్టు॥ తి॥

3. శొన్నపొరుళఱిన్ద శుద్ధచిత్తరాయ్ప్పణ్డు - తున్సుంభవం ఒట్రిన్దు శుభరూపనాగుంవిణ్డు- పొన్నడిగళిల్ తొణ్డు పురివార్ గళెన్రు కణ్డు - చిన్నసామిదాసర్ తెరివిత్తానందంకొణ్డు॥ తి॥

వ॥ గర్భగృహమునందలి యుంచియున్న దీపకాంతి తలుపుసం దులద్వారా వెలుపలికిప్రసరించులాగున శిరస్సులోపల సహస్రారము నందు జ్యోతిర్మయముగానున్న శుద్ధసత్వఆత్మారామప్రకాశము సహ స్రారమునకు అధఃప్రదేశముననున్న బ్రహ్మరంధ్రమునుండి వెలుపలికి ప్రసరించుచుండును. ఈశుద్ధసత్వభాగప్రభకు ప్రజ్ఞయని చెప్పఁబడును. ప్రపంచవిషయములకునెల్ల సాక్షీభూతమైయుండు ప్రజ్ఞానమను ఆత్మా రాముని సద్గురుముఖముగ “ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ” యను మహావాక్య ద్వారా నెరుంగవలయును. ఇట్టి యాత్మారామస్వరూపమునెరుగక లోకులు ఆత్మయందు మిథ్యాజీవత్వము నొకదానినారోపించి బహు విధదుఃఖములననుభవించుచున్నారు. స్థిర నిర్మల నిశ్చల చిత్తవృత్తిగల వైరాగ్యసంపన్నులు దేహమునకును ఇంద్రియములకును ప్రాణమున కును అంతఃకరణములకును జీవాంధకారమునకును అవ్వల వెలుగుచు న్నఆత్మస్వరూపము సద్గురుసన్నిధిని శ్రవణమాత్రంబున దృఢముగ దెలిసికొని యానందింతురు. మధ్యమాధికారులు పైజెప్పిన నియమం బుతప్పక ప్రతిదినంబు యామధ్యయంబునభ్యసించిన షణ్మాసంబుల

కును, మందప్రజ్ఞులు సంవత్సరంబునకును; కేవలమహాత్ములు ద్వాదశవర్షంబులకు పరమసూక్ష్మ తారకయోగ సిద్ధిఁజెంది సుఖింతురు.

ద్రావిడకీర్తన-రాగం-వసంత-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

తోట్టమెుగ్రనుపోట్టోం - ఇదై దుష్టర్కిట్టవోట్టమాట్టోం॥ తో॥

అనుపల్లవి.

వాట్టమిల్లాదమానసకాసారత్తిల్ - వారియిరైక్కుంవగ్గైశేయ్దుతీరత్తిల్॥ తో॥

చరణములు.

1. రామనామద్రాక్షై-నడువిల్వైత్తదపేక్షై। వామదేవణ్ సర్వాణి కావలాగ-వైత్తు కొక్కత్తిచ్చుత్తి యన్నైత్తుఅవలాగ॥ తో॥

2. కృష్ణనామరసాలం - కిట్టవైత్తదనుకూలం।విష్ణురాధగురువృద్ధి పణ్ణతుయ్య - వేదవ్యాసణ్ మేల్ విచారణైశెయ్య॥ తో॥

3. నరహరినామకక్కరుంబుం-నట్టదైయెన్నాళుంవిరుంబుం। ప్రహ్లాదణ్ పేరుక్కగుత్తగై-బ్రహ్మాదిదేవ రటియత్తనివ్వగై॥ తో॥

4. నారాయణనామాశిని- నాట్టియదిలభిమాని। పారాయణం శెయ్యుం నారదయోగి - భక్తరుం చిన్నసామియుంఅన్బాగి॥ తో॥

మంగళం.

రాగం - సురటి - తాళం - చాపు.

1. మంగళంమంగళం-సద్గురుమూర్తి - మంగళంమంగళం-చిన్నయానంద-మంగళం॥ మం॥

2. నాదుబిందాయ బిందునాదాయ - బిందుబీజమునందు భేదములాయా- బిందుబీజమునందు భేదముదెలిసి-సందేహాలుడిగితె సర్వాంతానాయ॥ మం॥

౩. సత్తుతానాయ చిత్తుతానాయ - సత్తుచిత్తులోనె సమరస
మాయె - సత్తుచిత్తులోనె సమరసందెలిసితె - వత్తిలేనిజ్యోతి వెలుగు
తానాయ॥ మం॥

4. క్షరముతానాయ అక్షరముతానాయ - క్షరముఅక్షరము
లశాశ్వితమాయ - క్షరముఅక్షరములశాశ్వితమెఱిగితె - అమనస్కా
రంబాయ అంతతానాయ॥ మం॥

5. చూపుతానాయ రూపుతానాయ - చూపురూపులోనె ప్ర
కృతమాయె - చూపురూపులోనె ప్రకృతముదెలిసితె - పాపములేదా
య పావనమాయ॥ మం॥

6. మాయకుజీవాయ మాయకునీవాయ - మాయయిరువై
యైదు మంత్రములాయ - మాయయిరువైయైదు మంత్రముదెలిసితే-
మాయమాయమాయ మరియొక్కటాయ॥ మం॥

7. అంగలింగమాయ లింగమంగమాయ - అంగలింగమునం
దు అనుభోగమాయ - అంగలింగమునందు అనుభోగందెలిసితె-లింగ
ముతానాయ లీలతానాయ॥ మం॥

8. నేనునీవాయ నీవునేనాయ - నీలోమర్మములే నిజబోధ
లాయ - నీలోమర్మముల నిజబోధదెలిసితె - మానాభిమానము మరి
నిల్వదాయ॥ మం॥

9. గురువుశిష్యుడాయ శిష్యుడుగురువాయ - గురువుశిష్యు
నిసందు గురియొక్కటాయ - గురుడుదత్తాత్రేయ హరుడనినమ్మితె-
ఎఱుకలేనినిత్యం ఏమిలేదాయ॥ మంగళం-మంగళం- మంగళమూర్తి॥

ఓం శ్రీకృష్ణఃప్రీయతాం. ఓం తత్ సత్.

ద్రావిడవృత్తము.

ఎన్నడైమనదుబుంది - యిందియశరీరమెల్లాం
ఎన్నడైయఱివినాలే - యిరవిముక్ హిమమేయాక్కి
ఎన్నడైనీయుంనానుం - ఏకమైనైక్యంశెయ్య
ఎన్నడైగురువాయ్త్తోన్రిన్ - ఈశనైయిఱైంజినేనే.

అనిస్తుతించిన నచ్ఛిష్యులకు గురుండు :—

శ్రుతి॥ "బ్రహ్మణోఽవ్యక్తః అవ్యక్తాన్మహతః మహతోఽహంకారః అహంకారా త్పంచతన్మాత్రాణి పంచతన్మాత్రేభ్యోపంచమహాభూతాని పంచమహాభూతేభ్యో అఖిలంజగత్ "

అనగా అఖండసచ్చిదానంద అద్వితీయనిర్గుణపరబ్రహ్మంబునం దు అవ్యక్తముగనుండు శుద్ధసత్వశక్తి వ్యక్తమై మలిన సత్వగుణమాయయై తనయందు ప్రతిబింబించిన ఆభాసచైతన్యంబును తనకునాధారంబగుబ్రహ్మచైతన్యంబును తానుఁజేరి సగుణబ్రహ్మంబని ఈశ్వరనామంబుచే వ్యవహరింపబడునది మహత్తత్వంబనంబడును.

2. ఈశక్తి మలినస్వరూప రజోగుణ అవిద్యయనఁదగి తనయందుప్రతిబింబించినచిదాభాసుండును తనకునాధారంబగు కూటస్థుఁడనెడి బ్రహ్మచైతన్యంబును తానుఁజేరి జీవుఁడని వ్యవహరింపబడునది అహంతత్వమనంబడును.

3. ఈశక్తి తమోగుణస్వరూపిణియై జీవేశ్వరభోగంబుకొఱకు శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధంబులను అపంచీకృత సూక్ష్మపంచమహాభూతంబులై పంచతన్మాత్రలని వ్యవహరింపబడును. ఇవియే సప్తావరణములు. గనుకనే యీరహస్యార్థమును సూచింపుకొఱకు శ్రీరంగమున శ్రీరంగనాథునిసన్నిధికి సప్తప్రాకారము లేర్పడియున్నవి.

పద్యము॥ తనరజోగుణముచేతనరంగనేదేవి - కల్పించునఖిల లోకములనెల్లఁగా । తనసత్వగుణముచేనొనరంగనేకొమ్మ - పోషించునీసర్వభూతములను । తనతమోగుణముచేతగనేవధూమణి - జగముల నెల్లసంక్షయముజేయు । తాశుద్ధసత్వప్రధానమైయేరామ-రామాంకమున నజస్రముఁవసించు॥ నట్టిభువనైకమాత దయాసమేత । సద్గుణవ్రాతనిర్మల స్వాంతపూత । భక్తజనమానసోద్యాన పారిజాత । సీతకరుణించి నన్నురక్షించుగాత ॥

భావము॥ శుద్ధబ్రహ్మంబునందు పైజెప్పిన అభిన్నముగనుండు శక్తివ్యక్తమై పురుషసన్నిధానమున స్త్రీలకు సుఖము జనించులాగున బ్రహ్మసన్నిధానమున తానే మూలప్రకృతిస్వరూపిణియై వికృతమైన సత్వరజస్తమములతోఁగూడియుండును. ఆ మూలప్రకృతి సత్వగుణము నకు మాయయని సర్వజ్ఞయుపాధియనియుఁ జెప్పఁబడును. ఈ మాయ యందు నిర్మలజలప్రతిబింబమువలె బ్రహ్మము బింబించినందుకు ఈశ్వ రుఁడను నామముకలిగెను. ఈమాయయే ఈశ్వరునకు కారణశరీరము. ఈ మాయయొక్క సత్వగుణమునందు ప్రతిబింబమైన ఈశ్వరుడు జగ త్తును రక్షించుటచేత విష్ణువనియు, రాజసమునందు ప్రతిబింబమైన ఈశ్వరుఁడు జగత్తును సృష్టించుటచేత బ్రహ్మయనియు, తామసమునం దు ప్రతిబింబమైన ఈశ్వరుఁడు జగమును లయముజేయుటచేత రుద్రుఁ డనియు నామములుకలిగెను.

పైజెప్పిన మూలప్రకృతియొక్క రజోగుణమునకు అవిద్యయని యు కించిజ్ఞ ఉపాధియనియుఁ జెప్పబడును. ఈ అవిద్యయందు మలిన జల ప్రతిబింబమువలె బ్రహ్మముబింబించినందుకు జీవుఁడను నామము, కలిగెను. ఈ అవిద్యయే జీవునికి కారణశరీరముగును. ఈ అవిద్య యొక్క సత్వగుణమందు ప్రతిబింబమైనజీవులు తత్వజ్ఞాననిష్ఠులు రాజ సమందు ప్రతిబింబమైనజీవులు కర్మనిష్ఠులు తామసమందు ప్రతిబింబ మైనజీవులు పశుపాత్రియులు.

మూలప్రకృతియొక్క తమోగుణము ఆవరణవిక్షేపమను రెండు శక్తులుగనుండును. అందు ఆవరణశక్తి ఈశ్వరునితత్వజ్ఞానినివివా, తక్కి నజీవులయొక్క తెలివినిమరిపించి దేహత్రయముల నేనని అభిమానింప జేయును.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-ఆఠభి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

మాయావ్యాపారం-ఆనదపారం

వాక్కుక్కుం మనదుక్కుం ఎట్టావిస్తారం॥ మా॥

అనుపల్లవి.

ఓయామల్ జడమాం ఉడలైక్కణ్డు మోహ-ప్పేయాలలైయచ్చె
య్యుం ప్రభలమాగియ లోక॥ మాయా॥

చరణములు.

1. ఎచ్చిలిలైయెక్కణ్డిడై న్దిడైన్దునడక్కుం- ఇవనుడయంవరైయి
ల్ ఇదఴియున్దుకిడక్కుం- కుచ్చిదవఴిపోగక్కూడాదెన్రుమడక్కుం-
గురువొఴియైక్కడక్కుం కుటుంబిల్ తానేయడక్కుం॥ మా॥

2. మూత్తిర తైవఴియిల్ మోచనం శెయ్ద దెన్ద - మూఢజన
మోవెన్రు ముఖంకడుత్తిడుం అన్ద-శాత్తిరిగళుం అన్దమూత్తిరమధువన్ద-
సందాంభగతైక్కణ్డు సంతోషిక్కచ్చెయ్యుమిన్ద॥ మా॥

3. అనిత్తియకాయమెన్రఱిన్దుంకఱైయిల్లాద - ఆశైయడైన్దలైన్దు
అరుపథైయుంశోల్లాద-పునిదనాం పరమపురుషనిడం శెల్లాద-పున్నైయె
యళిత్తిడుం తన్నైయెత్తపొల్లాద॥ మా।

4. అసత్తిదు సత్తిదెన్రఱియామల్ వర్వర - అవసైకొణ్డుపెరి
యోరడిపణియామల్ పర-వసత్తిలిరున్దు జీవనంశెయ్యుంనిరంతర-వసుత్తి
త్తిలెవరైయుం ఇరుత్తుంసర్వేశ్వర॥ మా॥

5. యోగత్తినిలఱివై ననాగనాట్టుగిన్ర - యోచనైవిట్టుక్కర్మ
వాసనై క్కూట్టుగిన్ర-భోగత్తిలిచ్చై ఛకొణ్డు పురుషన్ ఆట్టుగిన్ర- పొయ్యా
మిన్దజగత్తై మెయ్యాగక్కాట్టుగిన్ర॥ మాయా॥

6. ఆన్మాకేవలనాగయాల్ ఉళ్ వెళిక్కుం- అతీతనెన్రుశైత్తా
లప్పోదేతళిక్కుం-ఊన్మాణావుడలై యున్నాదెన్రుంకళిక్కుం- ఉషా
యమదైమఱై త్తపాయత్తైయళిక్కుం॥ మాయా॥

7. తన్నఱివైవిళక్కుం సద్గురువొఴితడుక్కుం-సామాన్యజనం
గళై చ్చారామలేవిడుక్కుం - చిన్నసామియైయెప్పోలే శ్రీరామనైయడు
క్కుం-తిఱమైయిల్లాదవర్క్కు త్తీమైగళైక్కొడుక్కుం॥ మాయా॥

పద్యము॥ నేననినతనువునకునభిమాన। మునకునర్థమగుప్రమా దమువలనన్ । గానవి రెండనర్థములౌ। నేనననేను కేవలాత్ముడనఘ॥

వ ॥ కేవలాత్ముడనిదెలియని దురభిమానమే అహంకారగ్రంథి యనియు సంసారబంధమనియుఁ జెప్పఁబడును.

పూర్వోక్త విక్షేపశక్తియందు శబ్దతన్మాత్రయగుఆకాశమును, ఆకాశమునందు స్పర్శతన్మాత్రయగువాయువును, వాయువునందు రూప తన్మాత్రయగుఅగ్నియును, అగ్నియందు రసతన్మాత్రయగుజలమును, జలమునందు గంధతన్మాత్రయగుపృథివియునుపుట్టెను. ఇవియే అపంచీ కృతసూక్ష్మభూతములు వీటివల్లనే సూక్ష్మదేహముఁగలిగెను.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-యదుకులకాంభోది-తాళం-ఆది.

1. నిలత్తైప్పారుళెన్ఱియుం నిలమదైయఱియాదు - నిశ్చయమిన్ద నిలంజడమే-జలత్తైప్పారుళెన్ఱియుం జలమదైయఱియాదు - సత్తియమిన్ద జలంజడమే॥ ని॥

2. తేయువైప్పారుళెన్ఱియుం తేయువదైయఱియాదు - తిణ్ణమిన్ద త్తేయువుంజడమే - వాయువైప్పారుళెన్ఱియుం వాయువదైయఱియాదు- వణ్ణముఙ్గొణ్డవాయువుంజడమే॥ ని॥

3. ఆకాశమదైయఱియాద దిదైయఱియుం - ఆగైయాలాకా శముంజడమే-ఏకాకారమాయ్ నిష్ప్రపంచమా - యిరుప్పదు వేయెన క్కిరుప్పిడమే॥ ని॥

4. సకలంగళైయుంపొరుళెన్ఱియుం అన్దపొర్పుళై-సకలముంఅఱి యాదతత్తువమే- ఇహపరంగళ్ ముధలిరణ్డుంగళైయగట్రి-యిరుప్పదువే నల్లమహత్తువమే॥ ని॥

5. ఇన్నదుతన్నిలై యెన్ఱఱిన్దిరుప్పవర్ - ఇనియొరు దేహముం ఎడుక్కారే-చిన్నసామిమత మఱియాదవరైప్పోల్ - దేహాభిమానంగళై యడుక్కారే॥ ని॥

వచనము॥ పైజెప్పిన ప్రకృతియొక్క స్వరూపవ్యాపారంబులఁ దెలిసికొనుట నత్యావశ్యకంబులగుటవలన అవియిచట సంక్షేపముగఁ జెప్పుచున్నారు.

శ్లో॥ చతుర్వింశతితత్త్వాని కేచిదిచ్ఛంతివాదినః।
కేచిత్ షట్త్రింశతత్త్వాని కేచిత్ షణ్ణవతీనిచ॥

అనగా బ్రహ్మవాదులలోకొందరు యిరువదినాలుగు తత్త్వంబులనున్ను, మరికొందరు ముప్పదియారుతత్త్వంబులనున్ను, మరికొందరు తొంబదియారు తత్త్వంబులనున్ను, యిచ్ఛయించుచున్నారు. అందు, శ్రోత్రము త్వక్కు చక్షువు జిహ్వ ఘ్రాణంబులను అయిదు జ్ఞానేంద్రియంబులును, వాక్ పాణి పాదపాయున్ను ఉపస్థలనెడి అయిదు కర్మేంద్రియములును, ప్రాణ అపాన వ్యాన ఉదాన సమానంబులను అయిదువాయువులును, శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధంబులను పంచతన్మాత్రలును, మనస్సు బుద్ధి చిత్తము అహంకారము అను అంతఃకరణచతుష్టయంబున్నుఁజేరి చతుర్వింశతి తత్త్వములగును.

వచనము ॥ 1. పూర్వోక్తత్రిగుణాత్మకంబులగు సూక్ష్మభూతంబులయందుఆకాశముయొక్క సాత్వికాంశంబువలన శ్రోత్రేంద్రియంబును, వాయువుయొక్క సాత్వికాంశంబువలన త్వగింద్రియంబును, తేజస్సుయొక్క సాత్వికాంశంబువలన చక్షురింద్రియంబును, జలంబుయొక్క సాత్వికాంశంబువలన జిహ్వేంద్రియంబును, భూమియొక్క సాత్వికాంశంబువలన ఘ్రాణేంద్రియంబును పుట్టెను. ఈ పంచభూతంబులయొక్క సాత్వికాంశ సమష్టివలన అంతఃకరణంబుబుట్టి అది వృత్తిభేదంబులచేత మనోబుద్ధి చిత్త అహంకారంబులాయెను.

2. ఆకాశముయొక్క రజోంశంబువలన వాగింద్రియంబును, వాయువుయొక్క రజోంశంబువలన పాణేంద్రియంబును, తేజస్సుయొక్క రజోంశంబువలన పాదేంద్రియంబును, జలంబుయొక్క రజోంశంబువలనపాయురింద్రియంబును, పృథ్వియొక్క రజోంశంబువలన ఉపస్థేంద్రి

యంబునుకలిగెను. ఈ పంచభూతములయొక్క రజోంశసమష్టివలన ప్రాణవాయువుపుట్టి అది వ్యాపారభేదంబులవలన ప్రాణ అపాన వ్యాన ఉదాన సమానంబులని పంచవిధంబులాయెను. ఇవియన్నియుఁగూడి లింగదేహము లేక సూక్ష్మదేహంబనంబడును.

శ్లో॥ భూతానిచకవర్గేణ చవర్గే ణేంద్రియానిచ।
టవర్గేణతవర్గేణ ఘ్రాణిగంధాదయస్తథా॥
మనఃపకారశ్చైవో క్తం ఫకారేణత్వహంకృతిః।
బకారేణభకారేణ మహాప్రకృతిరుచ్యతే॥
ఆత్మాతుసమకారేణ పంచవింశత్ప్రికీర్తితః॥

అనునట్లు ఇచ్ఛాప్రయత్నములేని సూర్యునియందు తనకిరణములచే మేఘముగలిగి అమ్మేఘమువలన వర్షోత్పత్తియై అవ్వర్షజలమందు ప్రతిబింబసూర్యుఁడుకలిగినట్లుబ్రహ్మమందు జీవేశ్వరాదిప్రపంచముద్భవించెను. గనుక,

శ్రుతి॥ పంచవింశదాత్మాభవతి। పంచవింశోయంపురుషః॥

అనగా మకారవాచ్యుఁడైన పంచవింశకుఁడు పురుషుఁడనంబడును చతుర్వింశతితత్వములు ప్రకృతియగును.

ఈ ఆత్మ అనాత్మవిచారముచే బ్రహ్మజ్ఞానంబుదయించును.

ఈ చతుర్వింశతితత్వంబులతోటి పంచీకృతమహాభూతంబులగు పృథ్వీ ఆపః తేజః వాయుః ఆకాశంబను స్థూలపంచమహాభూతంబులును,స్థూలసూక్ష్మకారణములను త్రిశరీరంబులును,జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులను అవస్థాత్రయంబును, వీనికెల్లకారణంబగు అవిద్యయుఁజేరి,

శ్లో॥ ఆహత్యతత్వజాతానాం షట్త్రింశత్ మునయోవిదుః॥

అనగా మునులు ముప్పదియారుతత్వంబులగునని జెప్పిరి.

పద్యము॥ ధరణిలోపలనారారు తత్వములకు। నవ్వలైయున్న తత్వంబు నెవ్వఁడెరుఁగు। శివుఁడుగురురూపమునవచ్చిఁ జెప్పకున్న। నవ్యతరభోగిశ్రీసదానందయోగి॥

ఈ ముప్పదియారు తత్వంబులతోఁటి అస్తి జాయతే వర్ధతే పరిణమితే అపక్షీయతే వినశ్యతే అను షడ్భావవికారంబును, అశనా చ పిపాసాచ శోక మోహ జరా మృతియను షడూర్ములును, చర్మము రక్తము మాంసము మేదస్సు అస్థి మజ్జాయషట్కోశంబులును, కామ క్రోధ లోభ మోహ మద మాత్సర్యంబులనెడు అరిషడ్వర్గంబును, విశ్వ తైజస ప్రాజ్ఞులను జీవత్రయంబును, సాత్విక రాజస తామసంబులను గుణత్రయంబును, ప్రారబ్ధము ఆగామి సంచితంబులను కర్మత్రయంబును, వచనము ఆదానము గమనము విసర్జనము ఆనందంబులను కర్మేంద్రియవ్యాపారంబును, సంకల్పించుట నిశ్చయించుట ధారణముఁజేయుట అభిమానించుట అను అంతఃకరణవ్యాపారంబును, ముదిత కరుణ మైత్రి ఉపేక్షలను సద్గుణ చతుష్టయంబును, దిక్కు వాయువు సూర్యుఁడు వరుణుఁడు అశ్వినీదేవతలను జ్ఞానేంద్రియ అధిదేవతలును, అగ్ని ఇంద్రుడు ఉపేంద్రుఁడు మృత్యువు చతుర్ముఖుఁడు అను కర్మేంద్రియ అధిదేవతలును, చంద్రుఁడు బృహస్పతి క్షేత్రజ్ఞుఁడు రుద్రుఁడను అంతఃకరణ అధిదేవతలునుజేరి 96 తత్వంబులగునని ఆర్యులు పలుకుదురు.

శ్లో॥ యేషణ్ణవతితత్వజ్ఞా యత్రకుత్రాశ్రమేరతాః ।
జటీముండీ శిఖీవాపి ముచ్యతే నాత్రసంశయః ॥

అనగా, ఎవరు పూర్వోక్తంబులగు 96 తత్వంబులఁదెలియుచున్నారోవారు యెచ్చటనైన యేయాశ్రమంబునందాసక్తులైనను మునిమైనను సన్యాసిమైనను గృహస్థుఁడైనను నిస్సందేహముగ సంసారబంధమునుండి విడువఁబడుచున్నారు. ఇట్టి బంధవిముక్తియే తత్వజ్ఞానఫలంబుగాన తత్వవివేకులై,

శ్లో॥ ఏవంజితేంద్రియోభూత్వా సర్వత్రమమతామతిం ।
విహాయ సాక్షిచైతన్యే మయికుర్యాదహంమతిం ॥

అనగా జితేంద్రియులై సర్వవిషయంబులయందును నాదియను బుద్ధినివిడిచి సాక్షియగు తన నిజస్వరూపమందే నేననుబుద్ధినియుంచి,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-షరజు-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

సాక్షిభూతపారుశైయదైన్న-మాక్షిపెట్రినే॥ సా॥

అనుపల్లవి.

తాక్షియొళిన్దపేక్షిత్తవసై-తీక్షిత్తుమతి సూక్షియూలె॥ సా॥

చరణములు.

1. కాక్షియినాల్ ఈక్షిప్పదొన్రుం-ఆక్షియన్రెన్రుపేక్షిత్తేక॥సా॥

2. వాక్షిమనదై మీక్షిశెయ్దు - మోక్షియెన్నె క్కటాక్షియెన్రు॥ సా॥

3. ఆమిదెన్బదుంపోమిదెన్బదుం-నామిదైచ్చిన్నసామిమఱన్దు॥సా॥

వచనము॥ అనునట్లు కృతార్థులై సుఖింపవలయునని, మరల

శ్రుతి॥ స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరేభ్యోవ్యతిరిక్తః పంచకోశాతీతః అవస్థాత్రయస్సాక్షిః చతుర్వింశతితత్వాధారః మాయయాప్రతీయమానాభ్యాం జీవేశ్వరాభ్యాంభిన్నః సచ్చిదానందరూపస్సర్వయస్తిష్ఠతి సఆత్మా ॥

అని ఉపదేశించుచున్నందున, పుష్పచందన స్త్రీ వస్త్రస్వర్ణాదులయందు పామరుండెట్లుప్రీతియుంచునోయటువలెను, వాదులనుగెలుచుటకిచ్ఛయించుపురుషుండు కావ్యనాటక తర్కవ్యాకరణాదులనెట్లు నభ్యసించునో యటువలెను, స్వర్గాదికామియగు వైదికుండు జపయజ్ఞఉపాసనాదులను శ్రద్ధాభక్తిపూర్వకముగా నెట్లుజేయునో యటువలెను, అణిమాద్యష్టైశ్వర్యలాభేచ్ఛంగలయోగి మహా ఆయాసముచేత చిత్తైకాగ్రంబు నెట్లుసంపాదించునో యటువలెను, ముముక్షువును పరమాత్మయైన తనను దేహాదులవలన విభజించిదెలియుటకిచ్ఛయించవలయును. ఎట్లనగా మాతాపిత్రుల శుక్ల శోణిత సూతకములవలన

జన్యంబై చర్మము రక్తము మాంసము మేదస్సు అస్థులు సాడియుం గూడి కరచరణాద్యవయవాకారమై స్తంభమువలెదోచునట్టి దేహము స్థూలదేహమనియు, జ్ఞానేంద్రియపంచక కర్మేంద్రియపంచక ప్రాణాది వాయుపంచక అంతఃకరణచతుష్టయంబులంగూడినది సూక్ష్మశరీరమని యు, ఈరెంటికికారణమైన అజ్ఞానాంధకారఅవిద్యయే కారణదేహమని యుఁదెలియవలయును. ఈత్రివిధదేహములు జడములగుటచేత అనాత్మయనఁబడును. ఈ మూఁడింటి నెరుంగుచుండు ప్రజ్ఞానమే ఆత్మయనంబడును. మరియు నీస్థూలదేహంబు అన్నమయకోశంబనియు, కర్మేంద్రియంబులును పంచవాయువులునుఁజేరినది ప్రాణమయకోశంబనియు, జ్ఞానేంద్రియంబులైదును మనస్సునుఁజేరినది మనోమయకోశంబనియు, తిరుగా జ్ఞానేంద్రియంబులైదును బుద్ధినిఁజేరినది విజ్ఞానమయకోశంబనియు, అవిద్యయైనకారణదేహము ఆనందమయకోశంబనియుఁ జెప్పంబడును. అనగా అన్నమయకోశము స్థూలదేహము, ప్రాణమయ మనోమయ విజ్ఞానమయకోశములు సూక్ష్మశరీరము, ఆనందమయకోశము కారణ శరీరము.

పద్యము॥ ప్రకృతియొక్కటిపాదుఫలములుసుఖదుఃఖ - ములు రెండుగుణములుమూఁడువేళ్ళు । తగురసంబులునాల్గు ధర్మార్థముఖ రంబు-లెటిగెడివిధములైదింద్రియంబు । లారుస్వభావంబులాశోకమోహాదు-లూర్ములుధాతువులొక్కయేడు। పైపొరలెనిమిదిప్రంగలుభూతం బు-లైదుబుద్ధియుమనోహంకృతులును॥ రంధ్రములుతొమ్మిదియుఁగోటరములుప్రాణపత్రదశకంబుజీవేశపక్షియుగము । గలుగుసంసారవృక్షం బుగలుగజేయఁ । గావనడగింపరాజ ఒక్కరుఁడవీవ॥

వ॥ అనునట్లు ప్రకృతియొక్కసర్వవ్యాపారములు జరుగుచుండియు నసంగుడునై వీటికెల్ల రాజునైవెలుంగు ఆత్మారామునిఁగనుగొను అపరోక్షజ్ఞానమొసగినసద్గురుని, శిష్యుండు

శ్లో॥ మాయావిద్యావిదూరాయ మహాచార్యస్వరూపిణే।
శంకరాచార్యదేవాయ తస్మై శ్రీజ్ఞానాత్మనే నమః॥

ద్రావిడవిరుత్తము.

శాత్తిరంకట్టుప్పిదట్టి తత్తైయుణాతాడవరోడే
గాత్తిర మేవడివాగి కక్కిన్దువిడక్కడవోనై
స్తోత్తిరంగిప్పువేదం పన్నుంపరమపదత్తై
మాత్తిరైయిల్ వళంగుం వళ్ళలైనీవరకూవాయ్.

2. మేలైఅమరర్కుంమేలాం విణ్ణవన్ మణ్ణిలిన్దు
మాలైయుంకాలైయుమిల్లా వగైయెన్ తలమిశైవైత్తు
క్కాలైఅరుణాట్కడన్ద కణ్ణుడైయానైయెన్ కణ్ణై
శోలైయిల్ వాళ్ఙకోయిలే స్వరూపనైనీవరకూవాయ్.,

అని యిట్లు ప్రార్థించుచు,

ద్రావిడవిరుత్తం.

ఇన్నముదుకనిపాగుకట్కంమశీనితే నెనరుచిత్తిడవలియవ
న్దిబంకొడుత్తనినై యెన్నైరంనిన్నన్బర్ ఇడైయఱాదురిగినాడే
ఉన్నియకరుత్తవిప్పురైకుళఱియుడలెంగుంఓయ్న్దయర్న్దవశమాగి
యుణర్ వఱియపేఱిన్బఅనుభూతియుణర్వైతే యుణార్వార్ గళుళ్ళపడికాణ్
కన్నిగైయొరుత్తిశిట్రిన్బంవేంబెన్నినుం కైక్కొళ్ళ పక్కవత్తిల్
కణవనరుళ్ పెఱిన్ మునేశొన్నవాఱెన్నెనక్కరుదినగైయావళదుపోల్
శొన్నబడికేట్కుమిప్పైదెక్కునిన్ కరుణైతోట్రిల్ సుఖారంభమాం
శుద్ధనిర్గుణమానసరదైవమే పరంజోతియే సుఖవారియే.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-కమాస్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

కాణామల్ అరైక్కణం పలయుగమాగుదే-కలంగిమనంనోగుదే॥ కా॥

అనుపల్లవి.

శేణాళమువనయాన్ శివనుంభావనై
శెయ్యుం తేజోమయనై దేవాదిదేవనై॥ కా॥

చరణములు.

1. అమలకులత్తిల్ పిఱన్దవళాఖివళ్ నమక్కానవశైన్ఱె-యూడై
యాభరణంగళధికమాయళిత్తదు మల్లామల్ దయైయెపణ్ణి- కమలకరత్తినా
లెడుకత్తినిల్ తాలియై-కట్టివలదుకై పిడిత్తవనమాలియై॥ కా॥

2. పరపురుషరైసొప్పనత్తిలుంనినైయాద పతివ్రతైయామెన్నై-
పంచబాణన్ ఐంకణైయాలెయ్వదై ప్పార్తడియాళ్ మునై-సరసమాగ
వన్దుతన్ వాదపద్మనై-శాట్రివుంవారాదసదానందమయనై॥ కా॥

3. మెయ్యాగత్తిరణ్డవళ్ నుకైతట్టివైత్త మిన్నిడైయనుభోగం -
వేడిక్కైయాయిరుక్కాదెనిలెనక్కున్ద విరహామేదునిషేకం- శెయ్యామ
లిరుక్కున్ఱ దివ్యగుణాళనై-చ్చిన్నసామియెనుం తెరివైమణాళనై॥ కా॥

ఇట్లార్తిజెందియుండగా, గురుండు

పద్యము॥ నీవుపృథివిగావునీరగ్నియునుగావు। మిన్నుగావునీవు
వీనికెల్లఁ। జెప్పిచూపరాని చిద్రూపమైనట్టి। సాక్షిగాగఁదెలియుమయ్య
నిన్ను॥

2. నీవిద్విజాదివర్ణముగావింద్రియగోచరుడవుగావు నిజముగను।
భావింపనిరాకారుఁడవి। విశ్వంబునకుసాక్షి వికసుఖవగుమీ.

అనగా పంచభూతమయ ప్రపంచమందు స్థూలదేహముచేత
సకలక్రియలుజేయునది జాగ్రదవస్థ; సూక్ష్మ దేహముతోగూడి జాగ్రత
యందు కన్నదివిన్నదికోరినది సంకల్పమాత్రమున ప్రత్యక్ష్యముగనిద్ర
యందనుభవించునట్లుండునది స్వప్నావస్థ; ఈప్రపంచంబేమియుఁదోచక
శూన్యమై నిద్రయం దానందముగమునిగియుండునది సుషుప్త్యవస్థ.

శ్లో॥ డోలాయమానంగోవిందం మంచస్థంమధుసూధనం।
రథస్థంకేశవందృష్ట్వా పునర్జన్మనవిద్యతే॥

అనగా స్వప్నమనుఉయ్యాలలో నూగించుకొనుచున్నవాఁడును
సుషుప్తియను మంచమందు పరుండున్నవాఁడును అంతటను తిరుగుట

కుపయోగమైనజాగ్రతయను రథమువిూదకూర్చున్నవాఁడునైన ప్రత్య గాత్మ దేహాదులకంటెనన్యుఁడు పరమార్థస్వరూపుఁడని తెలిసిన పునర్జన్మ దుఃఖముకలుగదని, గురుండుపురల

పద్యము॥ సాకారమసత్యంబు నిరాకారము॥ సత్యమిదేనిశ్చయము నిశ్చయముగ । నీకీతత్త్వము దెలిసిన నైకొనవు । పునర్భవాదిఘనదుఃఖములన్॥

2. ఏమిజెప్పుమనీ మేను ఈజగంబు । లేదునిశ్చయముగనొకటె మైన॥ శుద్ధచిన్మాత్రమగు నాత్మను వ్వోనేను॥ గాన నేకల్పనయునాకుగలుగ దెపుడు ॥

అనగా పైజెప్పినమూడవస్థలు విక్షేప ఆవరణశక్తులవలన గలిగెను. విక్షేపశక్తివలన పంచభూతములుగలిగి వాటిమేళనంబే స్థూల సూక్ష్మదేహములై వీటియవస్థలే జాగ్రత్స్వప్నములాయెను; ఈరెంటినిఆవరించుకొని ప్రపంచంబంతయు మరిపించుచునుండునదే ఆవరణ శక్తియగు జీవునికి కారణదేహమైన సుషుప్త్యవస్థ. ఈమూడు దేహము లొకటినొకటి నెఱుంగవు. గాన అనృత జడ దుఃఖస్వరూప మాయామయ మనదగును. ఈ దేహాదులకువిలక్షణుఁడై వీటివ్యాపారముల నెల్ల నెఱుంగుచుండునతండే సత్యజ్ఞానానంద ఆత్మారాముఁడు.

ద్రావిడవృత్తము.

పూనిలాయఐన్దుమాయ్ పునట్కుళ్ నిన్ర నాన్గుమాయ్
తీనిలాయమూన్రుమాయ్ చ్చిరన్దకాలిరణ్డుమాయ్
విూనిలాయదొన్రుమాగి వేఱువేఱుతన్మైయాయ్
నీనిలాయవణ్ణనిన్నై యార్ నినైక్కవల్లరే.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-భూపాళం-తాళం-అట.

1. బలరామా రవికులరామా భుజబలరామా కోశలరామా చతురరామా మనోహరరామా సౌందరరామా ఆయిరనామా॥ రామ॥

2. పల్లాయిరముయిరుగళ్ పుగుంద వైకుంఠం పరమపదం తరువాయోకో - కళ్ళనుమాయన్ నిన్నువిళక్కు ఒప్పిడిక్కురా యున్ కపటం ఆరఱివార్ కర్తావే॥ రామరామా॥

3. ముక్కాడిట్టప్పిళ్ళై మున్నిలప్పిళ్ళైయల్లాల్ ముపల్ కట్టిన పిళ్ళైయాయఱియాదే-ఇక్కాఱియం పోల్ నైరియమున్నదిర్ కాట్టి యిన్నైప్పు నైక్కాణ్బదెప్పోదే॥ రామరామా॥

4. నీదియాం నాళూరు పేరుక్కుళ్ ఒరువనై నీక్కియరుళుం విన్దైప్పాణ్డాయే-ఆదిమూలమెన్న నాదత్తిల్ పదం వైక్క ఆనైక్కు మున్నే వన్దాణ్డాయే॥ రామరామా॥

5. కాయిల్ట్రిప్పామ్బున్నైక్కలక్కుం వణ్ణం ఒరు కరుక్కలుణ్డాగియ వైగై లే-మయక్కత్తిలే నాజ్గళ్ మయక్కుం వణ్ణమిన్న మయక్కం కాట్టలామో నెడుమాలే॥ రామరామా॥

6. జాలంతణ్ణీరసల్ వళివెళియివట్టైన్దు-నాలుమూన్నిరణ్డొన్నాం అధికారా-కోలమానిడం కాట్టి ఆళుక్కుళ్ళే యాళాయ్-కుళుకుళుక్కి-అదెన్న రఘువీరా॥ రామరామా॥

7. మాయైత్తన్నైప్పడైప్పాయ్ మాయైయుం తుడైప్పాయున్ వల్లమైయఱియాదల్లో భూమి-మాయైక్కుళ్ తిరుమ్బవుం మయక్కం కాట్టినాలున్ మహిమైమైయఱివదెప్పడి స్వామి॥ రామరామా॥

8. నీయుం సీతైయుం పెట్రితాయుం తన్దైయుమెన్నే-నినైక్కుం ఓం నాజ్గళ్ సదాకాలం - తాయివళ్ మహిమైమై భువిక్కు కాట్టవేణ్డి స్వామినీ శెయ్దాయో ఇక్కోలం॥ రామరామా॥

9. కనవినాలెన్న వ్యయిరుం ఉయిరుక్కుళ్ళకరుత్తుం నీ తెరివాయో పెరియోనే-జనకనోరుత్తుమాత్రం తెరియాదుపోలిన్ద్రి జాలం శెయ్వాయో నీదానే॥ రామరామా॥

10. అగ్గినిమైయుంశుడుం అగ్గినిసీతై యెన్రగ్గినియజీన్దపో యివశ్ సూక్షి-ఇక్కో-లంరావణన్ తీణ్ణామల్ నిలత్తోడే యెమత్తానే యిదైవిడయే సాక్షి॥ రామరామా॥

11. తీమైయుంపిశాచ్చశోన్న వామైయుంవడవైచ్చేన్ తీమైయుంశుడుం ఇవళ్ ప్రతాపం - వాయ్పులిత్తదో మాజ్గాయ్ పులిత్తదో వెన్రుమన త్తిలెణ్ణినాలుం వెగుపాపం॥ రామరామా॥

12. ఎళ్లుక్కుళ్లెణ్ణైపోలిరుక్కిఅనీసీతై యిడత్తి లిరుక్కలైయో భర్తావే-ఉళ్ళుక్కరుత్తైవళ్లలజియుమెన్రవార్తై యునైయల్లవో శొల్లాయ్ కర్తావే॥ రామరామా॥

13. ఎదిరటక్కరైకొణాోయ్ పదియిలెజ్జళైవైత్తాయిన్ద దయవునక్కేజైపోచ్చో- బిభిషైవల్లిమైయిజ్గేశోధిత్తా యెజ్జళైవిరున్దిట్టు ప్రాణమనదాచ్చో॥ రామరామా॥

14. ఇద్దక్కాగియపోనైల పుటత్తిల్ వైత్తెడుప్పార్గళ్ ఇవళుక్కణ్ణోశొల్లాయ్వ్యత్యాసం - అక్కిల్లా త్తజ్గత్తై ప్పుటత్తిల్ వైత్తెడుత్తాయె అయ్యాఉనక్కుమున్దోమతిమోసం॥ రామరామా॥

అని శ్రీరాముని చతుర్ముఖుండు వినుతించినలాగున ఆత్మారాముని సదాస్తుతింపుడని, గురుండుమరల

పైజెప్పిన చతుర్వింశతితత్వములకు ఆత్మయేయాధారము. అనాత్మయగు తత్వసమూహము అనృత జడ దుఃఖ స్వరూపమైనది;ఆత్మసత్తు చిత్తు ఆనందస్వరూపుండు; ఎట్లనిన

నేత్రములందుండి జాగ్రత్ప్రపంచము నెరింగినఆత్మయే సూక్ష్మదేహమున కంఠమునందుండి స్వప్నప్రపంచమును నెరుంగునపుడు స్థూలదేహమును తదవస్థయు స్వప్నమందు లేకపోయెను గనుక స్థూలదేహముఅనృతము; సూక్ష్మదేహమందుండి స్వప్నావస్థ నెరుంగుఆత్మ కారణదేహముతోగూడి హృదయమందునిలిచి సుషుప్త్యవస్థయైన శూన్యము నెరుంగునపుడు సూక్ష్మదేహమును తదవస్థయు సుషుప్తియందు లేక

పోయెను గనుక సూక్ష్మదేహము అనృతము; సుషుప్తి యవస్థయైన కారణదేహమును తదవస్థయు సమాధియందు లేకపోయెను గనుక కారణదేహము అనృతము; ఈ దేహాదులొకప్పుడుండి యొకప్పుడు లేకపోయినా ఆత్మ ఎల్లప్పుడుండుటచేతే ఆత్మ సద్రూపుండు. మరియు దేహత్రయములు ఘటాదులవలె జ్ఞానములేక జడములైయుండును; ఆత్మ ఈజడమయిన దేహాదులను జ్ఞానముగా ప్రవర్తింపఁజేయుచు ఈ దేహాదులకార్యములైన జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులందుండి తద్వ్యాపారముల నెరుంగుచుండుటచేత ఆత్మచిద్రూపుండు; మరియు దేహము హేయమై రోగములుగలదియై చింతకుమూలమై జరామరణాద్యవస్థలుఁగలదియైయుండుటచేత ఈదేహము దుఃఖమయమనఁబడును; ఆత్మయో జననమరణాదులులేనిదియు సుషుప్తి సుఖమునకుమించినసుఖమైనదియు ఇతరసుఖముల నపేక్షింపకుండునదియునగునుగాన ఆత్మ ఆనందస్వరూపుండు. గనుక

ద్రావిడవృత్తము.

అసత్తిలెమ్మట్టుండమ్మట్టుం పరాముఖమాగినాయమ్మట్టుం
నిజత్తిలుళ్ విప్పార్వాయా యిప్పడినిరంతరప్పక్కత్తాల్
వసత్తిలుఱ మనసిన్ను చిన్మాత్తిరవడివమాగిల్మైన్దా
కళత్తదేహత్తిలిరుక్కినుం ఆనందక్కడల్ వడివాహాయే.

శ్లో॥ దేహాత్మజ్ఞానవత్ జ్ఞానం దేహాత్మజ్ఞానబాధకం।
ఆత్మన్యేవభవేద్యస్య సనేచ్ఛన్నపిముచ్యతే॥

అనగా స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరంబే నేనను ప్రపంచజ్ఞానంబుదృఢముగ సామాన్యులకెట్లున్నదో అటువలె నిట్టిదేహామే ఆత్మయనెడి ప్రపంచజ్ఞానంబునకు బాధకంబగు నేనుబ్రహ్మంబనెడి బ్రహ్మజ్ఞానంబు ఏమహానీయులకు ప్రత్యగాత్మయగు తమయందేగలుగుచున్నదో వారు మోక్షంబపేక్షింపకపోయినను మోక్షంబుపొందుచున్నారు. అయితే జ్ఞానియు యితరులవలె దేహవంతుడై కర్మంబులం జేయుచున్నందున

కర్మబద్ధుఁడగునేగాని ముక్తుఁడుగాడనిశంకింప, కర్మంబు అజ్ఞానజన్య కార్యంబు; కారణంబగు అజ్ఞానంబు జ్ఞానాగ్నిచేకాలిసందున, కార్యం బగుకర్మంబుచే బద్ధుఁడుగాడని భగవంతుడే ఆనతిచ్చియున్నారు.

ఎందువల్లననగ,

శ్లో॥ సత్యజ్ఞానానందపూర్ణ లక్షణం తమసఃపరం।
బ్రహ్మానందంసదాపశ్యాన్ కథంబధ్యేతకర్మణా ॥

అనగా అఖండసచ్చిదానందలక్షణంబై అజ్ఞానాంధకారంబున కంటె విలక్షణంబైనబ్రహ్మంబుతానను ఆనందమునెల్లప్పుడు అనుభవిం చుచున్నవాడై పుణ్యపాపకర్మములచేత నెట్లు బంధింపబడును? అనగా బంధింపఁబడడు.

పద్యం॥ ఆపాపలవిహారణములు।తీపులుపుట్టింపమఱియున్ తేకువ లేక। ఆగోపాలసతులునున్ను।వ। నేపనులుమఱచియుండిరీక్షణపరులై॥

అనగా బ్రహ్మవిద్యాభ్యాసులు ప్రకృతిపురుషుల విచారణలు నిరతిశయానందమును పుట్టింపుచుండగా జననమరణాదిభయములు లేని వారై బ్రహ్మనిష్ఠయందలి ప్రేమచేత సద్గురునియేవీక్షించుచు చతుర్ద శేంద్రియవ్యాపారంబులను మఱచియుండు నప్పుడు, గురుండనుమరల

శ్లో॥ ఆత్మానంరథినంవిద్ధి శరీరంరథమేవతు।
బుద్ధించసారథింవిద్ధి మనఃప్రగ్రహమేవచ ॥

2. ఇంద్రియాణిహయాన్యాహుః విషయాంతేషుగోచరాన్।
ఆత్మేంద్రియమనోయుక్తం భోక్తేత్యాహుర్మనీషిభిః ॥

అనగా జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియములనెడుగుఱ్ఱములును సంకల్ప వికల్పాత్మకమనస్సునెడుపగ్గమును శబ్దాదివిషయములనెడు సంచారస్థళ మును బుద్ధియనెడిసారథియు ప్రాణాదిదశవాయువులనెడు యిరుసును ధర్మ అధర్మములనెడు చక్రములుఁగల శరీరమనెడురథమువీూద అకర్త అభోక్త అసంగుఁడునునైన ఆత్మారాముఁడు కర్తభోక్త సంగుఁడు అను అభిమానముగలవానివలె తోపింపఁజేయుచుకూర్చుండి సర్వేంద్రియ

ములచేత తనకిష్టములైన సర్వవిషయములను అనుభవింపకయే అనుభవింపుచున్నవానివలె తోచుచుండును. ఇట్టి అసంగచైతన్యుఁడైన ఆత్మారామునియొక్క శుశ్రూషకొరకు తనచేత నేసృజింపబడిన మనోబుద్ధీంద్రియాదులు సార్థకములని భావించి «బ్రహ్మైవాహమస్మి» యను దృఢప్రజ్ఞగలిగి ముక్తికాంతను చేబట్టి నిరంతరము సద్గురుసేవారతులై సుఖింపవలయు. ఇట్లు పరబ్రహ్మమే నేనని అనుసంధానముఁ జేయుటయే సాంఖ్యయోగఫలమని బోధింప, శిష్యుండు మంగళముపాడుట:—

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-కేదారగౌళ-తాళం-ఆది.

1. శ్రీరామరాజయజయ-సీతామనోహరా - కారుణ్యసాగరా-కరుణానిదేహీ॥

2. భవనైప్పొట్రిపంకజసం-భవనైప్పొట్రిపరంపొరుళాం-ఇవనైప్పొట్రివయిరుడైయాళ్-ఎన్నతవంశెయ్‌దాళో॥ శ్రీ॥

3. మనైయాళాంమైథిలియై-మనమగిళ్‌న్దుమరువుంవగై - యెన్నైయాళుం ఇవనైప్పొట్రాళ్ - ఎన్నతవంశెయ్‌దాళో॥ శ్రీ॥

4. అంగుం ఇంగుం అనైత్తులగుం అణువాయుళ్లడక్కోణ్డుం-ఎంగుంబనాయ్ ఇవనైప్పొట్రాళ్ - ఎన్నతవంశెయ్‌దాళో॥ శ్రీ॥

5. ఇన్నవిధంఎనుశ్రైక్క - ఇతరమిల్లైయెనిరుక్క - ఎన్న శొల్వేన్ ఇవనైప్పొట్రాళ్ - ఎన్నతవంశెయ్‌దాళో॥ శ్రీ॥

6. సతతంచిన్నసామిదాసన్-సంతోషిక్కసదయనాగి-ఇదయం వన్దాన్ ఇవనైప్పొట్రాళ్- ఎన్నతవంశెయ్‌దాళో॥ శ్రీ॥

శ్రీకృష్ణఃప్రీయతాం. ఓం తత్ సత్.

అమనస్కయోగము.

ద్రావిడవృత్తము.

ఐయ్యానేయెనదు లేని ద్రనంతజన్మంగళాండ
మెయ్యానే యుపదేశిక్క వెళివన్దగురువేపోట్రి
ఉయ్యావేము క్తినల్గుం ఉదవిక్కోరుదవినాయేన్
శెయ్యావేణ్రనుంకాణేన్ తిరువడి పోట్రిపోట్రి॥

పద్యము॥ ఏపరమేశ్వరుఁ జగములిన్నిటిఁగప్పినమాయగప్పఁగా॥ నోపకపారతంత్ర్యయమున నుండుమహాత్మకయిట్టినీకు । నుద్దీపితభద్ర మూర్తికి స్సుధీజనరక్షణవర్తికిఁ దనూ । తాపముఁనాయమ్రొక్కెద ను ధారతపోధనచక్రవర్తికిఁ॥

భావము॥ ఏపరమపురుషుఁడు లోకములనన్నిటిని యావరించి మోహింపజేయునట్టిమాయ తన్నావరింపలేక నతనికిలోఁబడియుండగా తాను కల్యాణగుణపరిపూర్ణుఁడైప్రకాశించుచు నేకాంతభక్తితో తన్ను నారాధించు విజ్ఞానముగలవారి నానందింపఁజేయుచు నధికతపస్సుచే శ్రేష్ఠులైనవారికెల్ల ప్రభువునైనసద్గురునికి దేహతాపములుతొలఁగ సదా మ్రొక్కి కృతకృత్యులైసుఖించు సచ్ఛిష్యులకు, సద్గురుండు

ద్రావిడవృత్తము.

పారాదిఅణ్డమెలాం పడర్న్దనల్లలంపోల్ పార్తనైయేముఴివిల్ నిన్రుపారైపదానిన్ర। దారాలుమఱియాద స్తత్తనోర్అదువాయంగిరునీ యెజ్గిరిన్దుం అదువానైకణ్డాయ్ । పూరాయమాగవుంనీ మట్రోర్నైర్ విరిత్తు ప్పలంబాదే చంచలమాయ్బ్బుద్ధియై నాట్టాదే। ఓరాదేయ్యెనైర్ యుం నీమున్నిలైనైయ్యాదే ఉళ్ళబడి ముడియమెలాం ఉళ్ళబడికాణే.

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-బ్యాగ్-తాళం-ఆది. నోండిచ్చిన్దు మెట్టు.

1. పేశాద్దిరుప్పదేసుఖం-మనదే - పిన్నెయెన్నెక్కుఱియాదె- యెన్నైనిట్టుప్పిఱియాదె-ఆశాపాశత్తిలత్తన్ది- మనదే- అజ్గుమిజ్గుం తేడి తేడి-ఎజ్గుంనిలైకాణమలోడి - వేసారియలైయాదే-మనదే- విష్ణువెన్రుం శివనెన్రుం జిష్ణుకంజభవనెన్రుం-ఆచార్యనెన్రుంభావనై-పణ్ణాదె- అజ్ఞాని యవనెన్రుం సుజ్ఞానియివనెన్రుం-భేదబుద్ధియడైయాదె-నిర్విశేష-బ్రహ్మ త్తుక్కుబ్భేదమిల్లై-కర్మత్తుక్కుణ్డెన్రుం శొల్లై-నిద్ధాన్తిత్తునీదానె - కణ్డుకొ ణ్డు-నిలైయామలిరైత్తళ్ళియులైయాదెతుళ్ళితుళ్ళి-యెత్తస్థలచ్చైకొడాదే పరంపొరుళ్ - ఎట్టుదిక్కుం తేడినాలుం-కిట్టుమోకిట్టాదుమేలుం - వాసం కాణాగోపురమేఱుం-ఘాఱుపోల-వాడం శెయ్దుపరానంద-బోధత్తైవిడా

దెల్లన్ద - మహాదైవంఅంతర్యామియై - ప్పిళ్లక్కాదై - మరుందు వీరియం
శెయ్యుం- అరుందువినైయైక్కొయ్యుం- ఏకసాక్షియానవళ్ళైక్కా-అధి
కారి-ఎడుక్కామల్ తానేవిట్టు విడుక్కానోపాడుపట్టు-ఒన్రుదానెనా
లుంఇరణ్డై-ప్పారిన్ద - యూహైచిన్నసామిశొన్న-దాగైయాలధికమెన్న॥
పేశాదిరుప్ప దేసుఖం॥

అని బోధింప, శిష్యుండు

దావిడవృత్తము.

కన్దుగమదక్కరియై వశమాయ్నడత్తలాం కరడివెంపులివాయైయుం
కట్టలాం ఒరుశింగముదిగిన్ మేట్కొళ్ళలాం కట్చెవియెడుత్తాట్టలాం
వెంతళ్లలిలిరదంవై తైన్దులోహత్తైయుం వేదిత్తువిట్టుణ్ణలాం
వేఱొరువర్ కాణామలులగత్తులావలాం విణ్ణవరైయేవల్ కొళలాం
సంతతముం ఇళమైయోడిరుక్కలాంమట్రొరుశరీరత్తినుం పుగుదలాం
జలమేల్ నడక్కలాం కనల్ మేలిరుక్కలాం తన్నిగరిల్ సిద్ధిపెఱలాం
శిన్దైయైఅడక్కియే సుమ్మాయిరుక్కిన్ర తిఱమరిదు సత్తాగియెన్
చిత్తమిశైకుడికొణ్డఅఱివానదైవమే తేజోమయానందమే.

అనునట్లీఅమనస్కయోగము సాధించుట దుర్లభంబని శంకింప,
గురుండు పకపకనవ్వుచు మరల

శ్లో॥ జన్మనాజాయతేశూద్రః కర్మణాజాయతేద్విజః ।
వేదాభ్యాసేనవిప్రాణాం బ్రహ్మజ్ఞానేనబ్రాహ్మణః ॥

పద్యము ॥ అజ్ఞానమేశూద్రత్వము। సుజ్ఞానమేబ్రాహ్మణుండు
శృతులనువినరా। అజ్ఞానముడిగివాల్మీకి। సుజ్ఞానపుబ్రాహ్మడాయె చూ
డరవేమా ॥

శ్లో॥ భజగోవిందంభజగోవిందం భజగోవిందంమూఢమతే।
సంప్రాప్తేసన్నిహితేకాలే నహినహిరక్షతిడుకృఞ్కరణే॥

2. కురుతేగంగాసాగరగమనం వ్రతపరిపాలనమథవాదానం।
జ్ఞానవిహీనస్సర్వమతేన ముక్తింనభజతి జన్మశతేన॥ భ॥

౭. జటిలోముణ్డీలుఞ్చితకేశః కాషాయాంబరబహుకృతవేషః।
పశ్యన్నపినచపశ్యతిమూఢో హ్యుదరనిమిత్తో బహుకృతవేషః॥

పద్యము ॥ వేషభాషలెరిగి కాషాయవస్త్రముల్ । బోడినెత్తి గల్గిబొరయుచుండ్రు । తలలుబోడులైనతలఁపులుబోడులా । విశ్వదాభిరామ వినరవేమా॥

శ్లో॥ ఉపసమీపేయోవాసో జీవాత్మపరమాత్మనోః।
ఉపవాసస్సవిజ్ఞేయః నతుకాయస్యశోషణం॥

శ్లో॥ ఉత్తమాతత్వచింతాచ మధ్యమంశాస్త్రచింతనం।
అధమామంత్రచింతాచ తీర్థభ్రాంత్యధమాధమః॥

పద్యము ॥ ఉత్తమోత్తముండు తత్వజ్ఞుడిలమీద । మహిమజూపువాఁడుమధ్యముండు। వేషధారియుదరపోషకుఁడధముండు । విశ్వదాభిరామవినరవేమా॥

శ్లో॥ నయోగేననసాంఖ్యేన కర్మణానోనవిద్యయా ।
బ్రహ్మాత్మైకత్వబోధేన మోక్షస్సిధ్యతినాన్యథా॥

అని శ్రీశంకరభగవత్పాదాచార్యులు మొదలగు మహాత్ములు జెప్పియుండు మర్మములను దెలియక,

శ్రుతి॥ “దేహవర్ణాశ్రమకర్తృత్వ భోక్తృత్వ మమత్వ అభిమాన అహంకారభావన ఆరూఢోమూఢః॥”

అనునట్లు దేహేంద్రియ ప్రాణాదులు నేనని యభిమానించి మనుష్యస్వర్గ సత్యాదిలోకములయందష్టైశ్వర్యాది మహాభోగములనుకోరి వర్ణాశ్రమ ధర్మంబులనుష్ఠించుటయు, వేదశాస్త్రరహస్యార్థములనెఱుంగక వాటిని పఠించుటయు,

శ్రుతి॥ “స్వస్వరూపస్యవిజ్ఞానాత్ నాధికం తీర్థముచ్యతే॥”

అనగా సర్వోత్తమోత్తమంబగు సస్వరూపవిజ్ఞానమనుతీర్థమందు మగ్నులైసుఖింపకయు, జీవాత్మపరమాత్ములకు మిక్కిలి సమీపస్థితిరూపమైనచింతనంబెద్దిగలదో అదియే ఉపవాసశబ్దార్థంబని దెలియకయు, తీర్థస్నాన ఉపవాస జప తప దాన యజ్ఞయాగాదికర్మములయందాసక్తు

లైయుండుట మోక్ష హేతువని దలంచువారికిని, పూజలలోపల మానసపూజయు సన్న్యాసములలో బ్రహ్మైకత్వానుసంధానమను సన్న్యాసము నుత్కృష్టములైనవని దెలియకయు, బాహ్యసంసారమునుత్యజించి వాత్రాంబుపర్ణాసనులై విజనస్థళంబున వాసముఁజేయుచుండిన భరతాదులుపడినపాట్లుయోచింపకయు, ఉదరపోషణార్థమై వేషములఁధరించి "ఇతోభ్రష్టస్తతోభ్రష్టః" అనునట్లు యిహపరసుఖములకు వెలియై చెడువారికిని, అణిమాద్యష్టైశ్వర్యాదిలాభేచ్ఛచే హఠ లయ యోగాభ్యాసులకును దుర్లభంబేగాని,

శ్లో॥ దుర్లభోవిషయత్యాగో దుర్లభో తత్వదర్శనం।
దుర్లభోసహజావస్థా సద్గురోః కరుణాంవినా ॥

పద్యము॥ చుట్టుబడియుండవలె శుద్ధగురుసన్నిధిని। కట్టుబడియుండవలె కాంతిలోన। పట్టుబడియుండవలె పరమహంసనుగూడి। సంశయంబులు లేక చాటుమనసా॥

అనునట్లు సద్గురుమూర్తి కరుణలేనియెడల విషయత్యాగంబును బ్రహ్మదర్శనంబును స్వభావమగుబ్రహ్మనిష్ఠయు అసాధ్యమైనది; సద్గురుకరుణయున్నయెడల ఇవన్నియుసులభంబగును; గనుక సద్గురుని పూర్ణానుగ్రహమునకు పాత్రులై,

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-దర్బార్-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

భక్తపరాధీననప్పా-పారిన్దమొళియై ఒప్పాతప్పా॥ భ॥

అనుపల్లవి.

ముక్తసంగనడి ముళరియైత్తా-
ముక్కియమాయ్‌ప్పట్రి నక్కియర్-నీ-నాన్॥ భ॥

చరణము.

1. విత్తంమాడుకన్రువీడుపిళ్ళైపెణ్ణు-సుట్రింఅవనిసోదరరైయుంఖిణ్ణు-నిత్తమ్మెయ్యెన్నిర్గుణనాగక్కణ్ణు - భక్తసంగత్తిల్ పరమ్మానం

దుంకోణ్ణు । సత్తమగురువైమెత్త- సంతోషిప్పిత్తుశుద్ధ-చిత్తత్తినిలన్నుట్రి
చిన్నసామిపోలొత్త । కట్టిమట్టిపుత్తగత్తవిద్దైకట్టిగత్తిల్ వైత్త॥ భ॥

ఇట్టి వైరాగ్య ఉపశాంత్యాది కల్యాణగుణములను పొందినవారు,

శ్లో॥ ఊర్వసీగర్భసంభూతో వసిష్ఠస్యమహాముని: ।
తపసాబ్రాహ్మణోజాత స్తస్మాజ్జాతిరకారణం ॥

2. రజకీగర్భసంభూతో నారదస్యమహాముని: ।
తపసాబ్రాహ్మణోజాత స్తస్మాజ్జాతిరకారణం ॥

3. శుకస్యగర్భసంభూత శ్శుకయోగి మహాముని: ।
తపసాబ్రాహ్మణోజాత స్తస్మాజ్జాతిరకారణం ॥

4. బ్రాహ్మణక్షత్రియోవైశ్యో శూద్రోచండాలఏవచ ।
దృఢాభ్యాసకరోనిత్యం పునర్జన్మనవిద్యతే ॥

5. సత్సంగత్వేనిస్సంగత్వం నిస్సంగత్వే నిర్మోహత్వం ।
నిర్మోహత్వేనిశ్చలతత్వం నిశ్చలతత్వే జీవన్ముక్తి: ॥

భజగోవిందం:— అనునట్లు ఏజాతివారైనను,

శ్లో॥ రామఏవపరంబ్రహ్మ రామఏవపరంతప: ।
రామఏవపరంతత్వం శ్రీరామోబ్రహ్మతారకం ॥

ఇట్టి సద్గురూపదేశమును సదాదృఢముగనభ్యసించుచు, సత్సంగమందేయుండినపక్షమున,

శ్లో॥ యోగరతోవాభోగరతోవా సంగరతోవా సంగవిహీన: ।
యస్యబ్రహ్మణిరమతేచిత్తం నందతినందతినందత్యేవ॥ భజగో॥

పద్యము॥ చక్కెరయును లవణంబును । గ్రక్కుననుదకముల యందుఁ గరగినరీతిన్ । మిక్కిలితనుఁగనుఘనుమది। చొక్కుచునానంద జలధి మునిసిలయించున్ ॥

వచనము॥ యోగియైనను భోగియైనను సంసారియైనను సన్యాసియైనను చిత్తమును సర్వదా బ్రహ్మమునందులయింపజేయువారికి దుర్లభంబుగాదని గురుండుబోధింప, శిష్యుండు సంసారులకు బాహ్యావ్యా

పారంబుగలుగుచుండగా వారు బ్రహ్మానందంబునుండి భేదింపబడుచున్న గదా, గనుక ఈ ఉన్మనీయోగంబు వారలకు దుర్లభంబని శంకింప దృఢముగస్థాపింపబడిన మహాశిలయందు నదీప్రవాహంబు ప్రవహించి నను ఆశిలయెట్లు భేదింపబడదో అట్లు జ్ఞాని బుద్ధియందు సంసార వ్యాపారప్రవాహంబు ప్రవహించినను అతనిబుద్ధి బ్రహ్మానందంబునుండి భేదింపబడదని, గురుండు మరల,

పద్యము॥ సంసారమునందుండియు। సంసారముమిథ్యజేసి సర్వముతానై। సంసారమందెదెలిసిన। సంసారేరాజయోగి సత్యమురామా॥

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

సంసారిగళానాలెన్న ధన్నియరాగారో॥ సం॥

అనుపల్లవి.

హింసాదిగళైవిడుత్తుప్పరమ-హంసాదిగళై యడుత్తైథుకులావ
తంసానీయేశరణమెనున్ఱి-కంసారియైవణంగుంపేర్గళ్॥ సం॥

చరణములు.

1. భాగవతరామాయణభగవద్గీతైసహస్రనామ - పారాయణముంరామనామభజనైయుంఅధికనేమ। మాగనిత్తియకరుమం- పరోపకారం-ఏకమనదాగద్ధరుమం-పురిన్దుజగ- న్మోహనన్పదత్తిరుమం-జనంకొణ్డాన్న-వాహనన్ అన్ఱివరుమం-భుజనాభనాం। మేఘవణ్ణనిరుమెల్లడిగళుక్కేతొండు - శెయ్దుమునివర్ - వేదభూతనాదాదిగళుళ్ళంకణ్డు-అవర్గళెల్లాం-భాగవతర్గళెనప్పురమనిశ్చయంకొణ్డు-మూఢర్గళాగుం-పాషండజనసంభాషణంగళైయుంవిండు-కర్మానుసార। దేహమనిత్తియమెన్రుసదా పర-లోకభయంకొణ్డఖిలాండంగళుం - ఆగమవేదోపనిషత్ ముత్తైప్పడి-రాఘవమయమెన్రఱియుంపేర్గళ్ ॥ సం॥

2. పెట్రతాయ్తన్దైయిరన్దు పేరైయుంపూశిత్తుప్పెణ్డు-పిళ్లై అనుజర్ ఐయ్యర్ పాదంపిరియంకొళ్ళచ్చెయ్దుపండు - చిత్తక్కమలత్తిలన్బు-

మెత్తవుళ్ముట్టు)-శుద్ధగాన పేర్గళ్ మున్బు-ఇత్తల త్తినిల్ - ఎత్తనైప్పేర్గళో
పిన్బు-కట్టు) త్తెళిన్దోర్-అత్తనైప్పేరైయుం తెన్బు- కొణ్డుతుదిత్తు। నిత్తియని
ర్మలనిర్గుణసర్వాకార-శూరాధిశూర - నీరజనాభ నిరామయనిఖిలాధార-
మధుసూధన-సత్తియసూపపతంగకులకలశపారా-వారచంద్ర-సాధుజన
శరణ్యమాధవరఘువీర-శంబర వైరి। పుత్తిరపరమదయాకరరామ-భద్దిర
నెన్రననవరతమనన్నియ-భక్తియుడన్ పరమానందత్తోడు - నిత్తియముం
తుది శెయ్యుం పేర్గళ్॥ సం.

3. ఎన్నసత్కర్మం శెయ్దాలుం రామనుక్కర్పణ మెన్రుం-ఎల్లా
మవన్ శెయలెన్రుం ఇందిరియంగళై వెన్రు। శొన్నసుఖైయెత్తళ్ళుమల్ -
తన్మహిమై-ఇన్న వారెన్రువిళ్ళుమల్-ఎవరిలుంనాన్-ఉన్నతనెన్రుతుళ్ళా
మల్-ఎప్పొదుంపిఱర్-అన్నత్తిల్ ఆశైకొళ్ళామల్-పిణ్ణాంకొణ్డు।మన్న
వరెన్రు మూఢమనదైత్తుది శెయ్యామల్- కోదండపాణి-మహిమై య
ఱిన్ద భాగవతజనంగళై నైయ్యామల్-పరస్త్రీగళై - తున్న మోహంకొణ్డు
తొడర్న్దుమనదుతోయ్యామల్-పెరియోర్గళ్ - శొల్లుం వఴితవిర్న్దు
దుర్వఴిప్రవేశియామల్ - సంతతంఐయ్యన్ పొన్నడియై ధ్యానం శెయ్
దుప్రసన్నసిద్ధనాయ్ భగవత్ గుణంగళై-సన్నయమాగభజనై శెయ్యుం-
చిన్నసామి దాసనైప్పోల॥ సం। అని ఆనతిచ్చి, గురుండు మరల

శ్రు। ఏకమేవాద్వితీయంబ్రహ్మ నేహనానాస్తికించన ।
బ్రహ్మైవాహం ఇదంజగచ్చ సకలంచిన్మాత్రవిస్తారితం॥

అనునట్లు బహుజన్మ పుణ్యవిశేషముచేత లబ్ధమైన సద్గురూప
దేశసంపదవలన "హరిమయము విశ్వమంతయు హరివిశ్వమయుండు"
యను ప్రమాణానుసారముగ "అహంబ్రహ్మాస్మి" అనెడి సమన్వయ
ముచే సుఖించువారు సంసారులైనను కృతార్థులై యితరులనుగూడ
కృతార్థులుగఁజేయుచు ఆరూఢ బ్రహ్మవేత్తలైయుందురు అని బోధింప,
శిష్యుండు చంద్రకిరణములను పానముఁజేసి సంతుష్టినొందు చకోర
పక్షివలె ఆనందభరితుఁడై కుంభగతదీప కళికచందమున చంచలములు

తీరి ధర్మాధర్మములు బంధమోక్షములు జరామరణములు మొదలగు నవి నెద్దియు అసంగచిదాత్ముఁడైన తనకు లేదని దృఢముగ దెలిసి :—

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-ముఖారి-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఎన్న శొన్నాళ్-అవళ్-ఎన్న శొన్నాళ్॥

అనుపల్లవి.

పన్నగశయనన్ పాదత్తిరుప్పవళ్॥ ఎన్న ॥

చరణములు.

1. శినత్తోడుంగుణ ధనత్తోడుం దేహ- ఘనత్తోడుం శేరా- మన త్తోళ్లి-అవ॥ళెన్న॥

2. శక్తియైయుం విరక్తియైయుం-పరిశుద్ధియైయుంతరుం ముక్తి మడన్దై॥ యెన్న॥

3. ఈషణమూదొడు భాషణం శెయ్యార్-పోషణం శెయ్దిడుం భూషణ మానవళ్॥ ఎన్న॥

4. మానంతపిర నిధానంత్రవ-మోనంతరుం పూరణానంద రూపిణి॥ యెన్న॥

5. అదిరుంభయజ్గళ్ ఉధిరప్పురిన్దు- ఎదిరిల్లాసుఖంముదిరచ్చేయ్ బవళ్॥ ఎన్న॥

6. అనఘశుకనుం సనకాదిగళుం-జనకనుం శేరుంకనకరూపిణి ॥

7. నిన్ద్రిజగమెల్లాం ఒన్రెన్రజియామల్ - శెన్రలైయుంపేరై యెన్రుం శేరాదవళ్॥ ఎన్న॥

8. భూమియిల్ఎన్రుం అకామిగళుక్కభి - రామియువళ్ చిన్న సామివిషయత్తిల్॥ ఎన్న॥

అని ఇట్లు శుక జనక సనక సనందనాదులుపొందిన ముక్తికాంత సుఖంబు తనకుప్రాప్తంబగునోయని చింతించినశిష్యునికి, నానాపుష్ప ములయందు తిరుగుచుండిన భృంగము సంపెగపుష్పముయొక్క స్పర్శ

గ్గ్లుటచేత చచ్చునట్లు ఇంద్రియార్థవిషయములయొక్క ఆసక్తదముచే పారవశ్యమునొందుచిత్తము బ్రహ్మానందమునందు మగ్నతనొందెనేని ముక్తికాంతసుఖంబు లభ్యమగునని గురుండానతిచ్చిన, ఆప్రకారంబే శిష్యుండు సమాధినిష్ఠచే అన్యోన్య అఖండ సమరసైక్యంబనుభవించి కొంతతడవకు బహిర్ముఖుండై,

దా్రవిడకీర్తన. నీలాంబరి-తాళం-ఆది. ఉయ్యాలమెట్టు.

1. నానారోసీయారో- నడువెయొరుపాలారో-తానారోవెన్రు ఊర్న్తు తవముడిప్పదెక్కాలం॥

2. తానాగవన్తు తడుత్తాణ్డైనెయిన్బ-వానాగచ్చెయ్దఇన్బవానే పరాపరమే॥

3. వాడుముఖంకణ్డైన్నై వాడామలేకార్త-నీడుంకరుణై నిత్తైవే పరాపరమే॥

4. ఉళ్ళపొరుళ్ ఆవియుడల్ మూన్రుంఅనేౖదాఱ్- కొళ్లైకొణ్డ నీయొఱ్ కుఱైతీర్ పరాపరమే॥

5. పారాయోఎనై్న ముఖం పార్త్తొరుకాలెన్‌కవలై-తీరాయో వాయ్‌తిఱన్దు శెప్పాయ్‌పరాపరమే॥

6. బంధమెలాంతీరపరంజ్యోతినీగురువాయ్-వన్దవడివైమఱవేఱ్ పరాపరమే॥

7. ఆద్యంతంనీగురువాయ్ ఆణ్డదల్లాల్ నినై్న యన్రి - బోధనై యుండణ్డో పుగలాయ్‌పరాపరమే॥

8. ఆశైయున్‌మీాదల్లాల్ అరుళ్ఆయుంవేఱుంఇన్రిల్-పాశంపై య్యేన్‌నిన్కరుణై పొంగాల్ పరాపరమే॥

9. కణ్ణేకరుత్తే ఎన్కర్సగమేకణ్ణైఅన్ద-విణ్ణేఆనంద వియప్పే పరాపరమే॥

10. ఆరావముదే అరశేఆనందవెళ్ళ-ప్పేరాఱే మోనప్పెరుక్కే పరాపరమే॥

11. ముత్తేపవళమే మొయ్త్తపసుంపొన్నే-చిత్తేయెన్నుళ్ళే త్తెళివే పరాపరమే॥

12. అణ్డపిణ్డమ్కాణేన్ అగముంపుఱముంఒన్రాయ్ - కణ్డయె న్నైనీకలన్ద కాలంపరాపరమే॥

13. అద్వైతమాన ఐక్యఅనుభవమే - శుద్ధనిలైఅన్నిలైయనాన్ శొల్వార్ పరాపరమే॥

14. నీయేనానెన్రునినైప్పుంమఱప్పుంఅఱ-తాయేఽనయఅరుళ్ తన్దాయ్ పరాపరమే॥

15. భక్తర్సిద్ధర్వాఴి పరిపక్కువర్గళ్వాఴి - శెజ్గోల్వై త్తవర్గళ్వాఴి గురువాఴిపరాపరమే॥

ఇట్లు ఏకాంతభక్తిచేస్తుతింప, గురుండు మరల

పద్యము ॥ నిర్మలస్థితిధర్మ మధర్మగతియు। సుఖము దుఃఖము మదియందె చొప్పడంచి । కర్తయుభోక్తయునునీవు గాక నెపుడు। ముక్తుడవేయగుచునుందువు మునివతంస॥ అని మరల,

శ్లో॥ యస్మిన్కాలేస్వమాత్మానం యోగీజానాతి కేవలం।
తస్మాత్కాలాత్సమారభ్య జీవన్ముక్తో భవేదసౌ॥

అనగా ఏకాలమందు బ్రహ్మోపాసకుండు అద్వితీయుండైనట్టి తానైనకూటస్థస్వరూపమును సద్గురునికరుణవలన నెరుంగుచున్నాండో ఆకాలము మొదలుకొని యీబ్రహ్మోపాసకుండు జీవన్ముక్తుండగును. పైశ్లోకమందు అజ్ఞానము ఆవరణము విక్షేపము పరోక్షజ్ఞానము అపరోక్షజ్ఞానము దుఃఖనివృత్తి ఆనందప్రాప్తులనెడు జీవసప్తావస్థలు జెప్పంబడెను. దీనివివరమెట్లనగా, ఒకానొకఆచార్యునియొక్క శిష్యులలో పదిమంది తమగురుకృత్యంబునకై గ్రామాంతరంబునకుంబోదలచి మార్గంబునందుండు నదిని సుఖంబుగాదాటివెళ్ళిరి. అందుముఖ్యుండైనవాడు తాము పదిమందియు సుఖంబుగ గట్టుజేరిరోలేదోయని తనకంటె

నితరులగు తొమ్మిదిమందినిలెక్కఁబెట్టి గణనకర్తయగు తన్నుఁదాను భ్రాంతిచేత మఱచిపోయెను ఇది అజ్ఞానమనబడును. మరియు దశముడు లేడు కనబడలేదని తెలిసిచెప్పెను ఇది ఆవరణద్వయమనఁబడును. మరియు దశముఁడు నదియందు మృతిబొందెనని పెద్దవెలుగెత్తియేడ్చెను ఇది విక్షేపమనబడును. అట్లు దుఃఖించుచుండగా ఆప్తునివలన దశముడుచావలేదు ఉన్నాడని విని దశముని స్వర్గాదిలోకంబువలె పరోక్షముగ నెరింగెను ఇది పరోక్షజ్ఞానంబనంబడును. మరియు ఆప్తుఁడు లెక్కపెట్టి నీవే దశముఁడైతివియనిజెప్ప తనను అపరోక్షముగ నెఱింగెను ఇది అపరోక్షజ్ఞానమనంబడును. వెనుక దుఃఖమునువిడిచి సంతసించెను. దుఃఖమునువిడుచుట దుఃఖనివృత్తియనంబడును. సంతసించుట ఆనందప్రాప్తి యనంబడును

దావిడవృత్తము.

మున్ఫుగల్ దశమన్బుద్ధి మోహత్తాలెణ్ణియెణ్ణి
ఒన్బదుపేరైక్కణ్డు వోరువనాంత నైక్కాణాద
పిన్బవన్ఇఱ్జైయిల్కేణ్డు పెరియపాఴ్ అవనోపారాయ్
అన్బుళమగనేకాణ్బ దడంగలుం కాణ్బానీయే॥

వచనం॥ చిదాభాసుఁడు విషయసుఖ సంపాదనాదులయందు ఆసక్తచిత్తుఁడై ఆత్మతత్త్వవిచారణమునకు పూర్వము తన నిజరూపమగు స్వప్రకాశచిద్రూపుఁడైన కూటస్థుని నెరుంగనే యెరుంగఁడు అనునది యెద్దిగలదో అదియే అజ్ఞానము; మరియు చిదాత్మవిషయమై విచారణగలిగినపుడు శాస్త్రోక్తపద్ధతినివిడిచి కేవలతర్కముచేత యోచించి కూటస్థుఁడు లేడనియు ఉండినపక్షమునతోచడాయనియు దెలిసిఁ జెప్పుటయే నాస్తి నబాది అను ఆవరణద్వయమనబడును; మరియు తాను స్థూలసూక్ష్మకారణ శరీరసహిత చిదాభాసుఁడనిభ్రమించి తనకర్తృత్వాదులను ఆత్మారాముని యందు ఆరోపించుట విక్షేపము జీవునికిగల కర్తృత్వాదిదుఃఖమే సంసారబంధకంబైన విక్షేపకార్యంబు; ఇట్లుండగా ఒకానొక పుణ్యకర్మ పరిపాకవిశేషంబుచే,

శ్లో॥ "అస్తిబ్రహ్మేతిచేద్వేద పరోక్షజ్ఞానమేవతత్।
అహంబ్రహ్మేతిచేద్వేద సాక్షాత్కారస్యఉచ్యతే॥"

అనునట్లు సద్గురునిద్వారా వేదాంతవాక్యములవలన కూటస్థుఁడొకఁడున్నాఁడనియెఱుంగుట పరోక్షజ్ఞానము; ఈరీతిగా కూటస్థబ్రహ్మమున్నదని పరోక్షజ్ఞానము సంపాదించుకొని వెనుక సద్గురుసన్నిధిని మహావాక్యార్థ విచారణంబుఁజేసి ఆకూటస్థుఁడు నేననియెఱుంగుట అపరోక్షజ్ఞానము;

శ్లో॥ పరోక్షంబ్రహ్మవిజ్ఞానం శాబ్దందేశికపూర్వకం।
బుద్ధిపూర్వకృతంపాపం కృత్స్నంవహతివహ్నివత్॥

2. అపరోక్షంబ్రహ్మజ్ఞానం శాబ్దందేశికపూర్వకం।
సంసారకారకాజ్ఞాన తమసశ్చండభాస్కరం॥

అనగా అనాదిగా ఈసంసారమందు బుద్ధిపూర్వకముగా జేయబడిన పాపకర్మంబులన్నిటిని పరోక్షజ్ఞానము దహింపుచున్నది; అపరోక్షజ్ఞానముచేత నికమీఁదటజన్మంబులేదు; గాన నేబ్రహ్మసాక్షాత్కారముచేత అసంగకూటస్థాత్మ నేననియెరింగినపిమ్మట కర్తృత్వభోక్తృత్వాదిదుఃఖంబులవిడుచుట దుఃఖనివృత్తి; అటువెనుక జీవభ్రాంతిపోయినందున జననమరణ సంసారసుఃఖంబునశించి నిత్యముక్తస్వభావముగ ప్రకాశించుచున్నందున జేయఁదగిన కార్యంబంతయు జేయబడెననియు పొందదగిన ఫలంబంతయు పొందబడెననియు ఆనందించుట ఆనంద ప్రాప్తి; అని బోధింప, శిష్యుండు ఆనందభరితుఁడై

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-పున్నాగవరాళి-తాళం-చాపు.

1. ఎనక్కుండనక్కుం ఇశైన్దపొరుత్తం ఎన్నపొరుత్తమో-ఇన్దపొరుత్తం ఉలగిల్ పిఱరుక్కేయిదుంపొరుత్తమో॥

2. ఎన్నదుడలుం ఉయిరుంపొరుళుం నిన్నదల్లవో - ఎన్దాయిదన్నైప్పెఱుగవెననాళ్ ఇన్రుశొల్లవో॥

3. చిన్నవయదిలెన్నైయాణ్డతిఱుత్తినినైక్కుదే - శిక్షనినైక్క
కణ్ణీర్ పెరుగి ఉడంబైననైక్కుదే॥

4. అరశేయున్నైఅణైక్క ఎనక్కుళానైపొఙ్గుదే - అణైప్పో
మెన్నుం ఉణ్ణైన్నయాలెఱ ఆవితఙ్గుదే॥

5. అప్పానినైన్నయన్రియెంగుం అణైప్పారిల్లైయే - అన్దోనినైన్న
యన్రిమెఙ్గుం అరుళ్వారిల్లైయే॥

6. ఇప్పాలవర్కుంనినైన్నయన్రియిఱైమైయిల్లైయే-యెనక్కుం
నిఱశ్శేలన్రియులగిలిచ్చైయిల్లైయే॥

7. ఎన్నైఆణ్డవణ్ణెమెణ్ణిల్ ఉళ్ళండురుగుదే - మెన్నైవిట్రంగి
మెఙ్గుంఇన్బ వెళ్ళంపొంగుదే॥

8. ఉన్నైన్నయుళ్ళమనముండుయిరుం ఉడంబుమినిక్కుదే-ఉన్నో
డెన్నైవేఱెన్రెణ్ణిల్ మిగవుంపనిక్కుదే॥

9. నినైక్కనినైక్కత్తిత్తిప్పైనదు నినైవిల్కొడుక్కుదే - నిఱపా
లన్రిపిఱప్పాల్ శెల్ల నెంజంఒడుక్కుదే॥

10. ఉన్నైమఱక్కిలెన్దాయుయిరె న్నుడంబిల్ వాళ్రమో -
ఉఱపాలన్రిపిఱపాలెన్నుళ్లంశూళ్రమో ॥

11. ఎన్నైకొడుక్కవాజ్గికొణ్డ దెన్నకరుదియో-ఎన్దాయ్
నినైన్నకొడుక్క ఎన్పాలిన్రువరుదియో॥ ఎనక్కుం॥

వచనము॥ ఇట్లుస్తుతింప, గురుండు మరల

పద్యము ॥ ఆత్మరతినిమరిగి అంతంతకుపరతి।సుఖములనుచెలంగి సురుచిరాత్మ। సమరతులనుపొంగిసంపూర్ణకామత । రాజభోగివగుము రాజయోగి॥ అని హస్తమస్తకసంయోగముచే ఆశీర్వదింప, శిష్యుండు

పద్యము ॥ నీకంటెనన్యంబు నేనెన్నడెఱుఁగనెట్టనిననాయను భవమవధరింపు । వివిధేంద్రియములకు విషయమీవిశ్వమా - విశ్వరూపుఁడవీవు వెదుకనేల। గావుననీవుసాక్షాత్కరించితివియా- విశ్వంబు

నీకగు వేఱటంచు । దలఁచునజ్ఞానమంతయుఁబోయెనీదయా-మేయదృష్టి
నానందమయుఁడనైతి ॥ సంశయము లేదుగానియీ సర్వసాప । సమ
రసజ్ఞానభావనసంతతంబు । గలుగవరముప్రసాదింపవలయు దేవ । రామ
రాఘవశ్రీరామ రామరామ॥

వచనము ॥ అనుసట్లు వివిధేంద్రియములకు విషయమైన ఈ
విశ్వము అప్పుడప్పుడుతోఁచుచు సమరసజ్ఞానంబును భిన్నంబుఁ జేయును;
గాన నట్లులేకుండునటుల వరము ప్రసాదింపుమని ప్రార్థించినశిష్యునికి,
గురుండు కరుణించి

ద్రావిడసూత్రములు.

1. వాదనావశత్తినాలే నముగిలవిరుత్తియెల్లాం - ఏదినాలుమ
క్కళాగుం ఎన్రుతాన్ విచారంశెయ్యిల్ - బోధమాంరాజన్ తానాయ్
బుద్ధియెప్పొలన్నశెల్లాం- తాదరాయిరుక్క-ప్పెట్రాల్ సకలముంఅడంగుం
తానే॥

2. విరుత్తిగళ్ తాముం ఇన్నుం వినోదమాం యోగత్తాలే -
తురుత్తిపోలూడుమూచ్చై సుఖముడన్ అడక్కిల్ నిట్క్కుం-కరుత్తడక్కి-
న్నై యెన్నిల్ కారణశరీరమాగి - ప్పెరుత్తదోర్ అవిద్యైతన్నై ప్పిఱుజ్జి
డిల్ అఱుజ్ఞుంతానే॥

3. కారణశరీరంతన్నై క్కవైదెవ్వాతెనోఱ్ఱిదిల్ - ఆరణం
పొయ్శొల్లాదే అదన్ పొరుళగత్తిలున్ని - పూరణం ఆగుంఎన్ మేల్
భువనంగళ్ తోట్ట్రింఎన్రు-ధారణైనన్దదాగిల్ ధరిత్తిడుంఅవస్థైయొంగే॥

4. అప్పడియిరుక్కచ్చిత్తం అలైవదాల్ వ్యవహారత్తిల్ - ఎప్పడి
క్కూడుమెన్నిల్ ఎన్నైవిట్ట్రన్రిల్లై-యిప్పడిక్కణ్ణెల్లాం ఏకమయం
ఏకనాప్పోల్-కల్పితమెన్రుతానే కాణ్గిన్రచిత్తునానే॥

5. చిత్తునాన్ నిన్రైన్దోన్రె ప్రపంచమఱవాదిరున్దాల్-ఎత్తనైయొన్రి
నాలుం ఏదుశెయ్దాలుమెన్న-సిద్ధిరెయుణర్న్దపిన్బు నిట్క్కన్రకనానై
ప్పోల-అత్తనైయుంపొయ్దానే ఆనందవశీవునానే॥

ద్రావిడకీర్తనవ. రాగం-నాదనామక్రియ-తాళం-ఆది. నొండిచ్చిన్దు.

1. ఇన్దప్పొదుమైయైక్కేళుం-బంధంతరుంపొయ్యిలగప్పడాపువిూ ళుం-వన్దిరైయెనన్దనఱబేడిక్కుం-మరప్పిణ్ణుక్కుం మణంపురివదునల్లగుణమె న్నెణ్ణి-గంధర్వలోకత్తిలే -కల్లాలడిత్త గాత్తిరవానాగుముపాద్ధియాయ నుం-కానలుదకత్తాలే- మంగళస్నానం కాలంతప్పాదుమణక్కోలముం శెయ్దు-ఘానమలరైశుత్తికై -రజితంతన్దు వాఙ్గిచ్చాడిమందిరంఒఙ్గిము ఘఙ్గ-ఊమైగళ్ జపిక్కుంపోదు - పతిరర్ గళ్ యుక్తియాయ్వినవిప్పిణాఘ దిత్తివరుగ-క్షేమత్తిలాశైకొణ్డు-శడఙ్గుగళ్ శెయ్వదాల్ దంపతిగళుయ్వ రెన్రు-కురుడర్ తన్దిరత్తైక్కణ్డు-సరియెన్రు కొణ్డాడచ్చాత్తిరత్తిలుణ్డానవ నై-మెరుదునెయ్యాల్ హోమం - విధంవిధమా యెప్పడిచ్చెయ్యవే ణుమోఅప్పడిచ్చెయ్య- ప్రతిఫలనవన్ది - హావియైయున్దు పెరుంపూజైప్పె ట్టుత్తిప్పోగ ఇరువరుమాయ్-రతిపురిన్దక్కణమే- పిళ్లైపిఱన్దిళవయదాయిరు క్క అళవిల్ వన్దు-ముయలిరుకొంబాలే-పాయ్న్దిడ ముదిర్న్దగాయంపట్టు డలధిర్న్దువిఘ - హాయక్కొంబరైత్తుటక్కదుప్ప - దల్లామలత్తిప్పా వరైత్తుం సుట్టుప్పత్తుంపోడ-ముడవప్పండితఱఓడి-వన్దుశెల్ల ముక్కియ మొణ్డిప్పురిన్దుం శక్కియమిన్రి-అడఙ్గాదజన్నిపిఱన్దు-పిళ్లైయిఱక్కఅనైన్ద తనైయిరువరుంతన్నైమఱక్క-రజ్జుసర్పంవన్దుకడిక్క-ఇరువరుం నాశమా నారెన్బదిలుంకూశలామో-ఇజ్జగత్తిఱవాఘక్కైయెల్లాంఉట్టుక్కాణిల్ ఇదైయన్రివేఱొరుకథైయుముణ్డో- శొన్నసూక్షుమత్తాలే - నిజమఱిన్దు సుఖిత్తిరుప్పదుమక్కువిహితమన్రో- చిన్నసామియైప్పోలే - నిలైపెట్ట శ్రీజనఙ్గళైక్కొణ్డాడుం ఓజనఙ్గళే॥ ఇన్ద ప్పదుమైయైక్కేళుం॥

ద్రావిడవృత్తము.

మాయైయెన్బదుపొయ్యెనిల్ అదుపెట్రవగైయెలాంపొయ్యామే
తాయైయన్రిమక్కళుక్కొరు పిఱవియుంజాతియుంవేఱుణ్డో
శేయస్వర్గముంనరకమునన్రియుంతీమైయుంపారామల్
తూయసత్తుచిత్తానందపూరణ స్వరూపమాయిరుప్పాయే.

"శ్రుతి॥ మాయాచ తమోరూపా, తదేతజ్జడం మోహాత్మకం."

అనగా మాయ తమోరూపమనియు జడరూపమనియు మోహ రూపమనియు సర్వఅనుభవసిద్ధంబైయున్నది. అచేతనములయిన ఘటాదులకు ఏ స్వరూపంబుగలదో అదియే జడశబ్దార్థంబగును. బుద్ధి ఏవిషయమునందు పొరపాటుగలదియగునో అది మోహశబ్దార్థంబగును. లోకదృష్టిచేత వాస్తవముగదోచుచున్నందున, "శృతి॥ నాసదాసీత్" అసత్తనిజెప్పందగదు. విద్యాదృష్టిచేత "శృ॥ తుచ్ఛం ఇదంరూపస్య" తుచ్ఛమనియు "శృతి॥ నేహనానాస్తికించన" జ్ఞానముచేత నిశ్శేషంబుగ నిషేధింపబడినందున సత్తనియుంజెప్పందగదు. సత్తును అసత్తునుఁగాని రూపముఁగలది విరుద్ధంబు గనుక "అయుక్తం" బనెడి శ్రుతిచేతఉపేక్షింపబడినది. అధిష్ఠానరజ్జువునుగనిన ఆరోపితభుజంగము గాననట్లును అధిష్ఠానమనుష్యునిఁగనిన ఆరోపితదారువు గాననట్లును అధిష్ఠాన సూర్యకిరణములనుఁగనిన ఆరోపితఉదకంబుగాననట్లును అధిష్ఠానశుక్తి కనుఁగనిన ఆరోపితరౌప్యము గాననట్లును, మాయా ప్రయోగకర్తను ప్రత్యక్షముగా నెంతపర్యంతముఁజూడరో అంతపర్యంతము ఇది బహుచమత్కారహేతువనిదలంతురు;అటువెనుకనో"యామాసామాయ"ఏది నిషేధమైనదిరో అదిమాయ "యానవిద్యతే సలవిద్య" ఎదిలేనిదో అదిలవిద్యయని యుపేక్షింతురు. "జగత్ర్బహ్మోహం" అనుమహావాక్యతత్వంబెవరికి లక్ష్యార్థసహితముగఁబట్టుపడునో వారేబ్రహ్మవేత్తలు. క్షీరమునందువెన్నెయు తిలలయందు తైలమును ఆవరించుకొనియున్నలాగున ప్రపంచమంతటను పరిపూర్ణముగ వ్యాపించియుండు పరబ్రహ్మమునందేకీభవింపక వేఱుపడియుండుటే భ్రిమయనబడును. ఇట్టిభ్రిమను, ద్రావిడవృత్తము.

తర్పతియల్లాప్పేర్గళ్ తమైయల్లర్ అల్లనెనాళ్
అన్బనెక్కెట్టనేరం అవళ్ వెట్కిమానమానాళ్
ఎన్బదుపోలనిక్కి యిదప్రిదప్రెనచ్చొపిత్త
ప్పెర్పరబ్రహ్మాంతనైన్ష ప్పెశామల్ పేశుంవేదం.

అనునట్లు నేతి నేతియను మహావాక్యముచేత నిషేధింపబడిన పదార్థము లన్నిటికంటె విలక్షణంబై తచ్ఛబ్దమాత్రసూచితమైన పరబ్రహ్మము తానవెడి బ్రహ్మైక్యోపదేశమునకు పాత్రుఁడైన నీకు సమస్తమంగళమస్తు అని ఆశీర్వాదింప, శిష్యుండు

పద్యము ॥ బట్టబయలైన యాపరబ్రహ్మమహిమ । దేశికస్వామి కృపగాని దెలియరాదు । ఎన్నిచదువులుచదివిన నేమిఫలము । నవ్యతరభోగి శ్రీసదానందయోగి ॥ అనునట్లు,

వచనము ॥ లోకములయందలి జనసమూహమంతయు ఈశ్వరుఁడువేరు తానువేరు ఈశ్వరుఁడు నిత్యుఁడు తాననిత్యుఁడు అనెడి భేదబుద్ధినిఁగలుగజేసెడి ఏ అజ్ఞానంబుచేత మోహితాత్ములై సుఖదుఃఖాదులనుభవముగల జీవులమనుకొని జనన మరణ సంసారమందు జిక్కియుండగా, తన అజ్ఞానమును నశింపజేసి "బ్రహ్మైవాహమస్మి" అని విజ్ఞానమునొసగి మబ్బులోనుండి వెలువడిన సూర్యునివలె ప్రకాశించునట్లు కృపజేసిన సద్గురుని

దావిడకీర్తన. రాగం-కేదారగౌళం-తాళం-ఆది.

1. అడక్కియాన్దవనే - నిరతిశయానందత్తాణ్డవనే - మడక్కికొణ్డాణ్డే-పేశాదవగైయుంవిణ్డాణ్డే॥

2. తనిత్తునానిరుక్క - ఎన్నై యవన్ తన్రువిక్కొణ్డాణ్డే - ఇనిత్తవిరవిడేనెన్రుఱుది-యెనక్కురైత్తాణ్డే॥

3. పేశాదిరుప్పదువే- పేరిన్బంపేశనేరాదే-పేశామల్ పేశామలిరుక్కుం-పేరిన్బంవారాదే॥

4. ఎన్రుమైశెయ్‌దాణ్డే-యెన్నైచ్చుట్టుగ్రిం ఇరుళైక్కొయ్‌దాణ్డే-అన్రుమైపొయ్‌దాణ్డే-పరిపూరణానందమెయ్‌దాణ్డే॥

5. తోణువదుపొయ్యో-నోగ్రిదుక్కసుఖముణ్డాగాదో - కాణువదొన్రుమిల్లాప్పదంపెఱ-క్కపటంపోగాదో॥

6. ఆశ్రైయినాలునక్కు-సంభవిత్తదాగమెనార్డిణ్డి- పూజైపురిన్దధ్ర నాల్-వన్దదనుభోగమెనార్డిణ్డి॥

7. నీయాయ్నానాగి-నీయాయ్ నీయుంనానుమాగి-నీయుంనా నుంమాయ్గై-యెన్రగట్రినిలై త్తవన్యోగి॥

8. ఇద్దైయన్రియోగం-ఇల్లైయెన్రియంబుమన్నార్డ్గి- యెద్దైయుం నంబాదే-యెన్నాళైయెన్రుశొన్నార్డ్గి॥

9. ఇన్దవగైక్కులన్ద-చిన్నసామిక్కొన్ సుఖమెనార్డిణ్డి-శొన్దమా యిన్దవగైక్కులప్పదు-దుర్లభమెనార్డిణ్డి॥ అడక్కి॥

అని యిట్లుస్తుతించుచు అమనస్కయోగంబుచే నిరతిశయానంద భరితుండై తనయనుభవమును ఇతరులకుదెల్పి ఆనందించుట :—

కీర్తన-రాగం-మోహన-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

ఆనందమానందమాయెను-నేడు - ఆనందమానందమాయెను॥

అనుపల్లవి.

ఆనందమానందమాయెను-మన సద్గురుకటాక్షమిచ్చెను
పరమసన్నిధిచేరువకల్గెను-తానుకనరానిచోటనె వినరానిపల్కుబల్కె॥ ఆ॥

చరణములు.

1. నానాయోనులయందుబుట్టితి-చాలా నానారూపములన్ని దాల్చితి-పూరా నానాలోకములన్నిజూచితి-ఇకనాజన్మసాఫల్యం నేడే సఫలమాయ॥ ఆనంద॥

2. బహుజన్మములనుంచిబాయని-జీవ భ్రాంతినివదలించుకొం టిని-పూర్ణదహరాకాశనివాసునిజేరితి-హంసస్సోహంఅనెడి భావభావ మేజెందితి॥ ఆనంద॥

3. బయలులోబయలెల్లజూచితి - బట్ట బయలన్దెభావనజేసితి- ఎడబాయనిబ్రహ్మమెపొందితి-పరగనియమించి నాదాంతనిత్యసంచారి నైతి॥ ఆనంద॥

4. సంచితములు తెగద్రుంచితి-గురి మించిరాజయోగమందితి-పరమాంచిదాకాశ మెపొందితి-మహాపంచాక్షరీమంత్ర పఠనముచేత నే॥

5. చెదరనీయనిచూపుజూచితి-మనసు వదలకభక్తిని జెందితి-గురి మతిలోనసతతమునిల్పితి - పరమముదిగొండలింగేశు - మద్గురుడనియిపుడు। ఆనందమానందమాయెను॥

ఓం శ్రీకృష్ణఃప్రీయతాం. ఓం తత్ సత్.

ఓం శ్రీసచ్చిదానంద సద్గురవేనమః.

బ్రహ్మాత్మైక్యజ్ఞానము.

శ్లో॥ బ్రహ్మానందంపరమసుఖదం కేవలంజ్ఞానమూర్తిం।
ద్వంద్వాతీతంగగనసదృశం తత్వమస్యాదిలక్ష్యం॥
ఏకంనిత్యంవిమలమచలం సర్వధీసాక్షిభూతం।
భావాతీతంత్రిగుణరహితం సద్గురుంతంనమామి॥

అని యిట్లుస్తుతించినశిష్యుని కృపగంటిచేవీక్షించి, గురుండు

రాగం-మధ్యమావతి-తాళం-ఆది.

1. బ్రహ్మమేలాగునజూతామమ్మా-ఏలాగున పరబ్రహ్మమేలాగునగలిగేనమ్మా॥ బ్రహ్మ॥

2. తెలివిలో తెలివితానట- తెలిసేటివారు తెలివిలో తెలియుదురట-అది తెలియకుంటె తెలియతగినదిలేదట। వెలుగులకదిలో వెలిగే వెలుగట-వెలుగులన్నియును వెలిగించేదట-కలిమిలేములు కానంబడదట-కలయగకన్నులఁ గనుగొనరాదట - పలుకులకెన్నడు పలుకగరాదట-కులగోత్రంబులు గురిగాలేదట - పొలతియుగాదట పురుషుఁడుగాదట-తలపోయగమరి తానేతానట॥ బ్రహ్మ॥

3. పంచకోశములుగాదట-ఆకాశముఖ్య పంచభూతములుగాదట-తత్కార్యతత్వ పంచవింశతియుగాదట। పంచేంద్రియములఁగాంచగరాదట-గాంచితిననియెడి గర్వములేదట - ఎంచగలోపల వెలుపల

తానట-సుసంచితములచే సమకూడేదట - మంచివార లేమారకుండ్రు రట॥ బ్రహ్మ॥

4. వట్టిమాటలుగాదట-గుట్టులోపల గుట్టుఘట్టిగ తానట-అది తెలిసేమంటె నెట్టనబట్టబయలట - అది తెలియకుంటె ఘట్టిగాముక్తిలేదట। అట్టిదిట్టిదని అనుకోరాదట-పట్టుగక్రియలే పట్టునలేదట-పుట్టుటలేదటగిట్టుటలేదట-మట్టుమీరి బ్రహ్మాండములగునట - ఇట్టిదిగురువులు పట్టివదలరట॥ బ్రహ్మ॥

5. తక్కులక్కడలేదట-సులభులకు మిక్కిలిసులభమట-దుర్లభులకు మిక్కిలిదుర్లభమట।ఎక్కడజూచిననొక్కడెయౌనట-పెక్కురూపులైప్రభలుచుండునట-అక్కడనెమ్మది చొక్కజేయునట - అక్కరకెవ్వరికందగరాదట-తక్కినవారికి తక్కినధనమట-నిక్కముఅంతేట నిండియుండునట॥ బ్రహ్మ॥

6. భావింపతరముగాదట- తరముగాదని భావించేవాడుతానట-తానన్నయట్టిభావము తనకులేదట-నారాయణమహాదేవగురుమూర్తితానట।ఆవలీవలను తావులులేదట - లేదనిబల్కే భావములేదట-భావములేదను భావములేదట- జీవుడుగాడట దేవుడుగాడట-భావాతీతనిరామయమగునట-పావనతరమగు పరతత్వంబట॥ బ్రహ్మ॥

వ॥ ఇట్టి బ్రహ్మాత్మైక్యజ్ఞానంబు నిస్సంశయముగ సద్గురుని పరమ కృపవలన బుద్ధియందు దృఢముగ నుదయించుపర్యంతము నిజసమాధ్యభ్యాసంబైనను ఆత్మవిచారణమైనను జేయదగినదనిబోధింప, శిష్యుండు నిజసమాధిలక్షణంబు తనకు విశదముగ దెలుపుమని ప్రార్థింప, గురుండు,విషదోషమును పరిహరింపవలసినపక్షమున వేరొక విషస్వభావముగల ఔషధమును ప్రయోగించునట్లుగ, భయంకరములైన ఇంద్రియమనోవికారముల నెల్లను,

శ్లో॥ ఊర్ధ్వపూర్ణం అథఃపూర్ణం మధ్యపూర్ణం యథాత్మకం।
సర్వపూర్ణంతథాత్మేతి సమాధిస్థస్యలక్షణం॥

అనగా సర్వలోక సర్వకాల సర్వవస్తువులయందంతట పరిపూర్ణమైన ఆనందైకరసవస్తువు తాననెడి దృఢప్రజ్ఞచేత జయించువారే ధీరులుగాని సదానిష్ఠలోనుండి విషయమృగములకుభయపడువారు ధీరులు కారు అట్టివారికి తుదకు భయమేసిద్ధించునుగాని బ్రహ్మానందము సిద్ధింపదు. ఎందువల్లననగా,

పద్యము ॥ శశవిషాణంబునకునాకసమునకును । గలుగునేపొసంగ సంగంబుదలఁచిచూడ। మనమునకుసచ్చిదానంద మయుఁడవైన। నీకుపొందిక యెన్నఁడేనియునుఁగలదె ॥

అనగా కుందేటికొమ్మునకును గగనమునకును సంబంధంబు సంభవింపనట్లు, జడమైనమనస్సునకును చిదూప్రుఁడైనఆత్మకును సంబంధమెన్నడు కలుగదు. బ్రహ్మంబునకంటె భిన్నంబుగ మాయయన్న పదార్థమొక్కటియున్నఁగదా నిరంతరమునిష్ఠలోనుండి దానినిజయింపవలసినది. నీడతోపోరఁబూనుకొన్న నెంత ప్రయోజనమో మిథ్యాభూతమైన మాయను జయింపఁబూనుకొన్న నంతప్రయోజనమేయగును. ఎప్పుడును మిథ్యయైనమాయను మిథ్యయనియే సద్గురునికృపవలన నిశ్చయించి తానే బ్రహ్మమని విచారజ్ఞానముచేత నిర్విచారమును పొంది నిరంతరము సద్గురుసేవారతులైయుండుటె బ్రహ్మానందముగాని వేఱుగాదు. జీవముతో నున్నప్పుడే వ్యాఘ్రమును చంపలేనిపశువు చచ్చినతరువాత నెట్లు చంపగలుగును. ఆలాగే సత్యమై నిర్మలమై స్వయంప్రకాశమైవెలయు ఆత్మను జడమైన మాయయేమియుఁ జేయనేరదు; గాన

శ్లో॥ అంతఃపూర్ణోబహిఃపూర్ణః పూర్ణకుంభ ఇవాఁభరే ।
అంతశ్శూన్యోబహిశ్శూన్యో శూన్యకుంభ ఇవాఁభరే ॥

అనగా అంతరబాహ్యములయందు తనకునన్యమేమియుఁదోచకతోచినను సముద్రమునందు ముంచినకుండ లోపల వెలుపలపరిపూర్ణమైయుండునట్లును బయలులోనుంచినకుండ లోపల వెలుపల శూన్యమై

యుండునట్లును యుండుటయే నిజసమాధినిష్ఠయని బోధింప, ఆనంద భరితుఁడైన శిష్యుండు

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-సురటి-తాళం-చాపు.

పల్లవి.

ఎన్నైనుశోల్వేనడితోళ్లి - ఇన్దసురతంసతతంవాళ్లి॥ ఎ॥

అనుపల్లవి.

నన్నై అపిళగాదనిలైయుటిన్దుపరమా-నన్దంతన్దదైచ్చొల్లవెన్దనాలెతరమా॥

చరణములు. ఎన్నై॥

1. కాణక్కిడైయాద కణవనెన్దనైనాడి-కళికొణ్డు వాయిల్వారాదవారైయాడి-నాణమిల్లామల్ నిర్వాణమాక్కిక్కూడి - నల్లసుఖం తన్దదైచ్చొల్లత్తరమోపోడి॥ ఎ॥

2. భేదమాగనినైక్కుం పేర్గళుక్కేదేచ్చే - పేచ్చిదనిమట్టిపేచ్చెల్లాంవీణ్‌పేచ్చే-వేదశాస్త్రపురాణ నెఱిపోచ్చే - వేఱుతోనియదెల్లాం వెట్టవెళిచ్చమాచ్చే॥ ఎ॥

3. తాయ్‌పిట్టుప్పేర్‌చిన్న సామియెన్నుంప్రకాశం - తన్‌పిట్టుప్పేర్‌శాంతియెన్నుంతన్దదినేశం - వాయ్‌విట్టుచ్చొల్లామల్ వరవరసంకోశం-వళరచ్చెయ్‌దెన్నై నానాఁ మఱక్కచ్చెయ్‌దవిశ్వాసం॥ ఎ॥

ఇట్లు తన్నుమఱచి తన్మయుఁడై ఆనందించియుండునపుడు, గురుండు మరల

శ్లో॥ త్రిధామసాక్షిణంసత్య జ్ఞానానందాదిలక్షణం ।
త్వమహంశబ్దలక్ష్యార్థ మసక్తంసర్వదోషతః ॥

2. సర్వగంసచ్చిదాత్మానం జ్ఞానచక్షుర్నిరీక్షతే ।
అజ్ఞానచక్షుర్నేక్షేత భాస్వంతంభానుమంధవత్ ॥

అనగా మూఁడైన స్థూల సూక్ష్మ కారణ శరీరంబులను పురంబులకుసాక్షియై అఖండసచ్చిదానంద నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్తస్వభావంబులే గురుతుగాఁగల్గి, నీవు నేనను శబ్దంబులయొక్క లక్ష్యార్థంబై, అవిద్య

త్తత్కార్యగుణదోషంబుచేత స్పృశింపబడక ఆకాశంబువలె సర్వవ్యాపి యై సద్బోధస్వరూపుండగు తనను జ్ఞానమే నేత్రంబుగాగలవారు జూచుచున్నారు; అజ్ఞానమే నేత్రంబుగాగలవారు సూర్యుని గ్రుడ్డివాండెట్టుల జూడజాలండో అటువలెజూడజాలరు; గాన జ్ఞాననేత్రముచే ఆత్మనుజూచుమని బోధింప, శిష్యుండు ఆత్మ-బుద్ధీంద్రియాదులకుసాక్షియై ప్రత్యక్షంబుగా జ్ఞానస్వరూపుండైయున్నందున ఆత్మజ్ఞానంబు తమకృపాకటాక్షబలంబుచేగల్గినను బ్రహ్మంబు అప్రత్యక్షంబుగానుండుటవలన బ్రహ్మజ్ఞానంబు దుర్లభంబనిశంకింప, గురుండు ఆత్మయేబ్రహ్మంబు;గాన శంకింపవలదు. ఎట్లనగా:—

శ్లో॥ ప్రజ్ఞానమేవతత్బ్రహ్మ సత్యప్రజ్ఞానలక్షణం।
ఏవంబ్రహ్మపరిజ్ఞానా దేవమర్త్యో అమృతోభవేత్ ॥

అనగా బుద్ధీంద్రియంబులకు సాక్షిరూపంబగు యీప్రజ్ఞానమను ఆత్మలక్షణంబే ఆ జగత్కారణ బ్రహ్మలక్షణంబనియు, ఆ జగత్కారణ బ్రహ్మలక్షణంబే ఈబుద్ధీంద్రియాదులకు సాక్షియగు ప్రజ్ఞానలక్షణంబనియు ఈప్రకారంబు నేనేబ్రహ్మంబని ఎఱుంగుటవల్లనే మృతధర్మంబుగల మనుష్యులు అమృతధర్మంబగు బ్రహ్మస్వరూపులగుచున్నారు. అయితే, “శృతి॥ సత్యం జ్ఞానం అనంతంబ్రహ్మ” అనునట్లు బ్రహ్మస్వరూప సచ్చిదానందలక్షణములు బుద్ధీంద్రియంబులకు సాక్షియగు ఈ ప్రజ్ఞానలక్షణంబగునాయనిశంకింప - అగును - ఎట్లనిన, “సత్యం అబాధ్యం బాధ్యంమిథ్యా” అనునట్లు బాధింపబడక భూతభవిష్యద్వర్తమానకాలంబులయందు - అనగా సృష్టికిపూర్వమును సృష్టికివెనుకను సృష్టిరూపమగు ప్రపంచమున్నప్పుడును-ఏకాకారంబుగ నుండుటయే-సత్యలక్షణంబు. ఇట్టి బ్రహ్మస్వరూప సత్యలక్షణంబాత్మయందున్నది; ఎట్లనగా స్థూలసూక్ష్మాదిప్రపంచంబు సుషుప్తిమూర్ఛాసమాధులయందు బాధింపబడినట్లు సాక్షియగు ఆత్మచేత ననుభవింపబడుచున్నది; ఇట్టి ఆత్మ ఏకాలంబులయందును ఏఅవస్థలయందును బాధింపబడినట్లు సాక్షి

దేనిచేతను అనుభవింపబడలేదు. ఈఆత్మను యెఱుంగెడు మరియొక్క ఆత్మ యుండుననినయెడల ఆసాక్షికి మరియొకసాక్షి దానికి మరియొకటి యని యిట్లు అనవస్థాదోషంబు సంప్రాప్తంబగును; అది సరికాదు. మరియు ఆత్మ అభావత్వంబునకు ఆత్మయే సాక్షిగా నుండునని జెప్పుటయువిరోధంబు; గనుక ఆత్మయొక్క అభావంబునకు సాక్షిరూపంబుగ నన్యంబెద్దియు లేనందున నిస్సాక్షికత్వవ్యవహారం బంగీకరించుట అయుక్తంబు. మరియు పంచభూతంబులవలన జనితంబై షడ్భావవికారంబులంగల దేహంబువలె దేహంబుతోగూడాబుట్టి దేహంబు మరణంబునొందగ ఆత్మయు మరణంబునొందుననెడిపక్షమున ఆత్మయు దేహంబువలె వివిధస్వభావంబుగదోచవలయు అట్లుదోచక,

శ్లో॥ ,,అవికారాయశుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే।
సదైకరూపరూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే॥ ''

అనునట్లు షడ్భావవికార రహితమై ఆణవ కార్మికమాయిక మాయేయ తిరోధానములను పంచమలములకువిలక్షణంబై నిత్యుండై ఏకరూపుండై దోచుచున్నాఁడు. మరియు బ్రహ్మస్వరూపులము తాము అనునది మఱచి పూర్వజన్మములయందుజేసిన పుణ్యపాప కర్మసంచిత ఫలంబులు ప్రారబ్ధరూపమై జీవుడిపు డనుభవింపు చున్నాఁడనియు, ఇపుడుజేయు ఆగామి కర్మఫలములు సంచితములోజేరి ప్రారబ్ధరూపమై యికననుభవింపబోవుచున్నాఁడనియు జెప్పుటచేత జీవుడు నిత్యుఁడని దెలియవచ్చుచున్నది; ఇట్లు జీవుఁడే నిత్యుఁడైయుండగా జీవసాక్షియగు ఆత్మనిత్యుఁడనిజెప్పుట సహజంబేగదా; గనుక బ్రహ్మస్వరూప సత్యలక్షణంబు ఆత్మయందున్నది.

మరియు ప్రతిదేహంబునందు ఆత్మ ఏకరూపుండై తోచుచున్నాఁడు. ఎట్లనగా, చరాచరవస్తువులయందుండెడి ఆకాశము ఆయా వస్తువులకంటెనెట్లు భిన్నంబై ఒకవస్తువందుండెడి ఆకాశము మరియొక వస్తువునందుండెడి ఆకాశమునకంటెనెట్లు అభిన్నంబో అలాగే,

శ్రు॥ ‹‹ఏకో దేవః-సర్వభూతేషుగూఢః సర్వవ్యాపీ సర్వభూతాం తరాత్మా కర్మాధ్యక్షః సర్వభూతాధివాసః సాక్షీ చేతా కేవలో నిర్గుణశ్చ ఏకంరూపం బహుధాయః కరోతి ఏకధాబహుధాచైవ దృశ్యతే జలచంద్రవత్››, అనునట్లు అనేకరూపనామములు గల్గియుండు ఆ పరతత్వము అద్వితీయమై ఆకాశంబుచందంబున సర్వవ్యాపియై సర్వాత్మకమై శ్రోత్రాదింద్రియంబులకంటెను శబ్దాది విషయంబులకంటెను ఆయాప్రయోజనంబులకంటెను భిన్నంబై ఏకాకారంబైయున్నది;విచిత్రస్వభావంబువలన ప్రకృతి నానావిధంబులై తోచినను ఈఆత్మ నీవు నేను అను శబ్దలక్ష్యార్థంబై పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతంబు ఏక రూపుండై శివ విష్ణు బ్రహ్మ దేవాదిచరాచర సర్వప్రపంచంబునకు సాక్షియైన పరబ్రహ్మంబైనందున, గృహాదిగతంబులగుపదార్థంబులు గృహంబులనుండి నివారింపబడుచుండగా నివారించుటకసాధ్యంబగు ఆకాశంబెట్లు శేషింపుచున్నదో ఆప్రకారమే ‹‹సఏష నేతినేత్యాత్మా›› అను శృతి బాధించుటకు యోగ్యంబగు స్థూలసూక్ష్మాది ప్రపంచంబును ఇది ఆత్మగాదిదిఆత్మగాదని నిరాకరించి నిరాకరించుట కసాధ్యంబైన సాక్షియగు ఆత్మను శేషింపజేయుచున్నది; గనుక ‹‹ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ›› యను ఋగ్వేదమహావాక్య ప్రమాణానుసారముగ ఆత్మయే బ్రహ్మంబనిబోధింప,

శ్లో॥ సర్వభూతస్థమాత్మానం సర్వభూతానిచాత్మని।
ఈక్షతే యోగయుక్తాత్మా సర్వత్ర సమదర్శనః॥

అనునట్లు శిష్యుండు తన ఆత్మను సర్వభూతములయందుండునదిగాను సర్వభూతాత్మలను తనయందుడునవిగాను భావించుచు,

దావిడకీర్తన. రాగం-బ్యాగడ-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

ఎల్లామేరామమయం-ఎన్రిరుప్పవర్కేన్న భయం॥ ఎల్లామే॥

అనుపల్లవి.

పల్లాయిరక్కోటిఅణ్డజ్గళ్-బహిరణ్డజ్గళ్ నవఖణ్డజ్గళ్॥ ఎల్లా॥

చరణములు.

వేదముంపంచభూతముంవానోర్ విధియుడనుమాపతిముదలానోః ఎల్లా॥
నదినదజ్గళుంనట్పునల్ శెల్లాదుంనల్లదుంపొల్లాదుంశొల్వాదుంశొల్లాదుం॥
అణువుక్కణువాయగత్తుక్కగమా యజ్గజ్గిరుప్పదైయటిన్దుసుఖమా॥ యె॥
ఎళ్లుక్కుళ్ళెణ్ణెయ్‌పోల ఎజ్గుంనిఱైన్దిరుప్పదాలె॥ యెల్లామే॥
ఇజ్గుంఅజ్గుం ఎజ్గుంవెళిపోల్ ఏకరూపమాగైయినాల్॥ ఎ॥
నాలోడిరువర్గంనరకముంస్వర్గం సంబుంపెరియోర్గళ్ నణ్ణుం అపవర్గం॥ ఎ॥
నాలుపదంగళుంనాలుగతిగళుం నాలిరుసంపత్తుంనవనిధిగళుం॥ ఎ॥
ఎన్దాముంఅదనాలెయ్‌దుమహత్వముం ఇరుపత్తునాలెన్రియంబుం తత్వ
ముం॥ ఎల్లామే॥
అవస్తైయమ్రినిమోరణువుంకోంజము మన్తైయాదటిన్దముదనంజముం॥ ఎ॥
కడలుంది శైయుం కల్తైయుంఇశైయుం కదిర్ మతిమేఘం కాలిన్ విశైయు॥
మెల్లామే॥
సత్తాగిచ్చిత్తాగిసచ్చిదానందమాయ్ త్తానేయానచిన్మసాఖిపోలన్దమా॥
యెల్లామేరామమయం॥

అనునట్లు సర్వత్రసమదృష్టి గలవాఁడైయుండగ, గురుండుమరల

శ్లో॥ అస్తిభాతిప్రియంరూప నామచే త్వంశపంచకం।
ఆధ్యత్రయంబ్రహ్మరూపం జగద్రూపం తతోద్వయం॥

అనునట్లు బ్రహ్మస్వరూప సత్తుచిత్తు ఆనందాదిలక్షణములలో సత్యలక్షణంబు ఆత్మయందుండునట్లు బ్రహ్మస్వరూపచిత్తుఅనగా జ్ఞానలక్షణంబును ఆత్మయందున్నది. సూర్యునివలె తనంతటతానేతోచుచు తనయందారోపింపబడిన పదార్థంబుల తోపింపజేయుచుండుటయే జ్ఞానలక్షణంబు. ఇట్టిలక్షణంబు ఆత్మయందుండు విధమెట్లనగా, తనయందారోపింపబడిన స్థూలసూక్ష్మాదిప్రపంచంబును ఇది అన్నమయకోశము ఇది ప్రాణమయకోశము ఇది మనోమయకోశము ఇది విజ్ఞానమయకోశము ఇది ఆనందమయకోశము అని వ్యవహరింపుచు యీ పంచ

క్షోశంబులకు విలక్షణుఁడై తనంతటతానేఁదోఁచుచు తనయందుకల్పింపబడిన పంచకోశంబుల తోఁపింపజేయుచున్నాఁడు. అయితే అన్నమయాది ఆనందమయ పర్యంతంబుండు దృశ్యప్రపంచంబు అనుభవింపబడునట్లు ఆత్మ అనుభవింపబడ లేదేమియని శంకింప, ఇది యీ కోశంబని పంచకోశంబులనుభవింపబడునట్లు ఇది ఆత్మయని అనుభవింపబడకపోయినను ఏఅనుభవబలంబుచేత నీపంచకోశంబులు దృశ్యప్రపంచంబుగననుభవింపబడుచున్నదో అట్టిఅనుభవంబె దృక్కగుఆత్మ; పంచకోశంబులకు ఆత్మజ్ఞాతయైయున్నందున ఇది యీకోశంబని ఆత్మచేత ననుభవింపబడుచున్నది; ఇట్లు ఆత్మకు అన్యంబుగ జ్ఞాతృజ్ఞానంబులులేవు గాననిదిఆత్మయని కోశంబులవలె అనుభవింపబడలేదు; గనుక ఆత్మ అనుభవస్వరూపుండగునేగాని అనుభవింపబడెడి స్వరూపుండుగాఁడు. ఆత్మకంటె నన్యంబగుసర్వంబును జాడ్యరూపంబైయున్నది - జడపదార్థంబుచేత జ్ఞానవస్తువైన ఆత్మ అనుభవింపబడదు; ఇంద్రియజన్యజ్ఞానవిషయుఁడు గాకపోయినను, ఆత్మ అపరోక్షంబుగ చైతన్యస్వరూపుండై తనయందుకల్పింపబడిన సర్వప్రపంచంబునుతోఁపింపజేయుచున్నందున బ్రహ్మస్వరూపజ్ఞానలక్షణంబాత్మయందున్నది. మరియు ప్రతిదేహంబునందు జ్ఞానస్వరూపుండైనఆత్మ ఏకరూపుఁడై దోఁచుచున్నాఁడు. ఎట్లనగా సూర్యప్రకాశంబువలనఁ దెలియఁబడుపదార్థములు ఆసూర్యప్రకాశంబునకంటెభిన్నంబులై విచిత్రస్వభావంబువలన నానావిధంబులైనను ఒకపదార్థమును దెలిపెడు సూర్యప్రకాశము మరియొకపదార్థమును దెలిపెడు సూర్యప్రకాశంబునకంటెనెట్లు అభిన్నంబో అట్లు జాగ్రతవస్థయందుండు శ్రోత్రాదింద్రియంబులును శబ్దాదివిషయంబులును ఆయాప్రయోజనంబులును ఆయాజ్ఞానంబునకంటె నన్యంబులై విచిత్రస్వభావంబువలన నానావిధములైనను ఆయాజ్ఞానంబో వాటికన్నిటికంటెనుభిన్నంబై శబ్దాదిజ్ఞానంబు స్పర్శాదిజ్ఞానంబునకంటె అభిన్నంబై జ్ఞానము జ్ఞానము అనియిట్లు ఏకాకారంబైయున్నది. ఈలాగే జాగ్రత్

సంస్కారజనితంబైన స్వప్నావస్థయందును ఆయావిషయ ప్రయోజనర్థంబులు ఆయాజ్ఞానంబునకంటెభిన్నంబులై నానావిధంబులైనను ఆయాజ్ఞానంబో ఆయాస్వప్నవిషయ ప్రయోజనంబులకంటెభిన్నంబై జాగ్రదవస్థజ్ఞానంబువలె జ్ఞానము జ్ఞానము అనియిట్లు ఏకాకారంబైయున్నది. యీప్రకారమే సుషుప్తినుండిలేవగానే కొంచెంబైనను నెద్దియు నెఱుంగక నిద్రబోతిని సుఖముగనుంటిని అనిస్మరించుటవలన సుషుప్తినుండు అజ్ఞానంబునకు జ్ఞానస్వరూపుండగు తాను సాక్షియైయున్నట్లు స్పష్టంబైయున్నది. సుషుప్తియొక్క శూన్యస్వభావ అజ్ఞానంబునకంటె సుషుప్తియందుండు అజ్ఞానఅనుభవజ్ఞానంబు భిన్నంబై జాగ్రత్స్వప్న జ్ఞానంబువలె జ్ఞానముజ్ఞానము అనియిట్లు ఏకాకారంబై యున్నది. ఈరీతిగా యీమూడవస్థలయందుండు చైతన్యంబు పిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతంబు నేను నేనుఅను శబ్దలక్ష్యార్థంబై స్వయంజ్యోతియై ఏకాకారంబైయున్నదని బోధింప, శిష్యుండు

శ్లో॥ మన్నాథశ్రీజగన్నాథ మద్గురుంచ జగద్గురుం।
మమాత్మసర్వభూతాత్మా తస్మై శ్రీ గురవేనమః॥

పద్యము॥ మద్గురుఁడేధాత్రిగురుఁడగు మధురవాణి। నాదునాథుఁడే ఏజగన్నాథుఁడతివ। నాదులోనాత్మభూతాత్మనళిననేత్రి।వినవె ఆయాత్మకేమ్రొక్కి వినుతిసేతు॥ అని స్తుతించుచు,

దాౚవిడకీర్తన. రాగం-జంజురటి-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

కణ్డేనె కుత్తవిణ్డేనె-కళికొణ్డేనె-వేణ్డేనె॥ కణ్డేనె॥

అనుపల్లవి.

పుణ్డరీకాక్షనైప్పుణ్ణియకీర్తియై-అణ్డర్ పెరుమానై యానందమూర్తియై॥
కణ్డేనె॥

చరణములు.

1. వారానోవన్నుశేరానో కలితీరానోకణ్వారానో-పేరాయిరం కొణ్డనారాయణనెన్ను శీరాగత్తుదిక్కనేరాగవేయిన్ను॥ కణ్డేనె॥

2. ఎన్నాయేయిజ్జువన్నాయే వన్నుగన్నాయేవరంతన్నాయే- శెన్నామ
రైక్యుణ్ ముకున్దావెన్రుపాడి నందనందగోవిన్దనైక్కొణ్డాడి॥ క్కణ్డేనే॥

3. మన్నవనేయెన్నైత్తున్నవనేమత్తై పన్నవనేనిజంశొన్నవనే-
ఎన్నవనేయెన్రునన్నయమణిన్దు చిన్నసామిదాసన్ ఇన్నముంపణిన్దు॥క॥

అని ఆనందించిన శిష్యునికి గురుండు మరల బ్రహ్మస్వరూపసత్య జ్ఞానలక్షణంబులు ఆత్మయందుండునట్లు, బ్రహ్మస్వరూప ఆనందలక్షణ మును ఆత్మయందున్నది. ఎట్లనగా,

శ్రుతి॥ "యతోవా ఇమానిభూతాని జాయంతే ఏనజాతాని జీవంతి యత్ప్రయంత్యభిసంవిశంతి తద్విజిజ్ఞాసస్వ తద్బ్రహ్మ" అనగా ఏ ఆనందంబువలన భూతంబులుపుట్టుచున్నవో ఏఆనందంబుచే జీవింపు చున్నవో ఏఆనందంబునందు లయింపుచున్నవో దానిని తెలిసికొనుము అదేబ్రహ్మము అని తండ్రియైన వరుణుఁడుపదేశింప భృగువనెడిపుత్రుఁ డువిని, మాతాపితృలచే భుజింపబడిన ఏఅన్నంబుఁగలదో దానివలన బుట్టిన ఏవీర్యంబుఁగలదో దానివలనబుట్టిన ఏదేహంబుఁగలదో ఆయా దేహంబు జన్మంబునకంటె పూర్వమందును మరణంబునకంటె ఊర్ధ్వ మందునులేదు గనుక ఉత్పత్తివినాశాది షడ్భావవికారంబులంగల యీ అన్నమయకోశంబునందు బ్రహ్మస్వరూప ఆనందలక్షణంబు లేదనియు మరియు ఏవాయువు స్థూలదేహంబునకంటె అంతరంబై పాదాదిమస్తక పర్యంతము వ్యాపించినదై చక్షురాది ఇంద్రియంబులకు బలంబిచ్చుచు వాటిని ప్రేరేపించునదియైయుంచున్నదో ఆప్రాణమయకోశము వికా రియై జడస్వభావముఁ గలది గనుక దీనియందును ఆబ్రహ్మస్వరూపానం దంబు లేదనియు, మరియు ప్రాణమయంబునకంటె అంతరంబైన మనో మయకోశంబు సంకల్పవికల్పాత్మకమై కామక్రోధాది వ్యాపారంబుచే నియతస్వరూపంబులేక వికారియైనందున దీనియందును ఆబ్రహ్మస్వరూ పఆనందంబులేదనియు, మరియు మనోమయంబునకంటె అంతరంబగు విజ్ఞానమయకోశంబు కర్తృశబ్దవాచ్యంబైన చిదాభాసునితో గూడి

యుండుబుద్ధితో సుషుప్తికాలంబునందు తనకుకారణంబగు అజ్ఞానంబు నందు లీనంబగుచు జాగరణకాలమందు నఖపర్యంతమువ్యాపించి విల యాధ్యవస్థలను గల్గియున్నందున దీనియందును అబ్రహ్మస్వరూపఆనం దంబు లేదనియు, మరియు విజ్ఞానమయంబునకంటె అంతరంబై పుణ్య కర్మఫలానుభవ కాలంబునందొకానొకప్పుడును సుషుప్తికి పూర్వక్షణ మందును బుద్ధివృత్తి అంతర్ముఖంబు గలదియగుచు ఆత్మస్వరూపమైన ఆనందబింబంబుయొక్క ప్రతిబింబమునుపొందుచు ఎద్ది నిద్రారూపంబు చేత అజ్ఞానంబునందు ప్రతిబింబసహితంబుగ లయింపుచున్నదో అట్టి వృత్తి ఆనందమయకోశంబనంబడును. ఈ భోక్తయగు ఆనందమయ మును యొకానొకపదార్థమై విలయాధ్యవస్థలను గల్గియున్నందున దీని యందును బ్రహ్మస్వరూప నిరతిశయానందంబు లేదనియు దెలిసి, బుద్ధ్యా దులయందు ప్రతిబింబించి ఇష్టవస్తు దర్శనాదులచేగల్గు సంతోషాతిశ యములకు హేతువైన ఆనందమయమనెడి ప్రతిబింబమునకు కారణం బగు ఏ ఆనందస్వరూపబింబంబుగలదో ఆ ఆత్మారామునియందే బ్ర హ్మస్వరూప నిరతిశయానందంబున్నదని యెఱింగి,

శ్రుతి॥ "ఆనందాద్ధ్యేవఖల్విమాని భూతానిజాయంతే ఆనం దేన జాతానిజీవంతి ఆనందంప్రయంత్యభి సంవిశంతి."

అనగా ఆయానందంబువల్లనే భూతంబులు పుట్టుచున్నవనియు విషయభోగాది నిమిత్యకంబయిన ఆయానందంబుచేతనే జీవింపుచున్న వనియు సుషుప్తికాలంబునందు స్వరూపభూత ఆయానందంబునందే లయింపుచున్నవనియు నెఱింగి బ్రహ్మానందంబు ననుభవింపుచుండెను; గాన ఆనందస్వరూపుఁడైనసాక్షియగు ఆత్మారాముఁడు సర్వకాల సర్వావస్థలయందును యేకరూపుఁడై స్వప్రకాశుఁడై పరమానందస్వ రూపుఁడై వెలుగుచున్నాఁడు.

ఆత్మబ్రహ్మంబులకు శబ్దమాత్ర భేదంబేగాని వస్తుస్వరూపభేదంబు లేశమైనను యెప్పటికైనను సత్యంబుగ లేదు; గాన యీ భృగుమహర్షి

ళచెంగినట్లు మోక్షకాములును సద్గురుని పూర్ణానుగ్రహంబుఁబడసి,

దాావిడవృత్తములు.

1. దుర్చంగనివర్తివన్దు శివజ్ఞానంవిరుంబువదు శుభేచ్ఛైయాగుం
నట్చంగమొళివినవి జ్ఞాననూల్ పళగల్ విచారణైయాంనమ్బి
ముట్చంగఈషణైగళ్ విడల్ తనుమానసియిన్దమూాన్రినాలుం
సత్సంగమనది లుణైన్నైయచివుదిత్తల్ సత్తువాపత్తితానే.

2. తత్తువత్తిల్ మనండళైత్తు మిథ్యయెలామఱత్తల్ అసంసక్తియాగుం
అద్వైతానందంవరుం త్రిపుటిపోం పదార్థాభావనైయదాగుం
వస్తునిలైయిరున్దపడియిరున్దమానస్వభావం తురీయమాగుం
ఇత్తురియభూమినైయె ముక్తతురియాతీతప్పదమెన్రదువుం కేళాయ్.

అనునట్లు ఈసప్తజ్ఞానభూమికలలో సంచరింపుచు, పూర్వోక్త ప్రకారంబు శోధించినయెడల, బ్రహ్మస్వరూప సచ్చిదానందాది లక్షణంబులు ఆత్మయందున్నదనిదెలిసికొందురు. గనుక “అయమాత్మాబ్రహ్మ” అను అథర్వణవేద మహావాక్య ప్రమాణానుసారంబుగ ఈ ఆత్మయే బ్రహ్మంబనిబోధింప, శిష్యుండు

పద్యము ॥ అకలంక బోధమయుఁడను । ప్రకృతికిపరుఁడనుప్రశాంత భావుఁడనిల్లే । పకుఁడనుచు దెలియకిన్నా । ళ్లకటా మోహమున దగులు టామెనుసుమ్మా ॥

దాావిడకీర్తన. రాగం-పున్నాగవరాళి-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

అప్పావీణాలైన్దేన్డా-ఇత్తనైకాలం॥ అప్పావీణాలైన్దేన్డా॥

అనుపల్లవి.

ఇప్పారిలెన్దనులై తప్పాదరుళ్ శెయ్దాయె - ఒప్పారెనక్కుచొల్లడా- ఈదఱియామల్ ॥ అప్పావీణాలైన్దేన్డా-ఇత్తనైకాలం॥ అప్పా॥

చరణములు.

1. శెప్పాదుపదేశిక్క క్కప్పాదిరుళ్లో యు-నట్పా శైవిట్టుదల్లడా- ఈదటియామల్॥ అప్పా॥

2. ఉన్దనుక్కుండున్ కలైయాం ఎన్దనుక్కుంఇడైయొన్రే-ఇన్దజగం వన్దసన్దడా- ఈదటియామల్॥ అప్పా॥

3. ఒన్రాగనీయుం నానుంనన్రాయ్‌క్కలక్కత్తోణు-మొన్రాలుంజగమిల్లైయడా- ఈదటియామల్॥ అప్పా॥

4. చిన్నసామియెన్నుందాసన్ ఉన్నడుమైయాగజగం-తన్నడుమైయాచ్చుదల్లడా-ఈదటియామల్॥ అప్పా॥

అనుచు, ఇట్టి అపరోక్షజ్ఞానము మీపరమకృపవలన సులభంబుగ సిద్ధింపుచుండగ ఇది తెలియక, క్షుద్బాధనుపోగొట్టుకొనుటకై తన చేతినుండు అన్నపుముద్దనువిడిచి మోచేతిని నాకినవానిచందంబున తీర్థయాత్ర యజ్ఞయాగాదులు జపతపాదులు హఠ లయ యోగాదులు క్షుద్రములైనవి మోక్షహేతువులనిదలంచి వృథాకష్టపడితినిగదా అని చింతించి, పిదప ధన్యోహం ధన్యోహం అహోనా పుణ్యమేపుణ్యమనియు, అహోనాపుణ్యము దృఢముగాఫలించినదనియు అహోనాగురువే గురువనియు ఆనందించుచు

దావిడవృత్తము.

నట్కురుత్తుడైయోనాగి జ్ఞానవానాగినిన్రోన్
మర్కటన్యాయంపోల మహాభూతవికారంతొట్టు
నిర్గుణవిదేహముక్తి నిలైపెరియంతంశోన్న
సద్గురువినైవిడామల్ సంతతం అనుసరిత్తాన్.

అనునట్లు తన్నేయనుసరించియుండిన శిష్యునికి, గురుండుమరల

శ్లో॥ ఆద్యోరా తత్పదార్థస్య మకారస్త్వం పదార్థవాన్ ।
తయోస్సంయోజనం అసి ఇత్యర్థే తత్త్వవిదోవిదుః ॥

అనగా మొదటిఅక్షరమైన-రా-తత్వమసి యనుసామవేదమహా వాక్యమందు తత్పదమునకు అర్థము-లేక, ప్రణవమందుఅకారార్థము; ఇవియే మాయావిలక్షణ శుద్ధబ్రహ్మంబును సూచింపుచున్నవి. రెండవ యక్షరమైన-మ-త్వంపదమున కర్థము-లేక, ప్రణవమందు మకారార్థము; ఇవియే అవిద్యావిలక్షణ శుద్ధప్రత్యగాత్మను సూచింపుచున్నవి. ఈ రెండక్షరముల చక్కనిచేరికయే అసిపదంబున కర్థము. గనుకనే

శృతి॥ సత్యంసత్యం పునస్సత్యం బ్రహ్మణోన్యం నకించన।
స్వాత్మమంత్రంసదాపశ్యేత్ స్వాత్మజ్ఞానం సదాభ్యసేత్ ॥
2. స్వాత్మజ్ఞానంసదాభుక్తే రిత్యేవమంత్రముత్తమం।

అని బోధించునట్లు, నీవేపరబ్రహ్మంబని త్రివిధదీక్షచే అనుగ్రహించి యుపదేశింప, శిష్యుండు

శ్లో॥ అహంబ్రహ్మాస్మిమంత్రోయం జన్మపాపవినాశయేత్।
అహంబ్రహ్మాస్మిమంత్రోయం ద్వైతదుఃఖ వినాశయేత్॥

అను యజుర్వేద ప్రమాణానుసారముగ "అహంబ్రహ్మాస్మి" అని మబ్బులోనుండి వెలువడినసూర్యునివలె ప్రకాశించుచు

ద్రావిడవృత్తము.

నానెనవుడలైత్తానే నంబినేననేకజన్మం
హీనరాయ్ప్పెరియోరాగి యిరున్దవైయెలామిప్పోదు
కానలిల్ వెళ్ళంపోల కణ్ణునద్గురువినాలే
నానెనయెన్నైత్తానే నమ్బియీాడేఱినేనే.

అనునట్లు "అహమేవాహం" అనుచు ఆనందభరితుండై తనకు లభ్యంబైన పరమసుఖంబు ఇతరులకునులభ్యమై జననమరణాదిభయములులేక సుఖింపవలయునను కోరికతో,

ద్రావిడవృత్తములు.

1. కాడుంకరైయుంమనక్కుఅంగు కాల్విట్టోడఅదన్పిఱగే
ఓడుంతోఖిలాల్పయనుళదోఒనాయ్ప్పలవాయుయిర్క్కుయిరా
యాడుంకరుణైప్పరంజ్యోతి అరుళైప్పెఱుదట్కన్బునిలై
తేడుంపరువమిదుకణ్డీర్ శేరవారుం జగత్తీరే.

2. కాగండఉవ్వుకలన్దుణ్ణక్కు ణ్డేర్ అఖండాకార శివ
భోగమెనుంపేరిన్బవెళ్లం పొంగిత్తదుంబిప్పూరణమా
యేకవురువాయ్ క్కిడక్కుదైయ్యా ఇన్బుట్ట్రిడనామినియెడుత్త
దేగంవిట్ట మున్ పుళిప్పదట్కు చ్చేరవారుం జగత్తీరే॥

దావిడకీర్తన. రాగం-శంకరాభరణం-తాళం-రూపకం.

పల్లవి.

కట్కాండువేణ్డామో-రామనామ-కట్కాండువేణ్డామో॥

అనుపల్లవి.

పట్కాలైకరుంబైసద్గురుఅడుత్త-పక్కువమొక్కుంబడిప్పణ్ణియెడుత్తు॥ క॥

చరణములు.

1. ఆదినారాయణన్ అయనుక్కుమున్ద-అరుళఅయనాలరనుక్కు
వన్ద-శేదియటిన్ద శివైకోరలాలన్ద-శివనరుళ శేనానుక్కువళ్తన్ద॥ క॥

2. శక్తిధరణ మునిజనంగళుక్కియ్య-సద్గురుపాచ్చేతననిడత్తినిల్
వెయ్య-భక్తియినాల్ భారద్వాజకులముయ్య-పరంపరైయుణ్ణుంబడి వన్ద
తుయ్య॥ కట్కాండు॥

3. మన్దమన్నర్ వరి క్కగప్పడాద-మార్గంవిలైశొన్నవాఱు కొ
డాద-ఎన్దనుక్కుంవన్దదెన్రుంవిడాద-ఈయెఱుంబుగ శేదువుంతోడాద॥క॥

4. పారాళుంపేరుం చాపల్యమాయెణ్ణుం-బడిక్కుణ్డానదుపారు
మణ్ణుంవిణ్ణుం-ధారాళధీరత్తైత్తడుత్తునణ్ణుం-తాపత్రయచ్చూడు తణి
యప్పణ్ణుం॥ కట్కాండు॥

5. ఉణ్ణుంబోదెల్లాం ఉళత్తైయురుక్కుం- ఒరుక్కాలుం నెరుక్కా
దెత్తిరుక్కుం-తిణ్ణమిదునిర్వి శేషిత్తుప్పెరుక్కుం-చిన్నసామిచిత్త మన్దే
యిలిరుక్కుం॥ కట్కాండు॥

దావిడకీర్తన. రాగం-హిందూస్థానికాపి-తాళం- ఆది.

పల్లవి.

వారుజ్ఞళేనయ్యా వారుజ్ఞళేన్-వాసుదేవపదం వన్దు శేరుజ్ఞళేన్॥

అనుపల్లవి.

ఆరుమళవిడా దానందమిల్లారుం-అల్లారుంపొల్లారుం నల్లారుంఎల్లారుం॥

చరణములు. వారుజ్గ॥

1. దానధరుమత్తొడు సంధిజపత్తైత్తొట్టు-సద్గతివరుమెన్ర సందేహంగళైవిట్టు॥ వారుజ్గళే॥

2. మూచ్చైచ్ఛయడక్కిజన్మ మూలమఱిన్దఫ్రోత్తు-మోక్షంపెఱలామెన్ర మూఢమతియొఫ్రోత్తు॥ వారుజ్గళే॥

3. ఇన్దమట్టుమెణ్ణిమెణ్ణి యేమాన్దవగైనాడి-యిన్నంచిన్నసామియెన్నెణ్ణం కొళ్ళామలోడి॥ వారుజ్గళే॥

దాౄవిడకీర్తన. రాగం-బ్యాగ్-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

ఆనందకూత్తాడువోం-వారుంవారుం-హరిగుణంగళైప్పాడువోం॥ ఆనం॥

అనుపల్లవి.

దానంతవత్తొడభి మానంతనైయగట్టి - వానంతనిల్ విళంగుం మోనంతనైయేపట్టి॥ ఆనంద॥

చరణములు.

1. సత్తొమెన్రత్తొడుంచిత్తొడుంకూడిపదం-పెట్టొౄమెనౄడిక్కడిదిత్తోం దిత్తళంగుతోమె॥ నాౄనంద॥

2. ఆధారమాయిరుక్కిన్ర సీతాభిరామనుభయ - పాదారవిందత్తైనమ్బి తాతాకిటతగతదింగిణతోమె॥ నాౄనంద॥

3. ఇజ్జగముం పాతాళత్తొడజ్జగము ముజ్జగముమిత్తొ - డెజ్జగముం ఒన్రెన్రఱిన్దు తజ్జణుతగదిమి తదింగణతోమె॥ నాౄనంద॥

4. తన్ననుభవత్తై ననాౄయిన్నవగై యఱివిత్త-చిన్నసామియైప్పోల ప్రసన్నరాయ్ ప్రపన్నరా॥ యానంద॥

అనుచు సజ్జనసహితముగ సకలజనుల క్షేమముకొరకు "సర్వేజనాస్సుఖినోభవంతు సమస్తసన్మంగళానిసంతు" అనునట్లు ప్రకృతికిపురుషుడగు ఆత్మారామునకు మంగళముపాడుచు ఆనందించుట :—

ద్రావిడకీర్తన. రాగం-సౌరాష్ట్రం-తాళం-ఆది.

పల్లవి.

సీతాభిరామనుక్కు జయమంగళం ||

అనుపల్లవి.

వేదాదిభేదత్తుక్కుం నాదాదిభూతత్తుక్కుం
ఆదారపాదత్తుక్కు అనిశమంగళం|| సీతా||

చరణములు.

1. దేవరుక్కుంగతిక్కు దినకరకులపతిక్కు
లావణ్యమానిధిక్కు లక్షమంగళం|| సీతా||
2. మూవర్ణనాభనుక్కు మునికులదీపనుక్కు
కోదండచాపనుక్కు కోటిమంగళం|| సీతా||
3. సుఖరూపనామనుక్కు శుభగుణధామనుక్కు
సకలాత్మారామనుక్కు సర్వమంగళం|| సీతా||
4. కాలకాలవిహితనుక్కు కాయనామరహితనుక్కు
నీలదేహసహితనుక్కు నిత్యమంగళం|| సీతా||
5. నాగారివాహనుక్కు సతలోకమోహనుక్కు
ఆకాశదేహనుక్కు అనంతమంగళం|| సీతా||
6. నేమియానుక్కుప్రసన్న నిరవతిసుఖత్తైచ్చిన్న
సామిదాసన్ మేవిచ్చొన్న సతతమంగళం|| సీతా||

ఓం తత్ సత్.

సర్వం శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.